

การศึกษาศุติกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนต้น

A STUDY ON ART ACTIVITIES FOR SELF-CONFIDENCE ENHANCEMENT ON
SECONDARY STUDENTS

อรุณกมล สุขพิบูลย์

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2561

การศึกษาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

A STUDY ON ART ACTIVITIES FOR SELF-CONFIDENCE ENHANCEMENT ON
SECONDARY STUDENTS

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for MASTER OF EDUCATION (Art Education)
Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot University

2018

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ของ
อรุณกมล สุขพิบูลย์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศศิริ บวรกิตติ)

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสมฉาย บุญญานันต์)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ผู้วิจัย	อรุณกมล สุขพิบูลย์
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลิศศิริ บวรกิตติ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ ประชากรคือนักเรียนในชมรมศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 15 คน จากการสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองใน 15 ลำดับที่มีคะแนนน้อย จากนั้นทำการทดลองสัปดาห์ละ 1 วัน ครั้งละ 50 นาที รวม 7 สัปดาห์ มีผู้สังเกต 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดกิจกรรมศิลปะ 6 แผน และ แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วย t-test for Dependent Samples โดยพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะขึ้นจากทฤษฎีของ Maslow และ Erikson เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ 1) ความกล้าแสดงออก 2) การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม 3) ความภาคภูมิใจในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชมรมศิลปะระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่พัฒนาขึ้นอย่างสอดคล้องกับทฤษฎีของ Maslow และ Erickson มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) การเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการเปลี่ยนแปลงของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : กิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง, ความเชื่อมั่นในตนเอง, นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

Title	A STUDY ON ART ACTIVITIES FOR SELF-CONFIDENCE ENHANCEMENT ON SECONDARY STUDENTS
Author	AROONKAMOL SOOKPIBOON
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2018
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Lertsiri Bovornkitti

The purpose of this research was to study and to develop a set of art activities in order to enhance the self-confidence and to compare the self-confidence of secondary students before and after using art activities. The sample consisted of fifteen students who joined the art club at Bodindecha (Sing Singhaseni) IV School in the first semester of the 2018 academic year. The participants were selected by purposive sampling from the school's art club. The experiment was carried out by three researchers for one day a week for seven weeks and each sessions lasted fifty minutes. The instruments used in this research included a set of art activities and an observation form for self-confidence behaviors with the index of consistency (IOC) between 0.67 and 1 and a reliability of 0.83. The research design was a one group pretest – posttest design. The data were analyzed using mean, standard deviation, and a t-test for dependent samples. The art activities were created and developed using the theories of Maslow and Erickson to enhance self-confidence in general and in individual areas, such as self-expression, self-adjustment to the environment and self-pride. The results of the research found that the experience of taking part in the art activities among students significantly increased self-confidence among the students before learning art activities at a level of 0.01. Respectively each conceptual aspects were analyzed and found to be significantly higher at a level of 0.05.

Keyword : self-confidence, secondary students, art activities, self-confidence enhancement

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลิศศิริ บวรกิตติ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเป็นอย่างดีโดยตลอดมา จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพงษ์ แพทย์หลักฟ้า ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โสมฉาย บุญญานันต์ ที่กรุณาให้เกียรติได้ร่วมเป็นกรรมการภายนอกมหาวิทยาลัยสอบปริญญานิพนธ์ อีกทั้งยังได้ให้คำแนะนำ แง่คิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขนบพร แสงวณิช และอาจารย์ ดร.พนิดา มารุ่งเรือง ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่า เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณครอบครัว ญาติ เพื่อนนิสิตปริญญาโทสาขาศิลปศึกษา คณะครูและท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี)๔ พี่น้องๆทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือ ที่ให้ความอนุเคราะห์ มีน้ำใจ ให้กำลังใจ จนส่งผลให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อรุณกมล สุขพิบูลย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่จะศึกษา	5
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดงานวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง	8
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะ	19
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น	29
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	34

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	34
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	38
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ	38
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	40
ตอนที่ 2 ผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ	49
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	132
สรุปผลการวิจัย.....	132
อภิปรายผล	132
ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย.....	138
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	139
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	139
บรรณานุกรม	140
ภาคผนวก.....	146
ประวัติผู้เขียน.....	169

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม Who are you?	43
ตาราง 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art.....	44
ตาราง 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 2 Self - Portrait	45
ตาราง 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You	46
ตาราง 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 4 Marbling Art	47
ตาราง 6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 5 และ 6 Now & Future	48
ตาราง 7 ตารางเปรียบเทียบคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง	50
ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้าน	50
ตาราง 9 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและระหว่างได้รับการการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง	51
ตาราง 10 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art.....	52
ตาราง 11 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 2 Self Portrait	53
ตาราง 12 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You.....	54

ตาราง 13 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเป็ยเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตน ของเด็กมัธยมศึษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศึลปะเพื่อเสริมสร้างควมเชื่อมั่นใน ตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 4 Marbling Art.....	55
ตาราง 14 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเป็ยเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตน ของเด็กมัธยมศึษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศึลปะเพื่อเสริมสร้างควมเชื่อมั่นใน ตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 5 Now.....	56
ตาราง 15 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเป็ยเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตน ของเด็กมัธยมศึษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศึลปะเพื่อเสริมสร้างควมเชื่อมั่นใน ตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 6 Future.....	57

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 1	58
ภาพประกอบ 2 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 2	59
ภาพประกอบ 3 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 3	59
ภาพประกอบ 4 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 4	60
ภาพประกอบ 5 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 5	61
ภาพประกอบ 6 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 6	61
ภาพประกอบ 7 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 7	62
ภาพประกอบ 8 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 8	63
ภาพประกอบ 9 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 9	63
ภาพประกอบ 10 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 10	64
ภาพประกอบ 11 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 11	65
ภาพประกอบ 12 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 12	65
ภาพประกอบ 13 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 13	66
ภาพประกอบ 14 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 14	66
ภาพประกอบ 15 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 15	67
ภาพประกอบ 16 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 1	68
ภาพประกอบ 17 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 2	68
ภาพประกอบ 18 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 3	69
ภาพประกอบ 19 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 4	70
ภาพประกอบ 20 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 5	70
ภาพประกอบ 21 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 6	71

ภาพประกอบ 22 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 7	71
ภาพประกอบ 23 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 8	72
ภาพประกอบ 24 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 9	73
ภาพประกอบ 25 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 10	73
ภาพประกอบ 26 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 11	74
ภาพประกอบ 27 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 12	75
ภาพประกอบ 28 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 13	75
ภาพประกอบ 29 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 14	76
ภาพประกอบ 30 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 15	77
ภาพประกอบ 31 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 1	78
ภาพประกอบ 32 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 2	79
ภาพประกอบ 33 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 3	79
ภาพประกอบ 34 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 4	80
ภาพประกอบ 35 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 5	80
ภาพประกอบ 36 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 6	81
ภาพประกอบ 37 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 7	82
ภาพประกอบ 38 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 8	82
ภาพประกอบ 39 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 9	83
ภาพประกอบ 40 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 10	84
ภาพประกอบ 41 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 11	84
ภาพประกอบ 42 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 12	85
ภาพประกอบ 43 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 13	86
ภาพประกอบ 44 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 14	86

ภาพประกอบ 45 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 15.....	87
ภาพประกอบ 46 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 1	88
ภาพประกอบ 47 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 2	88
ภาพประกอบ 48 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 3	89
ภาพประกอบ 49 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 4	90
ภาพประกอบ 50 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 5	90
ภาพประกอบ 51 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 6	91
ภาพประกอบ 52 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 7	91
ภาพประกอบ 53 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 8	92
ภาพประกอบ 54 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 9	92
ภาพประกอบ 55 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 10	93
ภาพประกอบ 56 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 11	93
ภาพประกอบ 57 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 12	94
ภาพประกอบ 58 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 13	95
ภาพประกอบ 59 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 14	95
ภาพประกอบ 60 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 15	96
ภาพประกอบ 61 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 1.....	97
ภาพประกอบ 62 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 2.....	98
ภาพประกอบ 63 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 3.....	99
ภาพประกอบ 64 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 4.....	100
ภาพประกอบ 65 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 5.....	101
ภาพประกอบ 66 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 6.....	102
ภาพประกอบ 67 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 7.....	103

ภาพประกอบ 68 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 8.....	104
ภาพประกอบ 69 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 9.....	105
ภาพประกอบ 70 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 10.....	106
ภาพประกอบ 71 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 11.....	107
ภาพประกอบ 72 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 12.....	108
ภาพประกอบ 73 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 13.....	109
ภาพประกอบ 74 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 14.....	110
ภาพประกอบ 75 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 15.....	111
ภาพประกอบ 76 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 1	112
ภาพประกอบ 77 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 2	112
ภาพประกอบ 78 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 3	113
ภาพประกอบ 79 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 4	114
ภาพประกอบ 80 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 5	114
ภาพประกอบ 81 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 6	115
ภาพประกอบ 82 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 7	116
ภาพประกอบ 83 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 8	116
ภาพประกอบ 84 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 9	117
ภาพประกอบ 85 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 10	118
ภาพประกอบ 86 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 11	118
ภาพประกอบ 87 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 12	119
ภาพประกอบ 88 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 13	120
ภาพประกอบ 89 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 14	120
ภาพประกอบ 90 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 15	121

ภาพประกอบ 91 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 1	122
ภาพประกอบ 92 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 2	122
ภาพประกอบ 93 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 3	123
ภาพประกอบ 94 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 4	124
ภาพประกอบ 95 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 4	124
ภาพประกอบ 96 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 6	125
ภาพประกอบ 97 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 7	126
ภาพประกอบ 98 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 8	126
ภาพประกอบ 99 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 9	127
ภาพประกอบ 100 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 10	128
ภาพประกอบ 101 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 11	128
ภาพประกอบ 102 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 12	129
ภาพประกอบ 103 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 13	130
ภาพประกอบ 104 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 14	130
ภาพประกอบ 105 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 15	131

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เยาวชนนั้นเป็นพื้นฐาน และกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อความเจริญก้าวหน้าทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม แผนการศึกษาแห่งชาติจึงกำหนดให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายเพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการสู่สังคม การศึกษาจึงไม่เพียงแต่เป็นระบบการให้ความรู้แต่ยังเสริมสร้างสมรรถนะให้เยาวชนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม มีจริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในข้อแรกไว้ว่าให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การมีความเชื่อมั่นในตนเองเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บุคคลนั้นเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะสำคัญในการที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพ (อารี พันธุ์ณี, 2538) ในขณะที่รายงานของกรมวิชาการ (2537) พบว่าเยาวชนไทยส่วนมากขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยวัฒนธรรมการเลี้ยงดูแบบถนอม มีพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และเครือญาติคอยช่วยเหลือ วัฒนธรรมเรื่องเด็กยอมทำตามผู้ใหญ่ ซึ่งไม่เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกมากนัก รวมถึงบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนที่ให้ครูมีบทบาทหลัก เป็นทั้งผู้กำหนด เด็กมีหน้าที่ทำตาม จำกัดความคิด พื้นที่แสดงออกน้อย สภาพแวดล้อมเหล่านี้ทำให้เยาวชนไทยไม่กล้าคิด ไม่กล้าแสดงออก รวมถึงไม่กล้าแก้ปัญหาด้วยตนเอง ส่งผลคือเด็กไทยส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่สำคัญส่งผลให้คนเราประสบความสำเร็จในการทำสิ่งต่างๆ ประกอบไปด้วยความเป็นตัวของตัวเอง ค้นพบตนเอง กล้าแสดงออกความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย การแก้ปัญหา การกล้าตัดสินใจด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่น มีความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ กล้าทดลอง มีความมั่นคงด้านจิตใจ มีความหนักแน่นต่อสิ่งที่มากระทบ รวมถึงมีความสามารถด้านการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาทางด้านสติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ (พิมพิภา คงรุ่งเรือง, 2542) โดยความเชื่อมั่นในตนเองจะส่งผลต่อบุคลิกภาพ เมื่อมีสถานการณ์เกิดขึ้นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และมีความแน่วแน่ในการตัดสินใจ ทำให้ไม่มีความวิตกกังวลกับอนาคต และเมื่อไม่พร้อมก็มี

ความกล้าขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ในขณะที่คนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองเมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่คุ้นเคย จะมีอาการ ลังเลระวนระวาย ไม่สามารถตัดสินใจด้วยตนเอง แต่มีบุคลิกกรรมดาในสถานการณ์ปกติ (ธีรภาพ วัฒนวิจารณ์, 2545, 127-128)

ลัดดา สุวรรณรัตน์ (2512) ความเชื่อมั่นในตนเองสามารถเกิดขึ้นได้จากการจัดสภาพแวดล้อม และเปิดโอกาสให้เด็กคิดอย่างอิสระ สามารถจัดการสิ่งต่างๆด้วยตนเอง สิ่งนี้จะทำให้เด็กรับรู้ว่าคุณมีความสามารถ การประสบความสำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเองจะพัฒนาสู่ความเชื่อมั่นในตนเองต่อมา อีกสิ่งสำคัญของสภาพแวดล้อมคือคนรอบข้าง การได้รับความรักจากครอบครัว เพื่อน และครู การได้รู้สึกถึงความเป็นที่นาปรารถนาของผู้อื่น ความต้องการนี้เมื่อได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับอีริกสัน (Erikson) ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการเด็ก ถ้าเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความสุข ก็จะทำให้เด็กมองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองและเกิดความไว้วางใจผู้อื่น (Erickson, 1975, อ้างถึงในศุภศิริ ศรีสุคนธ์, 2539) ในขณะที่มาสโลว์ Maslow (1954) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองจากการยอมรับทางสังคมว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ประสบความสำเร็จ เมื่อนั้นเขาจะรับรู้ในความสามารถและคุณค่าของตนเองก่อให้เกิดความภาคภูมิใจว่าตนมีความสามารถและเป็นประโยชน์ (Maslow, 1954, อ้างถึงในพิมพ์พิกา คงรุ่งเรือง, 2542)

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่เด็กควรได้รับการส่งเสริม เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพที่จะส่งผลให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม มีความภูมิใจและแก้ปัญหาด้วยความรู้สึกที่มั่นคง (กรมวิชาการ, 2537) ดังที่สนธยา อ่อนน้อม (2538) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองว่าเป็นคุณลักษณะสำคัญที่จะส่งผลให้บุคคลดำเนินชีวิต และส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่างๆทั้งการเรียนและการทำงาน โดยการใช้ชีวิตอย่างมีประโยชน์และมีคุณค่าต่อส่วนรวม ซึ่งความเชื่อมั่นในตนเองนั้นมิได้เกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการเรียนรู้ที่เนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝัง และส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาอยู่เสมอ (พรณี ข, 2538, 68-69)

ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองสามารถสร้างขึ้นได้โดยอาศัยสภาพแวดล้อม และบุคคลรอบข้างที่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้ นอกจากครอบครัวที่มีส่วนสำคัญหลักยังมีโรงเรียนที่เป็นสถานที่ที่เยาวชนใช้เวลามากกว่าที่บ้าน นอกจากจะเป็นสถานที่ที่ทั้งให้ความรู้ยังเปรียบเสมือนเป็นสถานที่เตรียมความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจต่อสถานการณ์จริงในสังคม

โรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เด็ก ด้วยการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสในการแสดงออกทางความคิดอย่างอิสระตลอดจนสามารถพัฒนานตนเองจนเกิดความภาคภูมิใจ และความเชื่อมั่นในตนเอง

ศิลปะเป็นวิชาหนึ่งในวิชาพื้นฐานที่เยาวชนได้รับการจัดไว้ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษา หากรวมในระดับอุดมศึกษาศิลปะจัดเป็นวิชาในสาขามนุษยศาสตร์ในกลุ่มการศึกษาทั่วไป โดยวิชาศิลปะจัดขึ้นเพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เยาวชนเพื่อให้เป็นผู้ที่มีความกล้าแสดงออก และมีความเชื่อมั่นในตนเองที่มุ่งหวังให้เยาวชนเหล่านี้เจริญเติบโตโดยมีพื้นฐานที่ดีให้แก่ตนเองและสังคม (สุลักษณ์ ศรีบุรี, 2536) ซึ่งสอดคล้องกับไคลี (Kylie Rymanowicz, 2016) ที่กล่าวถึงธรรมชาติของกิจกรรมศิลปะว่าทำให้เด็กมีอิสระในการทำกิจกรรมทั้งการตัดสินใจเลือกอุปกรณ์ที่หลากหลาย เกิดการสำรวจ และทดลองเทคนิคต่างๆ สิ่งเหล่านี้กระตุ้นให้เด็กเกิดทักษะในหลายๆด้านไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ในการใช้ชีวิต แต่ยังเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ ในขณะที่จิลและเบอริร์ Jill Englebright Fox และ Berry กล่าวถึงศิลปะว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็ก เชื่อว่ากิจกรรมศิลปะนั้นมีความสำคัญไม่เพียงเพื่อการสังเกตการณ์ด้านความสามารถของเด็ก แต่เป็นสิ่งเสริมสร้างพัฒนาการให้ครบทุกด้าน จากการศึกษาที่เด็กมีโอกาสได้ทดลองวัสดุอุปกรณ์ใหม่ๆเด็กจะสามารถเรียนรู้และเชื่อมโยงต่อสิ่งรอบตัว เกิดการพึ่งพาตนเอง ได้ตัดสินใจจากการเลือกอุปกรณ์ การแก้ปัญหา รวมทั้งการประเมินคุณค่าในงานศิลปะ กิจกรรมศิลปะนอกจากจะส่งเสริมด้านสติปัญญาแล้วนั้นกิจกรรมศิลปะยังส่งเสริมด้านสังคม (Social) ศิลปะเป็นส่วนที่เชื่อมโยงกับอารมณ์ ความพึงพอใจ และเป็นการเสริมสร้างความภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) โดยกิจกรรมศิลปะเป็นโอกาสที่让孩子ได้แสดงออกทางความคิดความรู้สึก ซึ่งเคลน และซอทเทอร์ (Klein, 1982, Sautter, 1994, อ้างถึงในJill Englebright Fox และ Berry) ได้แสดงความเห็นว่าการที่เด็กได้ร่วมกันทำกิจกรรมศิลปะในห้องเรียนนั้นเป็นการเปิดโอกาสให้พวกเขามีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การแบ่งปัน การแลกเปลี่ยน มีการพูดคุย ชื่นชม ยกย่องผลงานของกันและกันซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการยอมรับในความสามารถของตนเอง เป็นการสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง สิ่งต่างๆเหล่านี้สามารถช่วยให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้

ทั้งนี้งานวิจัยของไคมัล และเรย์ (Kaimal และ Ray, 2016) พบว่ากิจกรรมศิลปะที่ให้อิสระในการเลือกวัสดุและเทคนิค สามารถเพิ่มความรับรู้ในความสามารถของตนเองได้ (Self – Efficacy) การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งในการเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งรูปแบบกิจกรรมศิลปะนั้นต้องคำนึงถึงการเปิดโอกาสหรือการสร้างโอกาสให้เด็กแสดงออกได้อย่าง

อิสระ มีอิสรภาพในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิค ยิ่งไปกว่านั้นการสร้างบรรยากาศที่สบาย ไม่มีความกดดัน ไม่ตัดสินความสวยงามในแง่ศิลปะที่มีความชำนาญ สิ่งเหล่านี้จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมศิลปะ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการแสดงออก กระตุ้นให้เกิดการคิดสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาจากกิจกรรมที่หลากหลาย เมื่อเด็กได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมด้วยตนเองในแต่ละครั้ง จะส่งผลให้เด็กเกิดการรับรู้ศักยภาพของตนเองซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองที่สูงขึ้น โดยเฉพาะเด็กในช่วงวัยรุ่นช่วงแรก (12- 13 ปี) เป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยรุ่น เด็กวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย และจิตใจซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อม และสังคมคือการเลื่อนชั้นจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษา การพบเจอเพื่อนใหม่ ครู ภาวะเปื้อน การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งหมดในช่วงวัยนี้อาจทำให้เด็กไม่สามารถปรับตัวได้ และส่งผลต่อการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา และพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองกับผู้เรียนในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น การใช้กิจกรรมศิลปะเป็นสื่อกลางเพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนาและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคม เพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองตลอดจนเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ และสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศต่อไป รวมทั้งเพื่อเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนวิชาศิลปะ หรือนักจัดกิจกรรมศิลปะ และยังเป็นประโยชน์ต่อพ่อ แม่ และผู้ปกครอง รวมทั้ง ผู้ที่สนใจเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมศิลปะและส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถเสริมความเชื่อมั่นในตนเองให้เยาวชนไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ

ความสำคัญของการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสำหรับเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ชมรมศิลปะ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากเด็กนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชมรมศิลปะ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ จำนวน 30 คน จากนั้นทำกิจกรรมเพื่อคัดเลือกนักเรียน โดยมีการสังเกตและบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 30 คน แล้วนำคะแนนมาจัดเรียงลำดับจากมากไปน้อย จากนั้นคัดเลือกเด็กที่มีคะแนน 15 อันดับสุดท้ายเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมศิลปะ
2. ตัวแปรตาม คือ ความเชื่อมั่นในตนเองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมศิลปะ (Art Activity) หมายถึง เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ประกอบด้วย กิจกรรมการวาดภาพ ระบายสี การปะติด การทำภาพลายหินอ่อน โดยใช้วัสดุที่หลากหลาย สีน้ำ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำมัน วัสดุธรรมชาติ กระดาษสี และวัสดุที่อยู่รอบตัวนักเรียน โดยจัดบรรยากาศการเรียนที่ให้อิสระในการแสดงออกทั้งทางด้านความคิดสร้างสรรค์ การตัดสินใจ การเลือกใช้เทคนิคและวัสดุอุปกรณ์ มีการทดลอง ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงสำเร็จด้วยตนเอง กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิด กิจกรรมไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปเพื่อให้ นักเรียนสามารถเข้าถึงความสำเร็จได้

2. ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confident) หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก หรือความคิดว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถ ประกอบด้วยความมั่นใจ

และความกล้าแสดงออก ความกล้าที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จได้ตามที่ตั้งใจไว้ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และมีความภาคภูมิใจในตนเอง ลักษณะความเชื่อมั่นในตนเองครอบคลุมถึงสิ่งที่แสดงออกสามารถวัดได้จากพฤติกรรม 3 ด้านดังนี้

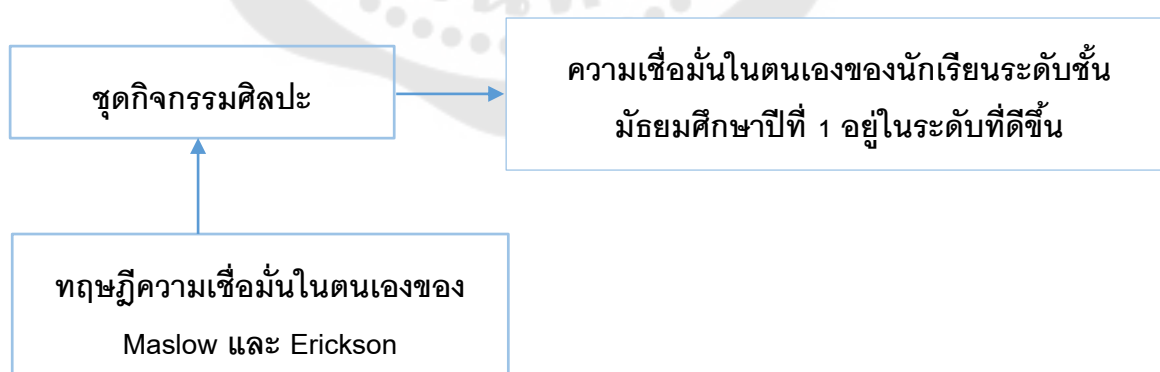
2.1. ความกล้าแสดงออก หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกของเด็ก ซึ่งสังเกตได้จากการแสดงออกทางวาจา ท่าทาง กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญกับสิ่งที่ไม่คุ้นเคยด้วยความมั่นคงทางจิตใจ

2.2. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึง ความสามารถในการร่วมกิจกรรมด้วยความเป็นมิตร มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น สามารถบอกความต้องการของตนเอง ปรับตัวได้ ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่น

2.3. ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การยอมรับในความสามารถของตนเอง การเข้าใจความแตกต่าง การยอมรับผู้อื่น การประมาณและรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความพยายามในการทำงานให้สำเร็จ

3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชมรมศิลปะ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔

กรอบแนวคิดงานวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับสูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมศิลปะที่พัฒนาขึ้นอย่างสอดคล้องกับทฤษฎีของ Maslow และ Erickson

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.1. ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.2. ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.3. ทฤษฎีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.3.1. ทฤษฎีพัฒนาการของอีริคสัน
 - 1.3.2. ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์
 - 1.4. ลักษณะของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.5. ปัจจัยในการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 1.6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะ
 - 2.1. ความหมายของกิจกรรมศิลปะ
 - 2.2. คุณค่าของกิจกรรมศิลปะ
 - 2.3. การพัฒนาพฤติกรรมด้วยกิจกรรมศิลปะ
 - 2.4. กิจกรรมศิลปะ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น
 - 3.1. ความหมายของวัยรุ่น
 - 3.2. พัฒนาการและการปรับตัวในวัยรุ่น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง

1.1. ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเอง

ได้มีผู้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้หลายทัศนะ กล่าวคือ

กรมวิชาการ (2537) ให้ความหมายไว้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสามารถในการประสบความสำเร็จในการทำสิ่งต่างๆ ทำให้เรามีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าคิด กล้าแสดงออก ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ทำสิ่งต่างๆด้วยความมั่นใจ ยอมรับผลที่เกิดขึ้นด้วยความพอใจและภาคภูมิใจ สามารถเผชิญเหตุการณ์ต่างๆและแก้ปัญหาด้วยความรู้สึกที่มั่นคงอันเป็นคุณลักษณะของผู้มีสุขภาพจิตดีมีความสุขในการดำรงชีวิต

จงใจ ขจรศิลป์ (2532) ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร (2534) และอารี เกษมวรี (2538) ได้ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองสอดคล้องกันว่า หมายถึงการกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีความมั่นใจที่จะกระทำ แสดงสิ่งต่างๆให้สำเร็จได้ตามที่ต้องการ พร้อมทั้งจะเผชิญปัญหาต่างๆโดยไม่ย่อท้อ เด็กจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมตัวเด็ก ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ควรจัดบรรยากาศให้เด็กได้พัฒนาอย่างอิสระและอบอุ่น ส่งเสริมเด็กมีโอกาสพบกับความสำเร็จของเด็กด้วยตนเอง

สนธิยา อ่อนน้อม (2538) พิมพิกา คงรุ่งเรือง (2542) และ วารุณี เจริญรัตนโชติ (2543) ให้ความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองสอดคล้องกันว่า หมายถึงคุณลักษณะที่แสดงออกมาเป็นบุคลิกภาพของบุคคล การพูดด้วยท่าทางที่มีความกล้า การมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง และมีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง มองเห็นคุณค่าในความสามารถของตนเอง และผู้อื่น ทำให้บุคคลนั้นจัดการแก้ปัญหา ปรับตัวให้อยู่ในสังคมด้วยความรู้สึกที่มั่นคงได้ทุกสถานการณ์และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ธีรภาพ วัฒนวิจารณ์ (2545) ได้กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภายในและส่งผลต่อพฤติกรรม และความคิดของบุคคล ซึ่งก็คือสิ่งที่เรียกกันว่าบุคลิกภาพ

Hendrie (2015) อธิบายความหมายของความเชื่อมั่นในตนเองไว้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองคือความรู้สึก และความเชื่อมั่นในตัวเองว่าสามารถทำสิ่งต่างๆให้สำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง ซึ่งแตกต่างจากการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยความเชื่อมั่นในตนเองนั้นจะช่วยให้บุคคลมีความพยายามที่จะทำให้ตัวเองประสบความสำเร็จ โดยมีประสบการณ์ในการที่จะช่วยให้บุคคลนั้นๆเรียนรู้ในการทำสิ่งต่างๆได้ดีมากขึ้นจนไม่มีความกังวลหรืออุปสรรคมาลดทอนความเชื่อมั่นในตนเองลงได้

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึงคุณลักษณะที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพ และทัศนคติที่มีต่อตนเองอันประกอบไปด้วยความกล้าแสดงออก

การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม การจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยจิตใจที่มั่นคง การรับรู้และการประมาณความสามารถของตนเองที่จะสามารถทำให้ตนเองประสบความสำเร็จได้ มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมโดยมีครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปัจจัยให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองขึ้น

1.2 ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง

ได้มีผู้ให้ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองไว้หลายทัศนะ กล่าวคือ

Maslow (1954) ได้กล่าวว่าคนทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับความสำเร็จ ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self – Esteem) และต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตนด้วย ถ้าความต้องการนี้ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอจะทำให้บุคคลนั้นมีความเชื่อมั่นในตนเองรู้สึกว่าคุณค่า มีความสามารถและมีประโยชน์ต่อสังคม แต่ถ้าความต้องการนี้ถูกขัดขวางจะทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีปมด้อยหรือเสียความภาคภูมิใจในตนเองได้

แจ่มจันทร์ เกียรติกุล (2531) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นพื้นฐานของการเป็นผู้นำ เป็นพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์ และส่วนสำคัญหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข

วาสนา เจริญ สอน (2537) และ สรณยา อ่อนน้อม (2538) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองที่สอดคล้องกันว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของบุคคลทั่วไป ตั้งแต่เด็กเล็กจนโตเป็นผู้ใหญ่ การที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จทั้งทางด้าน การเรียน การทำงาน การใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ต้องอาศัยความเชื่อมั่นในตนเองและต้องเป็นความเชื่อมั่นในตนเองที่เป็นสัมมาทิฐิคือ เปิดใจยอมรับฟังเหตุผลของผู้อื่นเสมอ

ศุภกิจ ศรีสุคนธ์ (2539) และ วารุณี เจริญรัตนโชติ (2543) ได้มีทัศนะที่สอดคล้องกันว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จในชีวิต การปูพื้นฐานความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นกับเด็ก จะช่วยให้เด็กมองโลกในแง่ดี กล้าคิดกล้ากระทำสิ่งต่างๆด้วยความมั่นใจ ไม่เฉยเมยต่อสภาวะการณ์ต่างๆในสังคม และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆได้อย่างมีความสุข รวมทั้งเป็นบุคลิกภาพของผู้ที่ ประสบผลสำเร็จในการเรียน และด้านความเป็นอยู่ในสังคมยุคปัจจุบัน เมื่อบุคคลในสังคมมีความสุขจะส่งผลดีต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2536, 65-67) กล่าวว่าเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะไม่ยอมให้ความล้มเหลวมาหยุดยั้งความต้องการเรียนรู้ใหม่ของเขา

ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และ จรรยา สุวรรณทัต (2010) พบว่าผลของการขาดความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กจะทำให้เด็กคอยพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ ผลที่ตามมาคือเด็กขาดความกล้าที่จะเผชิญต่ออุปสรรค หรืองานที่ยากลำบากในภายภาคหน้า ผู้ที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองย่อมกระทำการสิ่งใดสำเร็จได้ยาก เพราะความเชื่อมั่นในตนเองเป็นองค์ประกอบสำคัญในการฝ่าฟันความเชื่อมั่นในชีวิต

เมทินี ด่านยังอยู่ (2546) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญและจะเกิดขึ้นได้เมื่อเด็กได้รับความสำเร็จจากการปฏิบัติกิจกรรมหรือกระทำการต่างๆ อยู่เสมอ บุคคลยิ่งประสบความสำเร็จมากเท่าไรย่อมทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นเท่านั้น เมื่อบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองเขาจะรู้สึกว่าตนเองไม่อยู่ใต้อำนาจของคนอื่นทำให้ความยุ่งยากใจต่างๆ ลดลงไป หรือหมดไปอันเป็นผลให้มีความสามารถที่จะกระทำการต่างๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้นสามารถรับฟังความคิดเห็นหรือคำนิยมของผู้อื่นได้ด้วย ผู้ที่มีความเชื่อมั่นจึงมีลักษณะของบุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

จากเว็บไซต์กระทรวงศึกษาธิการของสหรัฐอเมริกา Educations (2003) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองของวัยรุ่นว่า วัยรุ่นตอนต้นมักจะมีความเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ รวมทั้งการมีความเชื่อมั่นในตนเองน้อย สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาในอนาคตได้ พวกเขาจะรู้สึกโดดเดี่ยว รู้สึกแปลกที่จะพูดคุยกับผู้อื่น มีความอ่อนไหวกับคำวิจารณ์ นี่คือผลที่เกิดในระยะสั้น แต่ในระยะยาวผลของการมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำนั้น จะมีผลต่อบุคลิกคือปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น การปลีกตัว รวมทั้งพัฒนาการต่างๆ ที่ช้าลง ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำนั้นมีผลต่อเนื่องไปสู่ผลการเรียนที่ไม่ดี แยกที่สุดคือการทำร้ายตนเอง และนำไปถึงปัญหาการเกี่ยวข้องกับบุหรี่ แอลกอฮอล์ และยาเสพติด

Pickhardt (2013) กล่าวถึงผลของการมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำคือ

1. มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น
2. มีพัฒนาการช้า
3. ประสบการณ์ในชีวิตน้อย
4. การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ซึ่งผลกระทบเหล่านี้ส่งผลต่ออนาคตให้เป็นคนยอมแพ้ต่ออุปสรรค

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่าความเชื่อมั่นในตนเองมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ทุกคน เนื่องจากความเชื่อมั่นเป็นรากฐานของความกล้าที่จะลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งผลที่ตามมาจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวก็ได้เพราะประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะเป็นบทเรียนสำหรับการตัดสินใจในครั้งต่อไปแต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องได้รับแรงผลักดันจากบุคคลรอบข้างที่เด็กไว้วางใจในการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนให้กล้าแสดงออกและกระทำในสิ่งที่ตนเองเชื่อมั่นว่าถูกต้องจนประสบความสำเร็จซึ่งจะส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองคือ กล้าแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเองสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง

ทฤษฎีพัฒนาการของอีริกสัน (Erik H. Erikson ' s Neo - Freudian Analysis)

อีริก ฮอมเบอร์เกอร์ อีริกสัน(Erik Homburger Erikson)พบว่าพัฒนาการทางจิตวิทยาของมนุษย์มีสิ่งแวดล้อมทั้งทางกายภาพ(Physical)ทางสังคม(Social)ทางวัฒนธรรม(Cultural)และทางความคิด(Ideational)เข้ามามีอิทธิพลกับพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดจนชรา ซึ่งส่งผลต่อความคิดริเริ่ม ความสามารถในการปรับตัว บุคลิกภาพและพฤติกรรมต่างๆ พัฒนาการทางจิตวิทยามีการเปลี่ยนแปลงเหมือนกับโครงสร้างทางกายภาพร่างกาย อีริกสันจึงเน้นพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมร่วมกันนั่นคือการเจริญเติบโตทางร่างกายและสิ่งแวดล้อมจะมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางจิตใจและบุคลิกภาพ ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ทฤษฎีของอีริกสันนี้มีพื้นฐานจากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ โดยทฤษฎีของอีริกสันมีจุดเด่นคือมองพัฒนาการมนุษย์ตลอดช่วงอายุขัยและเน้นพัฒนาการของบุคคลคนหนึ่งในลักษณะองค์รวม (Wholeness/Holistic) ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งสิ้นอายุขัย ซึ่งโมเดลนี้แบ่งพัฒนาการของบุคคลไว้ 8 ขั้น พัฒนาการทางจิตสังคม (Psychosocial Development Model) 8 ขั้น ซึ่งแบ่งตามการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และสมอง การเปลี่ยนแปลงตามขั้นต่างๆนี้เป็นเสมือนบันไดที่แต่ละบุคคลจะก้าวขึ้นไป การประสบกับปัญหาอุปสรรคเป็นเรื่องปกติ และอาจเกิดขึ้นได้ในทุกช่วงพัฒนาการ ซึ่งจะเป็นเหมือนการเรียนรู้ การรู้จักแก้ไขปัญหา และเผชิญกับวิกฤตในช่วงต่างๆ การประสบกับความล้มเหลวในขั้นหนึ่งๆจะมีผลกระทำต่อพัฒนาการของบุคคลคนนั้นในขั้นต่อไปด้วยเช่น การไม่ประสบผลสำเร็จในพัฒนาการขั้นต้นๆ จะส่งผลต่อพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากกลุ่มปกติ ตัวอย่างพฤติกรรมเช่น การเรียน และการเข้าสังคมของบุคคลในช่วงวัยเด็กตอนต้นประสบปัญหา ส่งผลให้เกิดปัญหาพฤติกรรมต่างๆในช่วงวัยรุ่น และเกิดปัญหาอุปสรรคการใช้ชีวิตในช่วงวัยผู้ใหญ่ตามมาเช่นกัน รูปแบบพัฒนาการทางจิต

สังคมของอิริคสันทั้ง 8 ชั้น แต่สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีอายุประมาณ 12-13 ปี นั้นตรงกับชั้นที่ 5 เรื่องการปรับตัวเพื่อแสวงหาอัตลักษณ์

ชั้นที่ 5 ความเป็นอัตลักษณ์กับความสับสนในบทบาท (Identity vs. Role Confusion) ชั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 13-20 ปี การแสวงหาอัตลักษณ์ของบุคคล และการเสริมสร้างความรับผิดชอบถือว่าเป็นเอกลักษณ์สำคัญของวัยนี้ ซึ่งความรับผิดชอบดังกล่าวมีรากฐานมาจากการอบรมของพ่อแม่ และความรู้สึกไว้วางใจและความมั่นใจในตนเอง องค์ประกอบสำคัญของการสร้างความรู้สึกเป็นอัตลักษณ์ และผ่านพ้นความรู้สึกสับสนในตนเอง ได้แก่ ความเข้าใจในอัตลักษณ์และการแสวงหาสถานภาพทางสังคม ความเข้าใจในอัตลักษณ์ช่วยให้เด็กวัยรุ่นเกิดความเข้าใจในปัญหาต่างๆ และช่วยในการตัดสินใจ วางแผนเรื่องเกี่ยวกับอนาคต เช่น การเลือกอาชีพ การเลือกคู่ครอง เป็นต้น ในวัยนี้เด็กวัยรุ่นจะเกิดความคิดสงสัยในตัวเอง เช่น การคิดถามตนเองว่า “ฉันคือใคร?” หรือ “ฉันจะทำอาชีพอะไรดี?” เนื่องจากระยะวัยรุ่นเป็นระยะ ที่มีความรู้สึกสับสน ขาดความมั่นใจ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจเพื่อเตรียมเข้าสู่ผู้ใหญ่ ปัญหาของเด็กวัยรุ่นมักเป็นไปในทำนองที่ว่า ฉันไม่รู้ว่าจะทำอะไร ฉันไม่รู้ว่าจะทำอะไร ฉันไม่รู้ว่าจะดำเนินชีวิตไปในทิศทางใด และฉันไม่รู้ว่าเป็นใคร อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน และความรู้สึกได้รับการยอมรับจากสังคมแวดล้อม ซึ่งรวมถึงกลุ่มย่อยทางวัฒนธรรม และศาสนามีผลต่อการปรับตัวของวัยรุ่นอย่างยิ่ง เด็กวัยรุ่นจะค่อย ๆ พัฒนาความเป็นตัวของตัวเองขึ้น เขาจะแสวงหาตนตามอุดมคติ (Ego – ideal) และค้นหาอัตลักษณ์เพื่อปรับตัวให้เข้ากับบทบาทใหม่ในสังคม เราพบว่าเด็กวัยรุ่นตอนปลายจำนวนมากยังไม่สามารถค้นพบอัตลักษณ์ของตน เด็กวัยรุ่นที่ประสบอุปสรรคในพัฒนาการขั้นนี้จะขาดทักษะที่เหมาะสมในการแก้ไขสถานการณ์ คือเมื่อเผชิญปัญหามักจะหลบเลี่ยงมากกว่าที่จะแก้ไข ในขณะที่สถานการณ์ หรือปัญหาหนึ่งยังไม่ได้รับการแก้ไข เมื่อปัญหาอื่นๆ ประดังเข้ามาก็เกิดการสับสน กล่าวคือเด็กวัยรุ่นยังไม่มีทักษะที่ดีในการแก้ปัญหา อย่างไรก็ตามวัยรุ่นแต่ละคนย่อมต้องการเวลาในการเรียนรู้ และปรับตัวเพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่และได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้างในสังคม

อิริคสัน (Erikson) ได้กล่าวถึงการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก เมื่อเด็กมีโอกาสทำสิ่งต่างๆ และได้รับการยอมรับ ให้อิสระแก่เด็กในการเลือกทำกิจกรรมต่างๆ ผู้ใหญ่ให้โอกาสเด็กในการซักถามปัญหา เปิดโอกาสให้เด็กทดลองทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ย่อมเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้กับเด็กได้ ในทางตรงข้าม ถ้าผู้ใหญ่ไปสกัดกั้นความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก หรือไม่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกและทำกิจกรรมต่างๆ อย่างอิสระตามความต้องการและความสนใจของเขาแล้ว ก็จะเป็นการสกัดกั้นความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslaw's Theory of Need Hierarchy)

อับราฮัม มาสโลว์ นักจิตวิทยาคนหนึ่งในกลุ่มทฤษฎีที่เน้นการมองความเป็นมนุษย์ หรือมนุษย์มี ศักยภาพ (Human Potential theory) เขาเชื่อว่ามนุษย์มีคุณภาพนั้นเนื่องมาจาก มีความคิด ความรู้สึก ความรู้ตระหนักและการแสวงหาสิ่งที่ดีงาม ค้นหาเป้าหมายของชีวิตให้ได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนซึ่งสิ่ง เหล่านี้เป็นความสามารถในการเรียนรู้ที่มีอยู่ในตัวของมนุษย์ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่รอดได้ (existence)และมนุษย์ทุกคนมีความต้องการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ที่จะสนองความต้องการให้แก่ ตนเองทั้งสิ้น ลักษณะที่มีคุณภาพของมนุษย์ลักษณะนี้จัดเป็นความต้องการของมนุษย์เรียงเป็นลำดับขั้นจากขั้นต่ำสุดไปขั้นสูงสุดแบ่งเป็น5ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการตอบสนองของร่างกาย (Physiological needs) ได้แก่ อาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิ การนอนหลับ การขับถ่าย เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs) ได้แก่ ความรู้สึกมั่นคง การได้รับการ ปกป้อง ความมั่นคงจากครอบครัว ปลอดภัยจากความวิตกกังวล การหลีกเลี่ยงอันตราย ความเจ็บป่วย ต่าง ๆ ความต้องการกฎหมายคุ้มครอง

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรัก (Love needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก อยากให้ตนเป็นที่รัก มีการยอมรับตนเอง ตั้งแต่กลุ่มครอบครัว กลุ่มเพื่อน กลุ่มสังคม กลุ่มทำงาน เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น (Esteem needs) ได้แก่ ความต้องการให้ผู้อื่น มายกย่อง การได้รับการยอมรับจากเพื่อน กลุ่มคน และความภาคภูมิใจ

ขั้นที่ 5 ความเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-Actualization needs) ได้แก่ ความต้องการสูงสุด ของบุคคล กระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และตามความสามารถพิเศษของตน

มาสโลว์แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 2 อย่าง คือ

1. ความต้องการขั้นต่ำที่ต้องได้รับการตอบสนอง ขาดไม่ได้ ต้องการตอบสนองจากปัจจัย ภายนอก ประกอบด้วยความต้องการด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง ความต้องการ ความรักและเป็นเจ้าของ และความต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นวัยต้องได้รับการดูแล เอาใจใส่ ต้องการให้พ่อแม่ดูแลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาซึ่งเด็กช่วงนี้ต้องการขั้นนี้มาก

2. ความต้องการขั้นสูงเพื่อพัฒนาตน คือ ความต้องการที่จะเจริญเติบโต หรือพัฒนาเต็มตามที่ตาม ศักยภาพของตน เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นมนุษย์เราจะมีความต้องการขั้นสูงได้ก็ต้องมีความต้องการขั้นต่ำครบเสียก่อน (Malow, 1987, อ้างถึงในสิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2545)

มาสโลว์ มองเห็นว่าความต้องการจะพัฒนาความต้องการในขั้นสูงจะเกิดขึ้น ถ้าความต้องการขั้นต่ำ ได้รับการตอบสนอง และการที่คนตระหนักถึงความสามารถของตนเองว่า สามารถทำอะไรได้หรือไม่ได้นำไปสู่ความมั่นใจในตนเอง และนำไปสู่การกล้าตัดสินใจ และกล้าเสี่ยงเมื่อให้อิสระในการเลือกเขาจะเลือกเดินไปข้างหน้าซึ่งผู้มีบทบาทสำคัญในการตอบสนอง ความต้องการเพื่อพัฒนาให้เด็กเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ พ่อแม่ ครู สำหรับในโรงเรียนซึ่งเป็น สถานที่จัดการเรียนการสอนนั้น การพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้มีลักษณะผ่อนคลายไม่ตึงเครียดให้เด็กมีความรู้สึกว่าเป็นสถานที่ปลอดภัยแสดงให้เด็ก เห็นว่าได้รับความสนใจและเป็นส่วนหนึ่งของห้องเรียน กระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนโดย เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดแสดงความคิดเห็นจัดประสบการณ์เรียนเพื่อช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ (พรณี ช, 2538, 235-260)

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่าการพัฒนาบุคลิกภาพของแต่ละคน พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและ ประสบการณ์ความสำเร็จย่อมส่งผลให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกายและจิตใจควบคู่กัน ทำให้เด็กมีโอกาสสร้างรูปแบบพฤติกรรมของตนเองขึ้น เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี กล้าแสดงออก มีความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม กลายเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์และมีคุณค่าแก่สังคมไทยในอนาคตได้

1.4 ลักษณะของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองไว้หลายทัศนะ กล่าวคือ

ซูซีฟ อ่อนโคกสูง (2516) ได้กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองไว้

ดังนี้

1. กล้าในการคิด การพูดและการกระทำ
2. ใจมั่นคง ไม่เชื่อคนง่าย มีเหตุผล
3. รอบคอบมีแผนงาน
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบทำสิ่งแปลกๆ ใหม่ ๆ
5. กล้าเสี่ยง (กล้าได้กล้าเสีย)

6. ชอบแสดงตัว
7. ไม่วิตกกังวลจนเกินไป
8. เป็นผู้นำ
9. รักความยุติธรรม
10. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
11. ชอบอิสระ ไม่โอ้อวด
12. ตั้งจุดมุ่งหมายไว้สูงและคิดว่าจะทำให้สำเร็จ
13. มีความเกรงใจและเห็นใจผู้อื่น

ธีรภาพ วัฒนวิจารณ์ (2545, 127) กล่าวว่าคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นคนที่มีลักษณะ มั่นคง ไม่ลังเลในการตัดสินใจ ไม่วิตกกังวลต่อสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ในขณะเดียวกันก็ไม่พุ่มพ่ายหรือกังวลต่อสิ่งที่เกิดขึ้นไปแล้ว สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ และเมื่อประเมินว่าตัวเองไม่พร้อมก็กล้าและมั่นใจที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น

สมจินตนา คุปตสุนทร (2547) กล่าวว่าเด็กที่ความมั่นใจในตนเองจะเป็นเด็กที่กล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าคิดและปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าดีแล้วถูกต้องแล้ว มีบุคลิกภาพที่เปิดเผยแสดงความเป็นตัวของตัวเอง รู้จักปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ง่าย ในขณะเดียวกันก็พร้อมที่จะยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล และพร้อมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นที่ตนเองมั่นใจว่าจะทำสิ่งนั้นๆ ได้ดีกว่าตนเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายมีประสิทธิภาพสูงสุด

ฉันทนา ภาคบงกช (2533) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่าโดยทั่วไปจะมีความกล้าในการแสดงออก กล้าตัดสินใจและมีความมั่นใจในที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จตามที่ตนเองต้องการ มองโลกในแง่ดี ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ และมีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่าเด็กที่ความมั่นใจในตนเองจะเป็นเด็กที่กล้าแสดงออก มีบุคลิกที่มั่นใจ มีความมั่นคงในจิตใจ รู้จักปรับตัวให้เข้าสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และมีความพยายามที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จได้ด้วยความสามารถของตนเอง

1.5 ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

อีริกสัน (Erikson 1975) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเด็กถ้าเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความสุขก็จะทำให้เด็กมองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง

มาสโลว์ (Maslow, 1954) กล่าวว่าความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองจากการยอมรับทางสังคม ว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ประสบความสำเร็จเมื่อนั้นเขาจะ

รับรู้ในความสามารถและคุณค่าของตนเอง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจว่าตนมีความสามารถและเป็นประโยชน์

สุมาลี วงศ์ปลุกแก้ว (2526) กล่าวว่าเด็กจะมีความมั่นใจในตนเองได้ก็ต่อเมื่อได้รับความรัก ความสนใจจากพ่อแม่ ได้รับการส่งเสริมให้แสดงความคิดเห็นและมีอิสระในการตัดสินใจ ส่วนเด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองนั้น มีสาเหตุมาจากถูกพ่อแม่ควบคุมให้ปฏิบัติตามอยู่ในขอบเขตที่พ่อแม่เห็นชอบทำให้เด็กขาดอิสระที่จะคิดหรือตัดสินใจด้วยตนเอง

อารี เกษมวรี (2538) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมทางครอบครัว วิธีการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ การจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่โรงเรียนมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กทั้งสิ้น ฉะนั้นพ่อแม่ ครูและผู้ใกล้ชิด จึงควรให้ความรักความอบอุ่น มีเหตุผลให้อิสระเด็กในการตัดสินใจ จัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความสามารถของตนอย่างเต็มที่

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2536) กล่าวว่าเด็กสร้างความเชื่อมั่นในตนเองมาจากครอบครัว จากการเกิดความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้เกี่ยวกับตนเองทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งเป็นความคิดพื้นฐานหรือ ความเชื่อเบื้องต้นทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองหรือขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เมื่อเด็กได้รับความรัก ความสนใจจากพ่อแม่ การส่งเสริมให้เด็กแสดงความคิดเห็น และมีอิสระในการตัดสินใจเด็กจะเชื่อมั่นในตนเอง หากเด็กถูกพ่อแม่ควบคุมให้ปฏิบัติตามอยู่ในขอบเขตที่พ่อแม่ต้องการทำให้เด็กขาดอิสระที่จะคิดหรือตัดสินใจ ด้วยตนเองเมื่อพบกับปัญหาที่ไม่สามารถตัดสินใจได้เพราะไม่เคยฝึกการแก้ปัญหามาก่อน เด็กที่ถูกเลี้ยงดูมาด้วยการตำหนิ และลงโทษจะทำให้เด็กไม่กล้าแสดงออก ขี้กลัว ประหม่า และขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะความกล้าและความอยากแสดงออกนั้นถูกลงโทษมาตั้งแต่เด็ก เมื่อเป็นผู้ใหญ่ความผิดพลาดในอดีตจะ คอยตอกย้ำและเตือนอยู่ตลอดเวลาว่า ” อย่าพูด อย่าคิด อย่าทำ ”

พิมพ์ิกา คงรุ่งเรือง (2542) กล่าวว่าในการส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง สถาบันครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการเลี้ยงดูให้ความรักความอบอุ่น และสถาบันการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอีก สถาบันหนึ่งในการมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความมั่นคงทางจิตใจ รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ อันเป็นผลต่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กต่อไป

Hendrie (2015) ได้ศึกษาค้นคว้าคุณสมบัติของความเชื่อมั่นในตนเองโดยสร้างจากประเภทของประสบการณ์ และพฤติกรรมที่เป็นคุณลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเองโดยสามารถสร้างความเชื่อมั่นในตนเองจากการสร้างประสบการณ์เหล่านี้

1. การรู้ความสามารถของตนเอง (Accurate Self – Assessment) ความเชื่อมั่นในตนเอง หรือการรับรู้ความสามารถของตน คือ การสร้างประสบการณ์ความสำเร็จที่เกิดจากความสามารถของพวกเขาอย่างแท้จริง ไม่ใช่แค่คำยืนยันจากครอบครัว โดยที่พวกเขาจะเรียนรู้จากประสบการณ์นี้และพัฒนาตนให้มีความสามารถมากขึ้น แม้จะต้องเผชิญในสถานการณ์ที่กดดัน พวกเขาจะผ่านไปได้อย่างไร้ความวิตกกังวล

2. กำหนดเป้าหมายที่ดีในชีวิต บางเป้าหมายแม้จะยากที่จะสำเร็จ แต่การจินตนาการถึงความฝันนั้นกลับสามารถสร้างแรงบันดาลใจและทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อให้ตนเองมีความพยายามไปให้ถึงความฝันนั้นได้

3. รับฟังคำวิจารณ์ คำวิจารณ์ที่ดีนั้นคือข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่ผู้รับฟัง เพื่อนำไปปรับปรุง เปลี่ยนแปลง อีกนัยหนึ่งคือการนำไปพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ในวัยที่โตขึ้นคำวิจารณ์เหล่านี้คือการเรียนรู้ที่จะเติบโตและเป็นการเปิดรับทัศนะใหม่ ๆ จากผู้อื่นซึ่งผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมองคำวิจารณ์เป็นประโยชน์

4. การได้รับความรัก และกำลังใจ ความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดได้จากการได้รับการสนับสนุนที่ดีจากครอบครัว เรียกอีกอย่างว่า รักที่ไม่มีเงื่อนไข คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองนั้นจะรู้สึกมั่นคง แม้ต้องเจอสถานการณ์ที่เลวร้าย สถานการณ์ที่กดดัน พวกเขาจะใช้เวลาพยายามในการทำให้ตนเองผ่านพ้นและประสบความสำเร็จ

5. การมีประสบการณ์ครั้งสำคัญ ในครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งในชีวิต พวกเขาควรได้รับประสบการณ์ที่ทำให้พวกเขาได้รับรู้ในความสามารถของตนเอง เพื่อให้เขาได้เชื่อว่า “ทำได้” เช่น การแข่งขันฟุตบอลโรงเรียน การได้เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน เป็นต้น เหตุการณ์สำคัญๆ ที่น่าจดจำเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้นได้

ซูซาน ฮาร์เทอร์(Harter, 1998)ผู้พัฒนาทฤษฎีการเห็นคุณค่าในตนเอง หนึ่งในนักจิตวิทยา เชื่อว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองเป็นการสะท้อนมุมมองและความรู้สึกของพวกเขาที่มีต่อตัวเองในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งนักจิตวิทยาผู้นี้จะพิจารณาความรู้สึกที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองที่มีต่องานอดิเรก หรือกิจกรรม และงานอดิเรกหรือกิจกรรมนี้มีความสำคัญต่อพวกเขาอย่างไร เช่น สถานการณ์ การแข่งขันฟุตบอล , การเรียนคณิตศาสตร์ , การคบเพื่อนต่างเพศ ,การดูแลน้องสาว หรือน้องชาย ซึ่งวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นกว่าคนอื่น เมื่อเขารู้สึกว่าเขากำลังในการแข่งกีฬา และมีคะแนนในวิชาคณิตศาสตร์สูง แต่รู้สึกไม่ดีต่อการคบเพื่อนต่างเพศ พวกเขาจะผสมความรู้สึกเหล่านี้รวมกันต่อน้องสาวหรือน้องชายด้วย ดังนั้นการเห็นคุณค่าของตัวเองคือการที่พวกเขาให้ความสำคัญกับอะไร

แล้วสิ่งนั้นเขาทำได้ดี หรือไม่ ถ้าหากเด็กคนดังกล่าวให้ความสำคัญกับการคบเพื่อนต่างเพศ ก็จะส่งผลต่อการรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง แต่ถ้าเด็กคนดังกล่าวให้ความสำคัญกับการเรียน และกีฬาเขาก็จะรู้สึกดีต่อตนเองด้วย จากทฤษฎีดังกล่าวจึงมีวิธีการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองดังนี้

1. สร้างโอกาสให้เด็กประสบความสำเร็จ Diane Crim ครูชี้แจงว่า การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่ดีที่สุดคือการสร้างประสบการณ์ ด้วยการสนับสนุนเพื่อให้มีประสบการณ์ว่าพวกเขามีความสามารถเป็นส่วนสำคัญของการมีความเชื่อมั่นในตนเอง คือการรู้ว่าตนเองสามารถทำอะไรได้ในสถานการณ์ที่ไม่เคยเจอมาก่อน การส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยการค้นหาความสามารถของเด็ก เช่น การเรียนศิลปะ การเรียนฟุตบอล การร่วมทดลองในห้องเรียนวิทยาศาสตร์ การเล่นดนตรี เป็นต้น รวมทั้งการมอบหมายหน้าที่ภายในบ้านที่เด็กสามารถทำได้ ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีในการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ช่วย让孩子มีความเชื่อมั่นในตนเอง และรู้สึกปลอดภัย การที่เด็กจะมีความเชื่อใจในตนเองนั้นมากจากการให้ความรักโดยไม่มีเงื่อนไขของครอบครัว ซึ่งจะทำให้พวกเขารู้สึกปลอดภัย สิ่งนี้จะช่วยพัฒนาการด้านการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง เมื่อเด็กต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย การแก้ไขปัญหาด้วยตนเองจะทำให้มีพัฒนาการด้านอารมณ์ที่ดีขึ้น

3. การสร้างบรรยากาศที่ดี ปลอดภัย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวเขา

4. ชมเชย และสนับสนุน คำชมเชยนี้มีความหมายต่อวัยรุ่นเมื่อมาจากคนที่เขารัก และใกล้ชิด ซึ่งคำชมนี้เป็น การเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองให้พวกเขา

5. อดทน ความเชื่อมั่นในตนเองอาจจะมาหลังจากการประสบความสำเร็จแล้วหนึ่งปีให้หลัง โดยในระหว่างนั้นวัยรุ่นจะค้นหาความถนัดในความสามารถของตน หรือสิ่งใดที่ไม่ถนัด ความเครียดในรูปแบบต่างๆ ไม่ต่างกับผู้ใหญ่รู้สึกไม่สบายใจหากต้องลงมือทำในสิ่งที่ไม่ถนัด ดังนั้นเราจึงหาความสามารถของตนเอง และเพิ่มความสามารถนั้นขึ้นไปด้วยการพัฒนาตนเอง แต่ในกลุ่มวัยรุ่นซับซ้อนกว่านั้นเมื่อสภาพแวดล้อมของกลุ่มวัยรุ่น คือเพื่อนก็เป็นปัจจัยสำคัญ มักยากที่วัยรุ่นจะมีสมาธิแค่เรื่องการเรียนเมื่อกลุ่มเพื่อนให้ความสำคัญกับการคบเพื่อนต่างเพศ เป็นต้น

คาร์ล พิกฮาร์ด (Pickhardt, 2013) นักจิตวิทยากล่าวถึงการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองโดยให้เกิดขึ้นโดยธรรมชาติจากการสนับสนุนของครอบครัว การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ อย่างแรกคือ ความเชื่อว่า “ฉันเชื่อว่าฉันสามารถทำได้” ซึ่งความเชื่อนี้จะทำให้เกิดผลลัพธ์ “ฉันจะพยายามทำต่อไป” ความพยายามจะทำให้ผลลัพธ์ออกมาดียิ่งขึ้น “ฉันจะปรับปรุงเพื่อให้ผลลัพธ์ออกมาดี”

1. ความเชื่อ (Faith) ความเชื่อในความสามารถของตนเองของวัยรุ่นส่วนมากสะท้อนจากสิ่งที่ครอบครัวปลูกฝังมาเป็นเวลานานหลายปี ซึ่งสิ่งนี้มีความแตกต่างกันมากต่อวัยรุ่น คำพูดของครอบครัว เช่น หนูไม่มีทางประสบความสำเร็จ เธอสามารถทำอะไรก็ได้ที่ต้องการ เราเรียนรู้ได้จากสิ่งที่ผิดพลาด หรือ การผิดพลาดเป็นเรื่องไร้เงลา คำวิจารณ์เหล่านี้จากครอบครัวสามารถเพิ่ม หรือลดความเชื่อมั่นในตนเองของวัยรุ่นได้ ความเชื่อในความสามารถของตนเองจึงเป็นพื้นฐานหนึ่งที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ความพยายาม (Effort) การเรียนรู้ทักษะใหม่ ,การช่วยเหลือผู้อื่น ,การอาสาและบริการ ,การทดลองสิ่งที่ยาก ,รับผิดชอบหน้าที่งานบ้านในบ้าน ,การร่วมงานกับผู้อื่น การมีความคิดสร้างสรรค์ สิ่งเหล่านี้ต้องใช้ความพยายามและสามารถส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้

3. ผลลัพธ์ (Outcome) ความสุขหนึ่งที่มาจากการเชื่อในความสามารถเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งมากจากการได้รับ “โอกาส”

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเองทุกสถาบันมีส่วนในการส่งเสริมให้เด็ก ทั้งครอบครัวในการให้ความรักความอบอุ่น ความสนใจ กำลังใจ ความเอื้ออาทรจากพ่อแม่และบุคคลใกล้ชิด โรงเรียน จากครูและเพื่อน รวมทั้งสังคม สภาพแวดล้อมและการให้โอกาสเด็กกระทำการสิ่งต่างๆได้สำเร็จตามวัยและวุฒิภาวะ การเรียนรู้ และการร่วมกิจกรรมต่างๆให้เด็กได้ฝึกฝนจนเกิดเป็นความชำนาญและ ประสบผลสำเร็จในกิจกรรมนั้นๆอย่างสม่ำเสมอและเต็มตามศักยภาพ การเปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ได้แสดงออกอย่างเต็มที่ รวมทั้งให้เวลาและกำลังใจแก่เด็ก เมื่อเด็กล้มเหลว เพราะปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะหล่อหลอมเชื่อมโยงรวมกันเป็นพลังผลักดันให้เด็กประสบผลสำเร็จซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะ

2.1. ความหมายของกิจกรรมศิลปะ

กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กแสดงออกทางด้านความรู้สึกริจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านสื่อ วัสดุอุปกรณ์อย่างหลากหลายด้วยการใช้ศิลปะเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ เช่น การวาดภาพระบายสี การพิมพ์ภาพ การฉีก พับ ตัด ปะ กระดาษ การเล่นและทดลองด้วยสี การปั้น การประดิษฐ์จากเศษวัสดุ ฯลฯ กิจกรรมสร้างสรรค์จะเน้นในเรื่องการแสดงออกอย่างอิสระในด้านศิลปะ เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความรู้สึก การคิด จินตนาการออกมา ให้เด็กรับรู้และชื่นชมทางด้านศิลปะ อีกทั้งยังให้รู้จักชื่นชมผลงานของตนเองและผลงานผู้อื่น หลักการสำคัญของกิจกรรมสร้างสรรค์นี้คือ การส่งเสริมให้เด็กริเริ่ม

กิจกรรมอย่างอิสระ (Child Initiate) ได้มีโอกาสเลือกกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งลักษณะของการริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเอง จะทำให้เด็กได้วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมและ ทบทวนสิ่งที่ได้วางแผนหรือเลือก เป็นการส่งเสริมเด็กให้รู้จักการกำกับตนเองด้วย (Self-Regulation) กิจกรรมสร้างสรรค์ยังมุ่งให้เด็กได้ประสบความสำเร็จจากการปฏิบัติกิจกรรมใน ทุกครั้ง ดังนั้นการที่เด็กได้รับความสำเร็จ เป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เด็กจะรู้คุณค่าใน ตนเอง ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความเชื่อมั่นในตนเอง

อุดม เพชรสังหาร (2548) ศิลปะ คือเครื่องมือที่ทำให้ผู้สร้างงานศิลปะเกิดความ ภาคภูมิใจในตัวเอง การที่เด็กสร้างงานศิลปะขึ้นมาสักชิ้นจะดีหรือไม่ดี สวยหรือไม่สวย ไม่สำคัญ เท่ากับว่าเขาได้ทำมันขึ้นมาแล้ว งานชิ้นนี้ได้ผ่านการวางกรอบแนวคิด วางแผนในการผลิต และลง มือผลิตจนแล้วเสร็จ นี่คือนวัตกรรมที่เราจะต้องให้การชื่นชมมากกว่าคุณภาพของผลงาน ผล แห่งการทำงานชิ้นดังกล่าวมันได้วางวงจรของการสร้างสรรค์งานศิลปะให้กับเด็กแล้ว นี่คือนวัตกรรม ที่เรา ต้องการ นอกจากนี้ การชื่นชมเด็กจะทำให้วงจรสมองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมองตนเอง การยอมรับ นับถือตนเองและผู้อื่นมีความเข้มแข็งขึ้น

ชัยณรงค์ เจริญพานิชกุล (2532) ศิลปศึกษา เป็นศาสตร์ที่มุ่งเป้าหมายไปที่ กระบวนการเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์การแสดงออก และการรับรู้เกี่ยวกับความงาม การจัด ประสิทธิภาพทางศิลปะให้แก่เด็กจึงต้องสนองต่อความต้องการ ของเด็ก ซึ่งเป้าหมายอัน สำคัญยิ่งจากการเรียนศิลปะที่ เด็กควรได้รับ ก็คือความมั่นใจในตัวของเด็กเองและ การมีเสรีภาพ ในการแสดงออก การได้พัฒนาด้านศิลปะ และความสามารถสร้างผลงานที่ดีได้

2.2. คุณค่าของกิจกรรมศิลปะ

ชวลิต ดาบแก้ว (2533) กล่าวถึงคุณค่าของศิลปะนั้นมีหลายด้าน ทั้งคุณค่าด้าน ความงาม ด้านเรื่องราว คุณค่าทางประโยชน์ใช้สอย คุณค่าทางเศรษฐกิจ และคุณค่าทางวัสดุ แต่ ก่อนที่จะเข้าใจถึงคุณค่าของศิลปะเราต้องเข้าใจถึงที่มา ในแง่ของความหมาย ลักษณะ และการ นำไปใช้ของศิลปะด้วย ความหมายของศิลปะนั้นต้องสร้างสรรค์โดยฝีมือมนุษย์ ผ่านกระบวนการ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ เพื่อตอบสนองความต้องการของตน และสะท้อนสังคม ประโยชน์ ของศิลปะนั้นทำให้สร้างนิสัยที่ดี นอกจากจะส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์แล้ว ยังทำให้เรียนรู้ที่ จะทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีปฏิสัมพันธ์ การแบ่งปันการมีน้ำใจอีกด้วย

ชลอ พงษ์สามารถ (2526) กล่าวถึงศิลปศึกษา ว่าเป็นกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ เสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ผ่าน กระบวนการศิลปะ เช่น การวาดภาพ การปั้น เป็นต้น เน้นให้อิสระในการแสดงออก โดยคำนึงถึง

ความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ศิลปะก่อให้เกิดสุนทรียะ เกิดการเห็นคุณค่าด้านความงาม ทั้งในธรรมชาติ และงานศิลปะ นอกจากนี้ทำให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินยังเกิดพัฒนาการที่ดีในด้านต่างๆ คือ

1. ด้านการรับรู้ที่ดี การมีสุนทรียภาพในด้านต่างๆ ทำให้เป็นคนละเอียดอ่อน ใฝ่ในในรายละเอียด ชื่นชมในสิ่งแวดล้อมรอบตัว
2. ด้านอารมณ์ จากการได้ลงมือทำศิลปะด้วยตนเองอย่างอิสระ ตามความชอบ และสนใจ ส่งผลให้มีพัฒนาการที่ดีในด้านอารมณ์
3. ด้านสติปัญญา การได้มีสุนทรียภาพด้านความงาม ทำให้เด็กมีมุมมองมากขึ้น การได้เผชิญกับอุปสรรคขณะทำงานศิลปะ การได้รับการชี้แนะจากครู การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ส่งผลให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์ การมีอิสระในการคิด และลงมือปฏิบัติ การกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ส่งผลให้เด็กสร้างสรรค์และจินตนาการได้ดี
5. ด้านการทำงาน เด็กเรียนรู้กระบวนการการทำงาน การวางแผน การมีความพยายามจนทำงานสำเร็จลงได้ด้วยตนเอง

สุลักษณ์ ศรีบุรี (2536) ศิลปะนั้นคือชีวิตของมนุษย์ สามารถก่อให้เกิดความเจริญทางด้านจิตใจ อารมณ์และสังคม และสติปัญญา ทั้งยังส่งเสริมการแสดงออกที่มาจากความรู้สึกนึกคิด ความสร้างสรรค์และความชอบในด้านต่างๆ ความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งเสริมให้บุคคลมีความมุ่งมั่นที่จะทำอะไรให้สำเร็จ ทั้งนี้ศิลปะจึงเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา อันมีคุณค่าต่อจิตใจของมนุษย์ ที่จะส่งผลให้คนในสังคมมีคุณภาพ

เลิศ อานันทนะ (2549) กล่าวถึงคุณค่าของศิลปศึกษา เด็กสามารถเจริญเติบโตตามวัย และมีลักษณะนิสัยที่ดี และพัฒนาการในด้านต่างๆ

1. ด้านสติปัญญา การเรียนรู้จากกิจกรรมศิลปะคือการลงมือทำ เด็กได้รับประสบการณ์ตรง โดยมีการสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง การคิดวิธีการแก้ไขปัญหา เกิดความเชื่อมั่นในตนเองและความสามารถในการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองจากกระบวนการนี้ทำให้เด็กเกิดการสร้างองค์ความรู้
2. ด้านร่างกาย กิจกรรมศิลปะนั้นส่งเสริมพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย ทำให้กล้ามเนื้อในส่วนต่างๆแข็งแรง

3. ด้านสังคม กิจกรรมศิลปะสร้างโอกาสในการสื่อสาร ส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น สถานการณ์เหล่านี้ทำให้เด็กมีการสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นการเรียนรู้ที่จะยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการแบ่งหน้าที่ ฝึกความรับผิดชอบ

4. ด้านอารมณ์ กิจกรรมศิลปะที่ให้อิสระในการแสดงออก การสามารถทำชิ้นงานให้สำเร็จด้วยความสามารถของตนเอง เด็กจะมีความสุข เกิดความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งส่งผลที่ดีในพัฒนาการด้านอื่นต่อไป

ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา (2560) กล่าวว่าจากแนวคิดที่ว่า ศิลปะ คือทางแห่งการปลดปล่อย อารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการของแต่ละคน ศิลปะบำบัด คือรูปแบบหนึ่งของการบำบัดทางจิตโดยใช้ กระบวนการทางศิลปะ เป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาด้านจิตใจและอารมณ์ ศิลปะนำมาใช้เพื่อเป็นสื่อกลางในการปลดปล่อย อารมณ์ ความรู้สึก ความขัดแย้งภายใน และความต้องการโดยใช้การวิเคราะห์จากผลงานแต่ไม่ได้ประเมินค่าด้านความงาม

Haley R. (2012) กล่าวว่าเราไม่สามารถจินตนาการได้หากชีวิตเราปราศจากศิลปะ ศิลปะคือความงดงาม, การเล่น, การสร้างสรรค์, จินตนาการ แรงบันดาลใจและ สัญชาติญาณ Haley มีความคิดว่า ศิลปะสร้างสรรค์ผลงานผ่านความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อโลก ศิลปะคือศูนย์กลางของอารมณ์ ความรู้สึกที่มาจากประสบการณ์ที่หลากหลาย ศิลปะยังเป็นมากกว่านั้นให้ ความสำคัญกับชีวิตไม่เพียงแค่สะท้อนชีวิต แต่สามารถปรับอารมณ์ และดึงสิ่งที่อยู่ลึกๆภายในออกมาได้ ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ ความรู้สึก กิจกรรมศิลปะเป็นจุดศูนย์กลางของการแสดงออกว่าเราเป็นใครในฐานะความเป็นมนุษย์ แรงบันดาลใจ และสิ่งเหล่านี้เป็นทางหนึ่งในการรักษาด้วยการปลดปล่อยอารมณ์ และสามารถแก้ไขปัญหาที่มนุษย์ต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน

2.3. การพัฒนาพฤติกรรมด้วยกิจกรรมศิลปะ

ดร.ปริยาภรณ์ เจริญบุตร (2557) ได้พบว่ารูปแบบวรรณกรรมและกิจกรรมศิลปะสามารถเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านจิตใจ เพื่อให้เยาวชนตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง โดยมีกิจกรรมศิลปะ คือ การวาดภาพประกอบเรื่องราว ทำให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งมีกลุ่มวัยรุ่น อายุระหว่าง 13-16 ปีนี้ได้มีพื้นที่ในการแสดงออก เกิดความกล้าแสดงออก ยอมรับความสามารถของตน มีความภาคภูมิใจในตนเอง และมีความสุขในการทำกิจกรรม

ผศ.ดร.ชูศักดิ์ สุทธิสา (2557) กล่าวในบทปริทัศน์ของงานวิจัยปริยาภรณ์ เจริญบุตร (2557) ว่า การใช้งานศิลปะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสได้แสดงออกเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาในตัวเด็ก และเยาวชน ซึ่งเด็กสามารถเกิดพัฒนาการได้ตามศักยภาพของแต่ละ

ละคน หากมีโอกาสได้แสดงออกอย่างอิสระตามจินตนาการ ซึ่งเยาวชนสามารถ ทำกิจกรรมโดย มุ่งเน้นไปกับการสร้างวุฒิภาวะทางอารมณ์ รวมถึงสร้างความมั่นใจ และเกิดความภาคภูมิใจใน ตนเอง

เชอเรีย ไลเล (Shirley 1999) กล่าวไว้ในหนังสือ Contemporary Art Theory with Adolescents ว่าวัยรุ่นต้องการให้คนอื่นรู้ว่ามันยากแค่ไหนในโลกภายนอกนั้น แต่พวกเขาไม่สามารถหาคำพูดใดมาอธิบายได้ การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดนี้ผ่านงานศิลปะจึงเป็นเรื่องที่ง่าย กว่า トラバโดก็ตามที่ไม่ได้ถูกกดดันให้พูดออกมา การใช้ภาษาผ่านงานศิลปะก็เป็นอีกทางหนึ่งที่ พวกเขาสามารถควบคุมได้

เชอเรีย ไลเล (Shirley 2001) กล่าวถึงศิลปะบำบัดในกลุ่มวัยรุ่นว่า Art as expressive language – ศิลปะเป็นภาษาหนึ่งของการแสดงออก โดยใช้กิจกรรมศิลปะในการ สร้างความสัมพันธ์ (Relationship) และการสื่อสาร (communication) ผ่านกระบวนการศิลปะนี้ ให้ความรู้สึกปลอดภัย ไม่เป็นการคุกคาม หรือเกินจริง ในการทำกิจกรรมศิลปะพวกเขาจะได้รับ อิสระในการวาดภาพ และสามารถเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งอิสระในการตั้งชื่อ และการแสดงแนวความคิดต่อภาพนั้นด้วยตนเอง จากกระบวนการศิลปะที่เรียบง่ายนี้ กลับมี ความหมายผ่านวัสดุอุปกรณ์ที่พวกเขาเลือก เช่น สีน้ำมันชอล์ก ,ดินปั้น , การระบายสี ล้วนแต่มี สัญลักษณ์ในเชิงการแสดงออก “ Expressive media” กระบวนการศิลปะจึงเป็นการเข้าถึง ความรู้สึกของกลุ่มวัยรุ่นได้อย่างดี ในกิจกรรมศิลปะบำบัดนั้น

กระทรวงศึกษาธิการสหรัฐอเมริกา (Educations, 2003) กล่าวถึงศิลปะกับวัยรุ่นไว้ ใน เอกสารแนะแนวการสอนศิลปะในระดับมัธยมศึกษาไว้ ด้วยรูปแบบการสอนศิลปะของโรงเรียน ทั่วไปนั้นจะเน้นการผลิตผลงานศิลปะ มากกว่าที่จะพัฒนาการรับรู้ด้านความงาม จึงทำให้กลุ่ม เด็กวัยรุ่นมักล้มเลิกการทำศิลปะ เพราะเทคนิคที่สูงขึ้นทำให้พวกเขาขาดความมั่นใจ และรู้สึกไม่ ประสบความสำเร็จ ดังนั้นประโยชน์สูงสุดที่จะใช้กิจกรรมศิลปะในระดับมัศึกษานั้นควรให้ นักเรียนได้ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการแสดงออก(Expression)ซึ่งกิจกรรมศิลปะนั้นเหมาะกับช่วง วัยและพัฒนาการของวัยรุ่นในด้านต่างๆได้อย่างดี

1. พัฒนาการด้านร่างกาย กิจกรรมศิลปะในช่วงวัยแรกรุ่นนั้นไม่ควรจะเครียด มากเกินไป

2. พัฒนาการทางด้านอารมณ์ วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์แปรปรวน และสับสน ซึ่ง กิจกรรมศิลปะมุ่งเน้นให้วัยรุ่นสามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเอง รวมทั้งของเพื่อนในวัยเดียวกัน ด้วย และศิลปะนั้นมักจะสร้างสรรค์จากอารมณ์ความรู้สึกภายใน พัฒนาการความเชื่อมั่นใน

ตนเองเกิดจากการแสดงความคิดผ่านการอธิบายในชั้นเรียน กิจกรรมศิลปะสามารถตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์ของวัยรุ่นได้หลายด้าน ตัวอย่างเช่น การคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย “การเลือก” และ “การตัดสินใจ” ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดความอิสระ และ ความเชื่อมั่นในตนเอง ผ่านกระบวนการการอธิบาย การแสดงออก การแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการฝึกและพัฒนาความสามารถในการคิดซึ่งเป็นทักษะเฉพาะตัว พวกเขาจะมีความคิดเป็นของตัวเองซึ่ง และอาจมีความแตกต่าง และการยอมรับและเคารพในความแตกต่างของตนเองและเพื่อนเป็นอีกหนึ่งในพัฒนาการของวัยรุ่นเช่นกัน กิจกรรมศิลปะที่ดีจะสามารถช่วยให้วัยรุ่นสามารถสำรวจอารมณ์ใหม่ๆที่เกิดขึ้นตามวัย และการคิดไตร่ตรองให้มากขึ้น วัยรุ่นที่ได้รับโอกาสในการแสดงออกด้วยความคิดและจินตนาการ การแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง สำรวจอารมณ์ของตนเอง วัยรุ่นจะได้เรียนรู้การลักษณะเฉพาะของตนเอง

3. พัฒนาการด้านสติปัญญา หลายคนอาจคิดไม่ถึงว่าทัศนศิลป์จะเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสติปัญญาได้อย่างไร หากตระหนักให้ดีจะพบว่า การสร้างสรรค์งานศิลปะนั้น มีกระบวนการการสร้างสรรค์ และ ศิลปวิจารณ์ การที่ครูให้โจทย์ และอุปกรณ์ เด็กจะได้โอกาสในการคิด การแก้ไขปัญหา การใช้เครื่องมือ โดยแต่ละคนจะมีวิธีการที่แตกต่างกัน หลายครั้งที่เมื่อนักเรียนได้โจทย์มาแล้วจะต้องนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เลือกใช้ และค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม รวมทั้งการคาดคะเนถึงความเป็นไปได้ของวัสดุ ซึ่งกระบวนการนี้ทำให้เด็กได้ฝึกการวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นตอนนี้ความสำเร็จของกิจกรรมศิลปะนั้นคือให้ความสำคัญของการจัดการและกระบวนการ ไม่ใช่อะไรก็ได้อย่างอิสระถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดกิจกรรมศิลปะ

4. พัฒนาการด้านจริยธรรม กิจกรรมศิลปะส่งเสริมให้เกิดการประเมินค่า ด้วยบรรยากาศที่ดีในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การรับความคิดเห็นจากผู้อื่น การตัดสินใจด้วยตนเอง เด็กจะได้เรียนรู้การแสดงออกทั้งในฐานะผู้รับ และผู้วิจารณ์

5. พัฒนาการด้านสังคม กิจกรรมศิลปะส่งเสริมพัฒนาการด้านการเข้าสังคม กิจกรรมศิลปะทำให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนในห้อง ส่งเสริมให้มีการสนทนา การจับใจความ และเพื่อตอบสนองความสุขของตนเอง ในกิจกรรมศิลปะเด็กจะไม่แข่งขันกันเอง แต่คือการทำผลงานให้สำเร็จเพื่อแสดงถึงความสามารถของแต่ละคน

Walsh, S.M., & Hardin, S.B., อ้างถึงใน Kaimal และ Ray (2016) กล่าวถึงกิจกรรมศิลปะนั้นเป็นเครื่องมือในการเพิ่มการรับรู้ความสามารถในตนเองของวัยรุ่นได้ ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเป็นส่วนหนึ่งในการเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

เชอร์ ลอค (Cheryl 2017) กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมศิลปะไม่เป็นเพียงแค่กิจกรรมที่ให้เด็กมีอะไรทำในเวลาว่าง แต่กิจกรรมศิลปะสามารถสร้างอัตลักษณ์ของเด็กอีกด้วย อย่างไรก็ตามการมีเอกลักษณ์เฉพาะตนหรือ การเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อนในการทำกิจกรรมศิลปะการได้รับความคิดเห็นของกันและกัน เป็นการฝึกการยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งการได้รับคำชม สิ่งเหล่านี้ทำให้พวกเขาเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเอง และเป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้กิจกรรมศิลปะยังเสริมสร้างหลายสิ่งให้เกิดขึ้นกับเด็ก

1. ศิลปะสร้างความภาคภูมิใจ เมื่อพวกเขาใส่ใจในการทำผลงานให้สำเร็จ ใช้เวลาเป็นชั่วโมงในการคิดคำนวณ และทำให้ออกมาสวยงาม เมื่อนั้นเด็กจะพบกับความสำเร็จ กิจกรรมศิลปะจึงเป็นการเรียนรู้ที่ดีในการมีประสบการณ์ของการประสบความสำเร็จในสิ่งที่คาดไม่ถึง โดยDory Kanter นักการศึกษากล่าวเสริมว่า เด็กๆไม่เพียงแค่ชื่นชมในผลงานของตัวเองแต่พวกเขายังชื่นชมในผลงานของเพื่อนๆ ซึ่งนี่คือการพัฒนาทักษะการพัฒนาดตนเอง

2. ศิลปะสร้างและพัฒนาทักษะที่ต้องใช้ในชีวิตจริง การร่วมกิจกรรมศิลปะ ทั้งทางด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ทักษะสำคัญที่ต้องใช้ในชีวิตจริง ทั้งการวิจารณ์ การมีความคิดสร้างสรรค์ การสัมพันธ์ของการมองเห็นและการเคลื่อนไหวร่างกาย การมีทักษะการเข้าสังคม การแบ่งปัน แม้แต่การเจรจา Kanter กล่าวว่านักเรียนที่ได้เรียนศิลปะจะมีทักษะในการคิดได้ละเอียดอ่อนกว่าและมีความคิดที่สร้างสรรค์เมื่อเราให้เวลากับพวกเขาในการสร้างสรรค์นั้นสำเร็จ

3. ศิลปะส่งผลต่อการมีคะแนนที่ดีในวิชาอื่นๆ การเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้นเมื่อเด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองในชั้นเรียนสูงขึ้น เด็กได้เรียนรู้ทักษะการเรียนรู้จากกิจกรรมศิลปะ นั่นคือการมีสมาธิ และการทุ่มเท ผลคือทำให้ความสำคัญกับการเรียนและผลการสอบในปี 2005 การสำรวจของ Harris พบว่า 93%ของชาวอเมริกันยอมรับว่าศิลปะส่งผลต่อการความสามารถในด้านอื่นๆของการเรียนรู้

4. ศิลปะเพิ่มโอกาสในการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง อีกหนึ่งคุณค่าของศิลปศึกษาคือการให้พื้นที่ในการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง โดยเฉพาะบรรยากาศในห้องเรียนในห้องเรียนเด็กจะภูมิใจเมื่อมีคนใส่ใจในสิ่งที่เขาคิดและแสดงออกมา การยอมรับจากสังคมทำให้เขาเพิ่มความเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น

5. ศิลปะเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การได้รู้ถึงการเป็นส่วนหนึ่งในสังคมที่ใหญ่ขึ้น เป็นการพัฒนาทักษะการเข้าสังคม และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

Haley R. (2012) กล่าวถึงศิลปะเพื่อการแสดงออกบำบัดซึ่งเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันนี้ เป็นการบำบัดอารมณ์ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในลักษณะเฉพาะตน การสำรวจและแก้ไขความขัดแย้งภายในอารมณ์ ซึ่งนิยมใช้ได้กับทั้งเด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ Haley R. Forslund กล่าวถึงศิลปะบำบัดช่วยให้กลุ่มวัยรุ่นที่มีปัญหาของโลกในแง่มุมที่ต่างออกไป เป็นการสร้างความหวังและให้การสนับสนุนผ่านการบำบัด ในความจริงกลุ่มวัยรุ่นนั้นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งปัญหาด้านร่างกาย และทัศนคติ การพูดในการบำบัดแบบเดิมนั้นอาจใช้ไม่ได้ดีสำหรับกลุ่มวัยรุ่น การใช้ศิลปะแทนการแสดงออกเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้วัยรุ่นได้ค้นหาตัวเอง และสามารถพูดในเรื่องที่พูดได้ยาก ทั้งความคิด ความรู้สึกผ่านกระบวนการทางศิลปะ นอกจากนี้ ศิลปะยังช่วยมากกว่าการเป็นเครื่องมือสื่อสารแต่กลับยังเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา การสร้างทักษะการเข้าสังคม การปรับตัวกิจกรรม และเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง

นาตาลี โรเจอร์ (Rogers, 1993) กล่าวในหนังสือ The Creative Connection ว่า ศิลปะการแสดงออกมีคุณค่าต่อชีวิตประจำวันโดยเฉพาเรื่องพื้นฐาน เช่น เราจะขีดเขียนอย่างไร ตั้งใจในขณะที่คุยโทรศัพท์ ซึ่งนั่นทำให้เราผ่อนคลายและสงบลง เมื่อเราต้องเขียนเรื่องราวส่งงาน เรากลับมาความคิดที่โลดแล่นมากขึ้นเมื่อลงมือพิมพ์จริงๆ อีกสถานการณ์หนึ่งคือการที่เราร้องเพลงขณะที่เรากำลังขับรถ แม้จะมีรูปแบบการแสดงออกที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการเขียน การเคลื่อนไหว การทำงานศิลปะ สิ่งเหล่านี้คือขั้นตอนการปรับสภาวะของตัวเอง เช่นการผ่อนคลาย ความตึงเครียด การระบายความคิด รวมทั้งการเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองอีกทั้งยังเพิ่มสติให้กับตัวคุณด้วย

ร็อกกี้ เฟลเลอร์ เชื่อว่าศิลปะที่อยู่ในจิตใจมนุษย์สามารถส่งเสริมให้ศักยภาพของมนุษย์นั้นสมบูรณ์แบบได้ (John D. Rockefeller, 1969, อ้างถึงในสุลักษณ์ ศรีบุรี, 2536)

เชอเรีย โลเล (Shirley 1999) กล่าวไว้ในหนังสือ Contemporary Art Theory with a dolescents ว่าวัยรุ่นต้องการให้คนอื่นรู้ว่ามันยากแค่ไหนในโลกภายนอกนั้น แต่พวกเขาไม่สามารถหาคำพูดใดมาอธิบายได้ การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดนี้ผ่านงานศิลปะจึงเป็นเรื่องที่ง่ายกว่า トラバโดก็ตามที่ไม่ได้ถูกกดดันให้พูดออกมา การใช้ภาษาผ่านงานศิลปะก็เป็นอีกทางหนึ่งที่พวกเขาสามารถควบคุมได้

2.4.เทคนิคศิลปะ

2.4.1 เทคนิคสีน้ำ.

สีน้ำ การผสมผสานกันของสีในขณะที่ยังเปียกอยู่นั้น ข้อจำกัดด้วยคุณสมบัติของสีที่ระบายทับสีเดิมไม่ได้ หากใช้ผิดสัดส่วนอาจจะทำให้สีออกมาไม่เป็นอย่างที่ตั้งใจทำให้การระบายสีน้ำจำเป็นต้องใช้ความรอบคอบ และความประณีตอย่างมาก (เกษร ธิตะจารี, 2543)

สีน้ำ คือสีที่มีลักษณะโปร่งแสง ใช้น้ำเป็นตัวทำละลาย ใช้ระบายบนกระดาษ (ชลอ พงษ์สามารถ, 2526)

จิตรกรรมสีน้ำ ใช้น้ำในการผสมเพื่อให้อ่อนลง มีลักษณะโปร่งแสง วิรุณ ตั้งเจริญ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน, และ มูลนิธิอารี สุทธิพันธุ์ (2551)

Baring (1997)อ้างถึง D'Herbois (1993)อธิบายว่า เทคนิคสีน้ำเปียกบนเปียก นั้นโดยส่วนมากจะเป็นการสร้างสรรค์ผ่านจิตวิญญาณ ประสบการณ์ และจิตสำนึก(Ego) การผสมระหว่างสิ่งเหล่านี้ จังหวะการเคลื่อนไหวของน้ำ บางครั้งไม่สามารถควบคุมได้ แต่การเคลื่อนไหวนั้นสามารถเป็นพลังในการบำบัดได้ นอกจากนี้สิ่งสำคัญของเทคนิคเปียกบนเปียกยังใกล้เคียงกับการทำสมาธิ และทำให้ผ่อนคลาย อ้างถึง Mees-Christeller (1985)กล่าวว่าการระบายสีในกระดาษเปียกใกล้เคียงกับการปลดปล่อย โดยกิจกรรมสีน้ำนี้ เป็นการเสริมสร้างความสุข รวมทั้งความกล้าหาญ

2.4.2 เทคนิคการวาดภาพเหมือน (Self-Portrait)

Ms.O'Brien, อ้างถึงในMills (2014)กล่าวถึง เกื้อนนำการวาดภาพเหมือนโดยยกตัวอย่างศิลปะระดับโลก อาทิเช่น ภาพวาดของ Frida Kahlo, Vincent Van Gogh,Pablo Picasso โดยตั้งข้อสังเกตว่าวิธีการวาดภาพนั้นแตกต่างไปจากการถ่ายภาพ เพื่อให้เด็กนั้นเกิดความเข้าใจในความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคน ซึ่งกิจกรรมการวาดภาพเหมือนเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่สนับสนุนในเด็กมีความคิดสร้างสรรค์เพื่อเป็นการกระตุ้นสติปัญญาและจินตนาการ

2.4.3 กิจกรรมศิลปะกับธรรมชาติ

โรเนน (Ronen 2017)กล่าวถึงการใช้ธรรมชาติบำบัดโดยการ “สัมผัส”กับธรรมชาติ การใช้ธรรมชาติบำบัดสามารถใช้ได้ทั้งเด็ก วัยรุ่น และผู้สูงอายุเพื่อบำบัดในจุดประสงค์ที่ต่างกันไป การสัมผัสธรรมชาตินั้น เป็นการเชื่อมโยงเข้าสู่ธรรมชาติภายในใจของผู้คน อีกนัยหนึ่งก็คือการสัมผัสธรรมชาติสามารถเชื่อมโยงกับพลังภายในของแต่ละคน เมื่อเราสามารถเข้าถึงความรู้สึกภายในนี้จึงสามารถพัฒนาและแสดงออกมาถึงบุคลิกภายนอกได้ โดยเฉพาะในยุคที่มี

แต่ความรีบเร่ง ความเครียดของยุคปัจจุบัน การสัมผัสกับธรรมชาติจึงไม่ใช่ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับคนยุคนี้

2.3.4 เทคนิคภาพลายหินอ่อน

การทำภาพลายหินอ่อน คือการทำให้เกิดลวดลายจาก การใช้การแยกตัวกันระหว่างสีน้ำมันที่ลอยอยู่บนผืนน้ำ ซึ่งการทำภาพลายหินอ่อนนี้ จะไม่สามารถทำซ้ำให้เหมือนเดิมได้เลย (เกษร ธิตะจาวี, 2543)

2.3.5 เทคนิคภาพปะติด

งานปะติด เป็นงานที่นำวัสดุที่มีระนาบเดียวในลักษณะ 2 มิติ เช่น ภาพวาด ภาพถ่าย กระดาษสี เศษผ้า หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วัสดุอื่นๆ มาติดลงบนแผ่นพื้นหลัง สามารถระบายสีตกแต่งได้ (มานพ ถนอมศรี, 2546)

ภาพคอลลาจ หรือภาพปะติด ใช้วัสดุต่างๆ แทนการใช้สี เช่น การฉีกกระดาษ เศษผ้า และวัสดุอื่นๆ (เกษร ธิตะจาวี, 2543)

การปะติด (Collage) เป็นเทคนิคหนึ่งที่มีศิลปินในช่วงสงครามโลกนิยม การนำรูปภาพสองมิติที่เกิดจากการวาด การขีดเส้น การระบายสี การทำให้เป็นรอยโดยถ่ายทอดมาจากภาพในใจ (วิรุณ ตั้งเจริญ และคนอื่นๆ, 2551, 22)

บทความใน Touch A Life (Life, 2014) กล่าวถึงการใช้เทคนิคภาพปะติดในกิจกรรมศิลปะบำบัดว่า สำหรับคนที่ไม่ถนัดด้านการวาดภาพ การใช้การปะติดเหมาะกับการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ได้ดี โดยไม่ต้องมีความกดดัน และลดความวิตกกังวลว่าจะวาดภาพเหมือนจริงหรือไม่ การตัด การฉีกภาพ การติด และประกอบกันเป็นอีกวิธีหนึ่งในการระบายปลดปล่อยความรู้สึก ยิ่งกว่านี้การทำภาพปะติด คือ การนำสิ่งที่อยู่ในใจ สะท้อนความรู้สึกนึกคิด ผ่านการสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยเทคนิคนี้ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละคน ระหว่างการทำกิจกรรม ยังส่งผลให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ มีการสนทนา การแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันความฝันและอนาคตอีกด้วย

เคธี (Cathy 2010) ภาพปะติดจากนิตยสารเป็นอีกวิธีหนึ่งในกิจกรรมศิลปะบำบัด ซึ่งภาพปะติดนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นปี 20th จากผลงานของ Picasso, Braque โดยศิลปินเหล่านี้ใช้ภาพที่โด่งดัง หรือภาพจากงานศิลปะ Pop Art ในขณะที่ปัจจุบันเราสามารถหาภาพได้จากที่หลากหลาย เทคนิคศิลปะภาพปะติดสามารถใช้ได้ในกรณีที่ต้องการลดความกังวล หรือลดการเคอะเขินเรื่องการวาดภาพ โดยเทคนิคนี้ เป็นการเปิดเผยตัวตน การเลือกภาพที่พวกเขาสนใจ การจัดวาง การตัด ขยับ เลือกดตำแหน่งซึ่งมีความหมายมากกว่าคำพูดมากมายนัก

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น

3.1. ความหมายของวัยรุ่น

นพ. สุริยเดว ทรีปาตี กล่าวถึงพัฒนาการของวัยรุ่นมี 3 ช่วง คือ วัยแรกเริ่ม(10–13ปี), วัยรุ่นตอนกลาง(14–16ปี) และวัยรุ่นตอนปลาย(17–19ปี) โดยในวัยแรกเริ่ม(10–13ปี)เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายทั้งระบบฮอร์โมน ส่งผลกระทบให้วัยรุ่นอาจมีความวิตกกังวล และมีผลกระทบต่อจิตใจ ทั้งยังเป็นวัยที่ต้องการความเป็นตัวของตัวเอง ต้องการการเป็นที่ยอมรับ อยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองสิ่งแปลกใหม่ เพื่อจะก้าวเข้าสู่วัยรุ่นด้วยความภาคภูมิใจที่เคยผ่านประสบการณ์ต่างๆด้วยตนเอง สิ่งเหล่านี้จะเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง โดยจะเห็นได้จากการให้โอกาสเด็กได้ทดลองทำในสิ่งที่ถูกต้อง การระมัดระวัง การแก้ปัญหา ทั้งสิ่งที่ดีและ ให้รู้จัก หลีกเลี่ยงในสิ่งที่อันตราย แต่ในทางตรงกันข้ามหากกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่เคยฝึกให้ลองคิด ลองทำก่อน จะเกิดความสับสน และเป็นอันตรายเพราะไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน วัยรุ่นชอบความตื่นเต้น ทำทนาย มีความต้องการการยอมรับของครอบครัวกลุ่มเพื่อน และครู หากถูกฝึกฝนให้มีการตัดสินใจลงมือกระทำ หรือแสดงความเห็นเรื่องต่างๆ ถ้าถูกต้องก็ชมเชย และ ชื่นชม สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กรู้สึกเป็นที่ยอมรับจากบุคคลภายในครอบครัว จากเพื่อน และครู แต่หากกรณีตรงกันข้าม เด็กจะรู้สึกโดดเดี่ยว และส่งผลต่อพฤติกรรมต่อไป

การสร้างบุคลิกภาพ

1. การค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังพัฒนาด้านความนึกคิด ค้นหาสิ่งต่างๆ ทั้งทาง คำพูด การแสดงออก การแต่งกาย การเข้าสังคม
2. การควบคุมพฤติกรรมให้ออกมาในรูปแบบที่เหมาะสม
3. การมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออก การพึ่งตนเอง มีความรับผิดชอบ การมีค่านิยมที่ถูกต้อง มีความมั่นใจ และภูมิใจในตนเอง

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีบุคลิกภาพที่ดี

1. ครอบครัวที่เข้าใจและสนับสนุน ความสามารถด้านอื่นๆ ให้ได้ๆเกิดความภาคภูมิใจ
2. ความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเอง
3. มีการสื่อสารที่ดี กล่าวพูด กล่าวคิด กล่าวแสดงออก และกล้าที่จะทำตัวต่างจากผู้อื่นโดยยึดถือความถูกต้อง
4. มีกิจกรรม งานอดิเรก เช่น กีฬา ดนตรี ศิลปะ เพื่อส่งเสริมทักษะในการเข้าสังคม และการปรับตัว

5. มีโอกาสเรียนรู้ทั้งส่วนดีและไม่ดีของตนเอง

ชลอ พงษ์สามารถ (2526) กล่าวถึงพัฒนาการวัยรุ่นว่า เป็นช่วงวัยที่มีพัฒนาการเข้าสู่วัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จิตใจ และความคิดความสนใจ

Department of Education and Early Childhood Development (Educations, 2003) อธิบายในเอกสารแนวทางการสอนศิลปะในระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีความขัดแย้งทั้งทางด้านร่างกาย และอารมณ์ นอกจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ วัยรุ่นยังต้องรับมือกับ การเป็นที่ยอมรับจากสังคม ทำให้เกิดความเครียดและความกดดัน ซึ่งความเครียดเหล่านี้จำเป็นต้องรับมือและ หากระบวนการเพื่อผ่อนคลายความกดดัน และความเครียดนี้ลง

3.2. พัฒนาการและการปรับตัวในวัยรุ่น

ชลอ พงษ์สามารถ (2526) การจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับช่วงวัยนี้นั้น ควรให้อิสระส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์จริง ให้เสรีภาพในการแสดงออก ต้องการการเป็นที่ยอมรับจากสังคม การได้รับความสำเร็จด้วยตนเอง จะสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็กวัยรุ่นได้

ในเว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการของสหรัฐอเมริกา (Educations, 2003) กล่าวถึงวัยรุ่นว่า วัยรุ่นมักจะรู้สึกขาด เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจ ความสัมพันธ์ทั้งกับเพื่อน และครอบครัว และการค้นพบว่าพวกเขาไม่ได้เก่งทุกอย่าง การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เกินกว่าพวกเขาจะรับไหว

Pickhardt (2013) นักจิตวิทยา กล่าวว่า มี 2 ช่วงเวลาของวัยรุ่นที่จะเผชิญกับปัญหาของการมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ นั่นคือ ช่วงวัยแรกเริ่ม (อายุ 9-13 ปี) เป็นช่วงที่เปลี่ยนจากเด็กสู่วัยรุ่น และวัยรุ่นช่วงที่ 3 (อายุ 18-23 ปี) ช่วงที่จะมีชีวิตเป็นของตนเอง ทั้งสองช่วงวัยนี้จะเป็นช่วงวัยที่รู้สึกสับสน ยังมีความท้าทายของการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ยังมีความยุ่งยาก ยังรู้สึกไม่มั่นคง เมื่อยิ่งออกห่างจากครอบครัว กลับยิ่งรู้สึกไม่ปลอดภัย เมื่อเผชิญกับสิ่งที่ตนเองไม่รู้ ยิ่งขาดความไว้วางใจ ยิ่งกลัวเสี่ยง ยิ่งพบกับความผิดพลาด ยิ่งรู้สึกน้อยประสบการณ์ ดังนั้นความเชื่อมั่นในตนเองในช่วงวัยนี้จึงสามารถต่ำลงได้ และแม้วัยเด็กนั้นจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง แต่เมื่อโตขึ้นสู่วัยรุ่น ความเชื่อมั่นในตนเองนั้นไม่สามารถส่งต่อในวัยรุ่นได้ทั้งหมดนี้ขึ้นกับตัววัยรุ่นเองที่จะเรียนรู้และเติบโต

Haley R. (2012) กล่าวถึงพัฒนาการของวัยรุ่นว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากมาย การก้าวผ่านวัยรุ่นสู่ความเป็นผู้ใหญ่ วุฒิภาวะที่เพิ่มขึ้น ไม่เพียงแค่นั้นแต่ยังมีร่างกายและจิตใจ ซึ่งสิ่ง

เหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรม และความสัมพันธ์ที่วัยรุ่นมีทั้งกับเพื่อน ผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง โดยเฉพาะครอบครัว ในวัยนี้ได้วัยรุ่นจึงมีความต้องการที่จะแยกตัวออกมาเป็นอิสระจากครอบครัวมากขึ้น เพื่อให้พวกเขาค่อยๆปรับตัว

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 วิจัยในประเทศ

อัญชลี ฉิมพลี (2551) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบระดับความเชื่อมั่นในตนเองโดยใช้กิจกรรมการสอนแบบเดินเรื่อง สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 5-6 ปี โรงเรียนชุมชนเทศบาลวัดมณีสถิตกปิฏฐาราม ผลวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมการสอนแบบเดินเรื่องในแต่ละช่วงสัปดาห์มีความเชื่อมั่นในตนเองโดยเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ ทั้งโดยรวม ($F = 788.57$) และด้านการกล้าแสดงออก ($F = 288.74$) ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ($F = 2337.14$) และด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ($F = 2229.29$) โดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบเดินเรื่องส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองโดยรวมร้อยละ 98% ($P = .98$) และส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเอง รายด้านร้อยละ 95.4 , 99.4 , และ 99.4 ตามลำดับ

มินท์มันตา ศรีวิรัตน์ธนกร (2557) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมศิลปะเสริมสร้างการเห็นคุณค่าแห่งตนเองของผู้ต้องขัง พบว่า กิจกรรมศิลปะส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีกำลังใจเสริมการเห็นคุณค่าแห่งตนเองเพิ่มขึ้น โดยผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมจินตนา คุปตสุนทร (2547) ได้ศึกษาการศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การละเล่นพื้นบ้านของไทยผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์และระหว่างการจัดประสบการณ์การละเล่น พื้นบ้านของไทยในแต่ละช่วงสัปดาห์ มีความเชื่อมั่นในตนเองโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ธนากร สุขยั้ง (2553) ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อารี เกษมรติ (2533) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกลุ่ม และกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบถนุถนอม โดยผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบถนุถนอมเมื่อได้ทำกิจกรรมสร้างสรรค์แบบกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่า

เด็กที่ทำกิจกรรมสร้างสรรค์แบบปกติ สาเหตุจากเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบอบอุ่น พ่อแม่จะกำหนดกฎเกณฑ์ให้เด็กทำตามโดยไม่มีอิสระในการคิดตัดสินใจอะไร ดังนั้นเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เด็กได้มีส่วนร่วมกับการกิจกรรม มีอิสระในการแสดงออก เกิดการยอมรับ และมีความภาคภูมิใจ จึงส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจสูงขึ้น

4.2 วิจัยต่างประเทศ

Fletcher และ Lawrence (2018) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมศิลปะ และการสร้างเอกลักษณ์ของเด็กและวัยรุ่น ซึ่งมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 17 คน เป็น 3 กลุ่ม เครื่องมือการการปั้นภาพเหมือนของตนเอง (Self –Portrait) และตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับ 3 ด้าน คือ ตัวตน ,มโนภาพของตน และ คุณค่าในตนเอง จากกิจกรรมนี้สร้างขึ้นเพื่ออธิบายการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนโดยมีความเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพสังคม , ความต้องการ ,กิจกรรมต่างๆ และความคิดสร้างสรรค์ โดยการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กและวัยรุ่นได้มีโอกาสสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อพัฒนาด้านการมีทัศนคติแห่งตน

Kaimal และ Ray (2016) ศึกษาพบว่าการทำกิจกรรมศิลปะ 45 นาทีอย่างอิสระนั้น สามารถเพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเอง ทั้งนี้ การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถของตนที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นเอง โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 39 คน อายุระหว่าง 18 – 59 ปี โดยมีกิจกรรมศิลปะ ที่เชื่อมโยงกับ ธรรมชาติ ผู้คน กิจกรรมที่หลากหลาย ความทรงจำ และ การสำรวจทดลองงานนามธรรม โดยใช้สี และรูปร่าง

Haley R. (2012)กล่าวถึงศิลปะบำบัดช่วยให้กลุ่มวัยรุ่นที่มีปัญหาของในโลกในแง่ลบที่ต่างออกไป เป็นการสร้างความหวังและให้การสนับสนุนผ่านการบำบัด ในความจริงกลุ่มวัยรุ่นนั้นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งปัญหาด้านร่างกาย และทัศนคติ การพูดในการบำบัดแบบเดิมนั้นอาจใช้ไม่ได้ดีสำหรับกลุ่มวัยรุ่น การใช้ศิลปะแทนการแสดงออกเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้วัยรุ่นได้ค้นหาตัวเอง และสามารถพูดในเรื่องที่พูดได้ยาก ทั้งความคิด ความรู้สึกผ่านกระบวนการทางศิลปะ นอกจากนี้ศิลปะยังช่วยมากกว่าการเป็นเครื่องมือสื่อสารแต่กลับยังเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา การสร้างทักษะการเข้าสังคม การปรับพฤติกรรม และเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเอง

Kniveton (2017) ได้ศึกษากระบวนการศิลปะเพื่อช่วยการค้นหาตนเองของเด็กวัยรุ่น พบว่า กระบวนการทำงานศิลปะที่ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมที่ดี การทดลอง และการตั้งคำถาม สามารถกระตุ้นให้เด็กมัธยมค้นหาตัวเองและวางแผนอนาคตของตนเองได้ จากการใช้ศิลปะเป็น

เครื่องมือหนึ่งในการถ่ายทอดความคิด และยังส่งเสริมจุดเด่น นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดเผยสิ่งที่อยู่ภายในใจทั้งตนเอง ประสบการณ์ ความกลัว ความหวัง ผ่านกระบวนการวาดภาพและการเขียน

Fletcher และ Lawrence (2018) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมศิลปะ และการสร้างเอกลักษณ์ของเด็กและวัยรุ่น ซึ่งมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างทั้ง 17 คน เป็น 3 กลุ่ม เครื่องมือการการปั้นภาพเหมือนของตนเอง (Self –Portrait) และตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับ 3 ด้าน คือ ตัวตน ,มโนภาพของตน และ คุณค่าในตนเอง จากกิจกรรมนี้สร้างขึ้นเพื่ออธิบายการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตนโดยมีความเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพสังคม , ความต้องการ ,กิจกรรมต่างๆ และความคิดสร้างสรรค์ โดยการทำวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กและวัยรุ่นได้มีโอกาสสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อพัฒนาด้านการมีมโนทัศน์แห่งตน

Mussen (1969) ศึกษาพบว่าพ่อแม่ที่ให้โอกาสและได้รับการสนับสนุนความต้องการในด้านความอยากรู้อยากเห็นจะทำให้เด็กมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง ฟังตนเองได้ มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าพูด กล้าแสดงออก สามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ โดยมีวิตกกังวล และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

Painter (1968,May) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจูงใจ กับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชายระดับมหาวิทยาลัย พบว่าระดับความเชื่อมั่นในตนเองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถในการจูงใจ กล่าวคือ คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความสามารถในการจูงใจและมักจะได้เป็นผู้นำ

Goor (1974,December) พบว่าเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความสามารถในการแก้ปัญหา กล้าแสดงออกในความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

Shoban (1950) ศึกษาพบว่า บิดามารดาที่เข้มงวดกับบุตรจะทำให้บุตรขาด ความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความกล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง

Radke (1964) พบว่าบุตรจากครอบครัวที่พ่อแม่ยอมรับจะมีลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง เป็นที่ยอมรับของสังคมให้ความร่วมมือกับเพื่อนฝูงไว้วางใจในตนเอง

Brechenridge (1965) อ้างถึงการศึกษาศาของสตอร์ทเธอร์(Strother) และแจ๊ค (Jack) พบว่าการได้รับการยอมรับจากครอบครัวจะเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดเรื่องการนับถือตนเองและความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเองมีความรับผิดชอบและมีความสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคมด้วย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เด็กนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในชมรมศิลปะ 30 คน ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชมรมศิลปะ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 จำนวน 15 คน โดยมีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่าง 15 คน จากชมรมศิลปะจากทั้งหมดจำนวน 30 คน
2. ทำการสังเกตและบันทึกโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. เลือกกลุ่มตัวอย่างจากเรียงลำดับคะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองที่มีคะแนน 15 อันดับสุดท้ายมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย โดยนักเรียนจำนวนที่เหลือได้รับการจัดกิจกรรมจากชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองด้วย

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมศิลปะ 6 แผน และแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1. การสร้างชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1.1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเอง กิจกรรมศิลปะ และพฤติกรรมลักษณะวัยรุ่น

2.1.2. ศึกษาทฤษฎี เอกสารเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเองตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1954) และ อีริกสัน (Erikson 1975)

2.1.3. คัดเลือก รวบรวม เรียบเรียงลำดับกิจกรรมศิลปะโดยกำหนดความยากง่าย ของกิจกรรมที่ไม่ยาก หรือง่ายจนเกินไป โดยมุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศ และให้นักเรียนได้มี ประสบการณ์เพื่อเกิดความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 3 ด้าน

2.1.3.1. การกล้าแสดงออก

2.1.3.2. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

2.1.3.3. ความภาคภูมิใจในตนเอง

2.1.4. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1.5. ทดลองใช้ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.1.6. ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1.7. นำชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 6 แผนให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านพิจารณาหาความสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา การดำเนินกิจกรรม ดังมีรายนามต่อไปนี้

2.1.7.1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ หัวหน้าภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1.7.2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนบพร์ แสงวณิช ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.1.7.3. อาจารย์ ดร.พนิดา มารุ่งเรือง ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.1.8. ปรับปรุงแก้ไขแผนชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.2. การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง

2.2.1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของ มาสโลว์ (Maslow, 1954) และ อีริกสัน (Erikson 1975)

2.2.2. ศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรมของ สมจินตนา คุปตสุนทร (2547) กุลยา ตันติผลาชีวะ (2542) และอัญชลี จิมพลี (2551) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองเพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านการแสดงออก ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเอง โดยสร้างเป็นการประเมินค่ากำหนดตัวเลข 3 ระดับ (Numerical Rating Scales)

2.2.3. นำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.4. นำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาคัดความสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา การดำเนินกิจกรรม ดังมีรายนามต่อไปนี้

2.2.4.1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ หัวหน้าภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2.4.2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนบพ แสงวณิชภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2.4.3. อาจารย์ ดร.พนิดา มารุ่งเรือง ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.2.5. นำแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.3. วิธีหาคุณภาพเครื่องมือ

การแสดงผลฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาครั้งนี้ ดำเนินการโดยนำเอาแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง และแผนชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้างให้ขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ลงคะแนนประเมินว่าข้อความที่แสดงพฤติกรรมที่สังเกตนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสังเกตหรือไม่ โดยกำหนดคะแนนเป็น +1 , 0 และ -1 (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, 2527)

เมื่อ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น

เมื่อ 0 หมายถึง ไม่แน่ว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่

เมื่อ -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

แล้วนำคะแนนที่ได้จากการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ (IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งต้องมีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 พบว่าแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง และแผนชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองมีค่า IOC อยู่ระหว่างตั้งแต่ 0.67 ถึง 1 จำนวน 10 ข้อ และมาหาค่า TOC ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ ได้ค่าเท่ากับ 0.83 ซึ่งเป็นค่าแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่มีค่าสูงสามารถนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One-group pretest-posttest design) ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะ 6 แผน (รวมกิจกรรม Pre-Test จำนวนทั้งหมด 7 ครั้ง) เป็นเวลา 7 สัปดาห์ โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์
 2. วัดความเชื่อมั่นในตนเองก่อนการทดลอง โดยใช้การบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองนักเรียนชมรมศิลปะจำนวน 30 คน โดยนำคะแนนมาเรียงจากน้อยไปมาก และคัดเลือกจากเด็กที่มีคะแนนความเชื่อมั่น 15 อันดับสุดท้าย
 3. ดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสำหรับกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนในชมรมทั้งหมด จำนวน 6 แผนสัปดาห์ละ 1 วัน จำนวน (6 ครั้ง) ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 7 สัปดาห์
 4. ผู้สังเกตเก็บข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง (Post-test) โดยสังเกตและบันทึกการสังเกตโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คนรวมผู้สังเกต 3 คน ทุกครั้งหลังระหว่างทำกิจกรรม
 5. นำข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองก่อนการทดลอง (Pre-test) และหลังการทดลอง (Post-test) มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและสรุปผลการทดลอง แบบโดยรวมก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม
- สัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมที่ Who are you? (Pre-Test)
- สัปดาห์ที่ 2 กิจกรรมที่ 1 Exploring through art (Post- Test)
- สัปดาห์ที่ 3 กิจกรรมที่ 2 Self Portrait (Post- Test)

สัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมที่ 3 Marbling Art (Post- Test)

สัปดาห์ที่ 5 กิจกรรมที่ 4 Let Natural Define You (Post- Test)

สัปดาห์ที่ 6 กิจกรรมที่ 5 Now (Post- Test)

สัปดาห์ที่ 7 กิจกรรมที่ 6 future (Post- Test)

ในทุกกิจกรรมจะมีการสร้างประสบการณ์ที่ส่งเสริมความเชื่อมั่น ทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ความกล้าแสดงออก 2. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม 3. ความภาคภูมิใจในตนเอง

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

4.1 นำข้อมูลความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชมรมศิลปะก่อนการทดลอง และระหว่างการทดลองมาหาคะแนนเฉลี่ยของข้อมูล(Mean)

4.2. นำข้อมูลมาหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.3 นำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ยของความต่างของข้อมูล

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เครื่องมือ

5.1 การหาค่า IOC ชุดกิจกรรมศิลปะ หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างชุดกิจกรรมศิลปะกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ หรือค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์, 2527)–

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพฤติกรรมกับจุดประสงค์

R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.2. แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง และแบบสอบถามความเชื่อมั่นในตนเอง การหาค่าสถิติ T-test แบบทดสอบก่อนหลัง One Group Pretest - Posttest Design (Fitz-Gibbon, 1987 : 113) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบการวิจัย

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะเสริมสร้างความมั่นใจ

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 2 ผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะชุดนี้ตามทฤษฎีของ มาสโลว์ และอีริคสันเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงลักษณะ และปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองโดยพบว่าความเชื่อมั่นในตนเองนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย ไม่ตึงเครียด โดยเมื่อเด็กได้รับอิสระในการทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง สามารถเลือก คิด ตัดสินใจได้ตามความชอบของตน การได้รับความสนใจ การมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์ มีโอกาสให้แสดงออกทางความคิด รวมทั้งการได้ประสบความสำเร็จด้วยความสามารถของตนเองจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้ จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมศิลปะซึ่งพบว่ากระบวนการทำกิจกรรมศิลปะสามารถส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองในด้านต่างๆได้ ผู้วิจัยจึงออกแบบชุดกิจกรรมศิลปะที่สอดคล้องกับลักษณะการเปลี่ยนแปลง และความต้องการของวัยรุ่นตอนต้นเพื่อให้ชุดกิจกรรมศิลปะนี้สามารถเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในชุดกิจกรรมศิลปะนี้ได้สร้างประสบการณ์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 3 ด้าน คือ 1.การกล้าแสดงออก 2. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม 3. ความภาคภูมิใจในตนเอง

กิจกรรมที่ 1 Exploring Though Art เป็นกิจกรรมทดลองเทคนิคสีน้ำโดย Mees-Christeller (1985) อธิบายว่าการระบายสีน้ำในกระดาษเปียกบนเปียกมีความใกล้เคียงกับการปลดปล่อยอารมณ์ เป็นการเสริมสร้างความสุข รวมทั้งความกล้าหาญด้วย ดังนั้นการให้นักเรียนได้ทดลองหาผลลัพธ์ของสีน้ำในเทคนิคต่าง ๆ นั้นเป็นการกระตุ้นความกล้าแสดงออก ซึ่งในกิจกรรมนี้นักเรียนจะต้องลงมือปฏิบัติ ต้องตัดสินใจด้วยตนเองจากการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ การผสมสี เลือกลงสีในแต่ละครั้งนั้นล้วนทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต่างกัน แม้เกิดความผิดพลาดซึ่งจัดเป็นประสบการณ์

เรียนรู้ถึงการยอมรับในการผิดพลาด และการหาวิธีแก้ไขปัญหา ซึ่งเป็นคุณลักษณะอย่างหนึ่งในความเชื่อมั่นในตนเอง นอกจากนี้ครูได้จัดอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ใช้ร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์จากการแบ่งปันอุปกรณ์ การรอคอย การช่วยเหลือ การขอความช่วยเหลือ หรือแม้แต่การแลกเปลี่ยนคำแนะนำ ความคิดเห็น ประสพการณ์การทดลองของแต่ละคน ก่อให้เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เมื่อนักเรียนทำผลงานสำเร็จด้วยความพยายามและความสามารถของตนเอง เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง จากประสบการณ์เหล่านี้สามารถกระตุ้นให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองได้

กิจกรรมที่ 2 Self-Portrait กิจกรรมนี้ใช้กระบวนการการวาดภาพPortraitโดยอ้างอิงถึงลัทธิCubismนำเสนออีกแง่มุมหนึ่งของความงาม เพื่อให้ให้นักเรียนได้เห็นถึงความแตกต่าง ครูกำชับว่ากิจกรรมไม่ได้มีการประเมินด้วยหลักการทางศิลปะ แต่มุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงออกอย่างอิสระเพื่อลดความกดดันในเรื่องความงาม โดยการวาดภาพSelf-Portrait นี้เน้นให้นักเรียนสำรวจตนเอง โดยครูจะเป็นผู้ชี้ให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของแต่ละคนที่เกิดนักเรียนได้ค้นพบตัวเองเพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลผ่านกิจกรรมนี้ และเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นหาตนเองซึ่งตรงกับทฤษฎีพัฒนาการ 8 ขั้นของอีริคสันในขั้นที่ 5 ที่กล่าวถึงความเป็นอัตลักษณ์และบทบาท ซึ่งในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังค้นหาตนเอง และหาบทบาทของตนเอง ดังที่ฮานน่า มิล(Mills, 2014)กล่าวว่ากิจกรรมวาดภาพ Self-Portrait นั้นครูมีบทบาทในการให้ข้อสังเกตเด็กเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการสนับสนุนให้เด็กคิดสร้างสรรค์โดยเป็นการกระตุ้นสติปัญญาและจินตนาการ และเมื่อนักเรียนได้เข้าใจถึงความแตกต่างและเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลแล้ว เด็กจะเริ่มสำรวจเอกลักษณ์ในตนเอง ซึ่งสามารถพัฒนาต่อไปเป็นความภาคภูมิใจในตนเอง และส่งผลต่อให้เกิดเป็นความเชื่อมั่นในตนเองได้

กิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You กิจกรรมนี้มุ่งเน้นการสำรวจตนภายในทั้งบุคลิก ลักษณะนิสัย ความชอบของนักเรียน ผ่านการใช้สัญลักษณ์จากธรรมชาติเพื่อสื่อสารความหมายสู่ตนเอง โดยในการทำกิจกรรมนั้น ครูให้นักเรียนออกสำรวจธรรมชาติที่บริเวณรอบโรงเรียน ทั้งเป็นการได้ให้นักเรียนได้สัมผัสกับธรรมชาติและมีประสบการณ์กับโรงเรียนให้มากขึ้น การได้มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนจากการค้นหาวัสดุ เกิดการช่วยเหลือ แบ่งปันร่วมกัน ทำให้นักเรียนเกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทั้งนี้การใช้ธรรมชาติมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมนี้Ronen (2017)กล่าวว่าการได้สัมผัสกับธรรมชาติเป็นการเชื่อมโยงเข้าสู่ภายในใจของบุคคล เมื่อเราสามารถเชื่อมโยงสู่พลังภายในใจเราได้มันจะสามารถพัฒนาและแสดงออกมาถึงบุคลิกภายนอกได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในยุคที่มีแต่ความรีบเร่ง นักเรียนใกล้ชิดกับเทคโนโลยีการได้มาสัมผัสธรรมชาติ

และการสำรวจตนเองจะส่งผลให้เกิดการตระหนักและพัฒนาให้นักเรียนได้เกิดความภาคภูมิใจในการได้ค้นพบตนเอง และเป็นประสบการณ์ให้เกิดการกล้าแสดงออกทางความคิด และความรู้สึกของตนเองออกมา จะเป็นคุณลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเองได้

กิจกรรมที่ 4 Marbling Art กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมการทดลอง การสร้างสรรค์ภาพลายหินอ่อน นั้นไม่สามารถทำซ้ำลายเดิมได้ การหยดสีแต่ละครั้งจะทำให้เกิดลวดลายที่แตกต่างกัน เป็นประสบการณ์ที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ เกิดความกล้าแสดงออกทั้งการกล้าคิด กล้าตัดสินใจ ซึ่งมีโอกาสพบอุปสรรค และจากประสบการณ์จากกิจกรรมที่ 1 ที่เป็นการทดลองเช่นกัน เป็นการกระตุ้นพฤติกรรมให้เด็กได้ทำซ้ำจนให้เกิดเป็นลักษณะนิสัยในการเกิดความกล้าแสดงออก และเมื่อนักเรียนได้ทำชิ้นงานสำเร็จด้วยความรู้ ความสามารถของตนเอง อีกทั้งยังมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น และแสดงความชื่นชมต่อผลงานของเพื่อนเกิดการยอมรับทางสังคม ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

กิจกรรมที่ 5 และ 6 Now and Future ในกิจกรรมนี้นักเรียนได้รับอิสระในการใช้วัสดุและให้โจทย์คือปัจจุบัน และอนาคตของตนเองได้ ซึ่งเป็นการค้นหาตนเองและเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนการแสดงอย่างอิสระกระบวนการทำงานศิลปะที่ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมที่ดี การทดลอง และการตั้งคำถามนี้สามารถกระตุ้นให้เด็กมีมัยค้นหาตัวเองและวางแผนอนาคตของตนเองได้ (Kniveton, 2017)การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดผ่านงานศิลปะเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงออกของวัยรุ่นที่พวกเขาไม่สามารถพูดออกมาด้วยคำพูด การทำงานศิลปะจึงเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งในการแสดงออก และสื่อสารจากสิ่งที่วัยรุ่นคิด (Shirley 1999)

โดยชุดกิจกรรมศิลปะ ทั้ง 6 กิจกรรมนี้ใช้กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะเป็นเครื่องมือในการแสดงออก (Art as an expression) ไม่เน้นทักษะ และไม่ตัดสินความงามตามหลักเกณฑ์ทางศิลปะ โดยการทำกิจกรรมควรเรียงจากกิจกรรมที่ 1 ไปถึงกิจกรรมที่ 6 ทั้งนี้แม้ด้วยกระบวนการของกิจกรรมศิลปะนั้นจะส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองครบทุกด้าน แต่ในการจัดลำดับการทำกิจกรรมศิลปะชุดนี้จะมีขั้นตอนที่让孩子ได้เสริมสร้างประสบการณ์ในแต่ละด้านแตกต่างกันไปเช่น กิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art และกิจกรรมที่ 4 Marbling Art เป็นกิจกรรมที่มีการทดลอง มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดความกล้าแสดงออก กิจกรรมที่ 2 Self-Portrait เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนสำรวจตนเอง และเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล กิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You แตกต่างจากกิจกรรมที่ 2 คือมุ่งเน้นให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง กิจกรรมที่ 5 และ 6 ครบทุกด้านคือการกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเอง

ตาราง 1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรม Who are you?

กิจกรรมศิลปะ Pre -Test Who are you	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน 2. ครูดูภาพสี, เส้น, รูปร่างต่างๆ แล้วถามความรู้สึก 3. ครูให้อิสระในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และย้า เรื่องการไม่ตัดสินใจผลงานด้วยหลักการทางศิลปะ เพื่อลดความกดดันในการทำกิจกรรม	- สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำกิจกรรม ไม่ มีความกดดันในแง่ความงามแบบศิลปิน - ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด ทบทวน สำรวจ ตนเอง เลือก และตัดสินใจว่าจะใช้เทคนิค และวัสดุอุปกรณ์ใดในการทำกิจกรรมครั้ง นี้ เกิดความกล้าแสดงออก
ขั้นสอน 1. ครูแจกกระดาษนักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้ นักเรียนวาดภาพด้วยเทคนิคและอุปกรณ์ที่อิสระ 2. ครูโดยระบุว่ากระดาษแผ่นนี้ให้นักเรียนจะต้อง สื่อความหมายถึงตัวเองเหมือนเป็นการ “แนะนำ ตัว” ด้วยประโยคสั้นๆ และนำเสนอตอนท้ายคาบ โดยใช้เวลา 30 นาที 3. เมื่อหมดเวลาครูให้นักเรียนทุกคนนำเสนอ พร้อมคำอธิบาย โดยครูแนะนำวิธีการนำเสนอ การแนะนำตัว วิธีการอธิบายรูปภาพ	- กิจกรรมไม่ยากเกินไปสามารถเข้าถึง ความสำเร็จได้ - กระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือทำให้เกิดความ พยายาม และทำผลงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง - ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน เกิดการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับคำแนะนำ และ ความคิดเห็นจากผู้อื่น เกิดการปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อม - เพิ่มประสบการณ์การสื่อสารด้วยวาจา เพื่อให้เด็กสามารถสื่อสารบอกความคิดของ ตนเองให้กับผู้อื่นได้
ขั้นสรุป 1. ครูชื่นชมนักเรียนทุกคน โดยยกตัวอย่างการ แสดงออก การสื่อสารความหมาย การแสดง สัญลักษณ์ของผู้เรียนทุกคน	เมื่อนักเรียนได้รับประสบการณ์การประสบ ความสำเร็จด้วยตนเอง เมื่อครูชื่นชมทำให้ เด็กได้รับการยอมรับทางสังคม การยอมรับ ตนเองเกิดเป็นความภูมิใจในตนเอง

ตาราง 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art

กิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน กิจกรรมวันนี้คือการทดลองสีน้ำ 3. ครูถามนักเรียนว่าใครเคยใช้สีน้ำบ้าง และอธิบายวิธีการใช้อุปกรณ์	-สร้างบรรยากาศผ่อนคลาย อธิบายให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ให้อิสระในการคิดตัดสินใจในการทดลองและให้แต่ละคนเลือกสิ่งที่ตัวเองค้นพบมาอธิบาย และแก้ไขปัญหาส่งเสริมการกล้าแสดงออก
ขั้นสอน 1. ครูแนะนำ วิธีการทดลองสีน้ำแต่ละเทคนิค (เปียกบนเปียกโดยใช้น้ำ,เปียกบนเปียก(ใช้สี),แห้งบนเปียก) 2. ครูให้อิสระในการทดลอง 3. ครูคอยเดินดู ให้คำแนะนำการทดลอง และการใช้อุปกรณ์ และสังเกตพฤติกรรม	-เปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองด้วยตนเอง ให้โอกาสในการคิด ตัดสินใจจากการเลือกใช้สี และลงมือทำ เรียนรู้สังเกต และเผชิญกับการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ประมาณความสามารถในตนเองส่งเสริมให้เกิดความกล้าแสดงออก -การใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน ส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม
ขั้นสรุป 1. ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การทดลองที่ประทับใจของตนเอง และวิธีการ 2. ครูให้นักเรียนทบทวนให้ตนเอง และเพื่อนๆ เพื่อชื่นชมในการทำกิจกรรมครั้งนี้ 3. ครูชื่นชมและให้การเสริมแรงกับผลงานของนักเรียนโดยดึงจุดเด่นของแต่ละคน	-เด็กได้แสดงออกด้วยวาจา โดยนำประสบการณ์ ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา ระหว่างการทำงานมาบอกเล่า -ครูส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์ในการรับความสำเร็จด้วยตนเอง จากการนำเสนอผลงาน การแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน การชื่นชมผลงาน รวมถึงระหว่างการทำงาน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ตาราง 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 2 Self - Portrait

กิจกรรมที่ 2 Self - Portrait	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน 2. ครูให้นักเรียนวาดภาพตนเองโดยใช้ลักษณะเฉพาะ 3. ครูกำชับเรื่องอิสระในการวาด และไม่ได้ตัดสินในแง่ของศิลปะ	-สร้างบรรยากาศสบายๆ -มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดอย่างอิสระ จากการเลือกและการตัดสินใจเลือกวัสดุอุปกรณ์ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้เกิดการกล้าแสดงออก
ขั้นสอน 1. ครูให้นักเรียนดูภาพPortraitตามแบบลัทธิต่างๆ 2. ชี้นำเรื่องการสังเกตเรื่อง เส้น สี รูปทรง และตำแหน่งของการวาดของใบหน้า 3. ครูแนะนำให้นักเรียนเพิ่มสิ่งที่ตนเองชอบเข้าไปในภาพ เพื่อบ่งบอกถึงตนเอง 4. ครูนำแบบองค์ประกอบของใบหน้าตามแบบ Cubism ไว้ให้เป็นทางเลือก 5. ครูคอยเดินดูให้คำแนะนำและชี้แนะ และคอยเสริมแรง	-ขณะวาดภาพและระบายสีกระตุ้นให้มีการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเอง -ให้นักเรียนใช้อุปกรณ์ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ส่งเสริมเกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม -เมื่อเจออุปสรรค ส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหา การประมาณความสามารถในตนเอง การทำให้งานประสบความสำเร็จ ส่งเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ครูให้นักเรียนนำผลงานมานำเสนอสั้นๆ 2. ครูให้นักเรียนแสดงความเห็นในเชิงชื่นชมผลงานของเพื่อนแต่ละคน 3. ครูให้นักเรียนทบทวนตัวเอง และเพื่อนๆ เพื่อชื่นชมในการทำกิจกรรมครั้งนี้	-ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการยอมรับทางสังคม การแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน ส่งเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ตาราง 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You

กิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียน 2. ครูกล่าวถึงคำที่สื่อสารถึงข้อดี ของแต่ละคน 3. ครูกล่าวถึงใช้วัสดุธรรมชาติ สิ่งต่างๆรอบตัวมาประกอบกันเป็นคำที่สื่อถึงตนเอง 4. ครูให้นักเรียนเลือกกระดาษ สีขาว,สีน้ำตาล และสีดำตามอิสระ	-เปิดโอกาสให้นักเรียนสำรวจตัวเอง ค้นหาเอกลักษณ์ รู้จักตนเอง ส่งเสริมให้เกิดการ แสดงออก -มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก
ขั้นสอน 1. เมื่อนักเรียนคิดคำจำกัดความของตัวเอง และเลือกสีกระดาษแล้ว ครูให้นักเรียนเลือกวัสดุธรรมชาติที่มีความเชื่อมโยงกับคำ หรือเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับตนเอง โดยให้เลือกวัสดุธรรมชาติภายในโรงเรียน	-ระหว่างการค้นหาวัสดุธรรมชาติ เด็กได้เคลื่อนไหว ให้ผู้เรียนฝึกการสังเกต คิด ตัดสินใจ เลือกวัสดุด้วยตนเอง สื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ส่งเสริมให้เกิดการ กล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอคำที่สื่อถึงความหมายของตนเองแต่ละคน และอธิบายวัสดุที่เลือกใช้ 2. ครูให้นักเรียนทบทวนชิ้นงานตนเอง และเพื่อนๆที่ทำงานออกมาได้สำเร็จ 3.ครูชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างแต่ละบุคคล และให้คำนึงถึงข้อดีของตนเอง และผู้อื่น	-นักเรียนได้รับอิสระ ได้แสดงออก ได้นำผลงานที่สำเร็จมานำเสนอ ส่งผลให้เด็กได้รับความสำเร็จ ด้วยความสามารถตนเอง ได้รับการยอมรับทางสังคม ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง -เด็กได้ค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองในระดับหนึ่งผ่านการทำกิจกรรมนี้

ตาราง 5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 4 Marbling Art

กิจกรรมที่ 4 Marbling Art	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูนำภาพนามธรรมมาให้ให้นักเรียนดู ครูอธิบายลักษณะงานศิลปะแบบนามธรรม พร้อมยกตัวอย่าง 2. ครูนำงานศิลปะ Marbling Art มาให้นักเรียนดู และถามความรู้สึก	-มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกล้าแสดงออกทางความคิด เพื่อร่วมชั้นเรียน
ขั้นสอน 1. ครูอธิบายวิธีการใช้อุปกรณ์ และขั้นตอนการทำงานในแบบต่างๆ และให้อิสระต่อผู้เรียนได้ทดลอง 2. ให้นักเรียนทดลองทำด้วยตนเอง ด้วยวิธีการต่างๆ สร้างสรรค์ลวดลาย คนละ 5 ชิ้น หรือมากกว่า	-จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียน คิด ตัดสินใจด้วยตัวเอง อย่างอิสระ ผ่อนคลาย -ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม -การเผชิญ และแก้ไขปัญหา การประมาณความสามารถตนเอง การประสบความสำเร็จเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกชิ้นงานที่ตนเองชอบ 5 ชิ้น นำผลงานมานำเสนอ และให้ผู้เรียนโหวตผลงานที่ตัวเองชื่นชอบที่สุดคนละ 5 ผลงาน 2. ให้นักเรียนได้อธิบายในสิ่งที่ตนค้นพบ (มีการเสริมแรง และสร้างความภาคภูมิใจให้กับผู้เรียน) ให้ผู้เรียนนำผลงานของทุกคนมาติดโชว์บนกระดาน และร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น 3. ครูให้นักเรียนตอบมือให้ตนเอง และเพื่อนๆ เพื่อชื่นชมในการทำกิจกรรมครั้งนี้	-ผู้เรียนได้ร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ปัญหาและการแก้ปัญหาระหว่างการทำ -ครูเปิดโอกาสให้แสดงความชื่นชมผลงานนักเรียน เพื่อให้เกิดการยอมรับทางสังคม เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ตาราง 6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่ 5 และ 6 Now & Future

กิจกรรมที่ 5-6 Now & Future	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน พูดถึงความใฝ่ฝัน และจินตนาการของแต่ละคน	กระตุ้นให้นักเรียนสำรวจตนเอง นำความคิด ความฝัน ออกมาเสนอผ่านการวาดภาพ ส่งเสริมการแสดงออก และความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสอน 1. ครูให้นักเรียนจินตนาการถึงตนเองในปัจจุบัน และนำ เทคนิค การตัดแปะ มาผสมผสานในการ สร้างสรรค์งาน 2.ครั้งที่ 2 ให้นักเรียนสร้างสรรค์งานโดย จินตนาการถึงอนาคตของตนเอง	-จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียน คิด ตัดสินใจ ด้วยตัวเอง ทั้งตอนวาดภาพและระบายสี เพื่อกระตุ้นให้มีการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเองอย่างมีอิสระ -ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์การขอความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม -การเผชิญ และแก้ไขปัญหา การประมาณ ความสามารถในตนเอง การทำงาน ประสบความสำเร็จ จนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงาน พร้อมแนวความคิด 2. ครูให้นักเรียนตอบมือให้ตนเอง และเพื่อนๆ เพื่อชื่นชมในการทำกิจกรรมครั้งนี้ 3. ครูชื่นชมและให้การเสริมแรงกับผลงานของนักเรียนทุกคน	-ให้ผู้เรียนแสดงผลงาน และความคิด สร้างสรรค์ของตน โดยเปิดโอกาสให้แสดง ความชื่นชมผลงานนักเรียน เพื่อให้เกิดการ ยอมรับทางสังคม จากการนำเสนอผลงาน การแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน การชื่นชม ผลงาน รวมถึงระหว่างการทำงาน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ตอนที่ 2 ผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติ และมีสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
D	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนต่าง
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลคะแนนต่าง
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ในการแจกแจงแบบ t
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ ระดับคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมจากชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

ตาราง 7 ตารางเปรียบเทียบคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ตาราง 8 ตารางคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองเป็นรายด้าน

ตาราง 9 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและระหว่างได้รับการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

ตาราง 10 – 15 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้านแต่ละกิจกรรม

ตาราง 7 ตารางเปรียบเทียบคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ความเชื่อมั่นในตนเอง	$\bar{x}$	S	D	t	df
ก่อนจัดกิจกรรม	1.57	0.21	0.09	2.64	14
หลังจัดกิจกรรม 6 ครั้ง	1.66	0.29	0.08		

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 7 พบว่า ก่อนการรับการจัดการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองเฉลี่ยเท่ากับ 1.57 และมีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นหลังจากเข้าร่วมการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.66

ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการรับการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 6 ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้าน

ความเชื่อมั่นในตนเอง		$\bar{x}$	S	D	SD	t	df
1.การกล้าแสดงออก	ก่อนการทดลอง	1.4	0.24	1.03	0.72	-1.28	14
	หลังการทดลอง	2.43	0.23			**	
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	ก่อนการทดลอง	1.39	0.15	1.22	0.86	-5.66	14
	หลังการทดลอง	2.61	0.78			**	
3.ความภาคภูมิใจในตนเอง	ก่อนการทดลอง	1.21	0.13	1.29	0.91	-5.79	14
	หลังการทดลอง	2.5	0.29				

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 8 พบว่า ก่อนการทดลองจัดการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมศิลปะ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 คะแนนความเชื่อมั่นในตนเองด้านการกล้าแสดงออกมี 1.4 และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นหลังจากเข้าร่วมการจัดกิจกรรมเป็น 2.43 คะแนนเฉลี่ยด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมก่อนการทดลอง ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 1.39 และคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 2.61 และด้านความภาคภูมิใจในตนเองก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 1.21 และมีคะแนนเพิ่มขึ้นหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเป็น 2.5

ตาราง 9 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและระหว่างได้รับการการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

ความเชื่อมั่นในตนเอง		ก่อนจัดกิจกรรม	กิจกรรมศิลปะ					
			1	2	3	4	5	6
1.การกล้าแสดงออก	M	1.4	1.99	2.06	2.58	2.45	2.68	2.81
	S	0.24	0.41	0.21	0.37	0.28	0.27	0.17
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	M	1.39	1.98	2.93	2.63	2.63	2.66	2.85
	S	0.15	0.38	1.98	0.29	0.22	0.36	0.12
3.ความภาคภูมิใจในตนเอง	M	1.21	2.02	2.31	2.53	2.83	2.85	2.85
	S	0.42	0.42	0.28	0.38	0.26	0.18	0.18

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 9 พบว่าก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และระหว่างการจัดชุดกิจกรรมนั้น มีคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 แยกรายด้านมีความแตกต่างกัน คือ ระหว่างการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองแต่ละกิจกรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง ในทุกๆ ด้าน

ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านการกล้าแสดงออก ก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.44 และระหว่างการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art , กิจกรรมที่ 2 Self Portrait มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 1.99 , 2.06 คะแนนตามลำดับ ในกิจกรรมที่ 3

Let Natural Define You, กิจกรรมที่ 5 Now และกิจกรรมที่ 6 Future คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 2.58 , 2.68 และ 2.81 แต่มีคะแนนเฉลี่ยลดลงในกิจกรรมที่ 4 Marbling เท่ากับ 2.45

ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.39 และระหว่างการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art ,กิจกรรมที่ 2 Self Portrait มีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นตามลำดับ 1.98 , 2.93 และในกิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You และกิจกรรมที่ 4 Marbling มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันอยู่ที่ 2.63 และมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นในกิจกรรมที่ 5 และ 6 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.66 , 2.85 ตามลำดับ

ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านความภาคภูมิใจในตนเอง ก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.21 และระหว่างการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art ,กิจกรรมที่ 2 Self Portrait ,กิจกรรมที่ 3 Marbling, กิจกรรมที่ 4 Let Natural Define You มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.02 , 2.31 , 2.53 , 2.83 c]กิจกรรมที่ Now และกิจกรรมที่ 6 Future คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากันคือ 2.85

ตาราง 10 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art

ความเชื่อมั่นในตนเอง		$\bar{x}$	S	T
กิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art				
1. การกล้าแสดงออก	ก่อนการทดลอง	1.4	0.24	- 4.14
	หลังการทดลอง	1.99	0.41	*
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	ก่อนการทดลอง	1.39	0.15	- 5.81
	หลังการทดลอง	1.98	0.38	*
3.ความภาคภูมิใจในตนเอง	ก่อนการทดลอง	1.21	0.13	- 8.84
	หลังการทดลอง	2.02	0.42	*

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 10 พบว่าก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองกิจกรรมที่ 1 ด้านการกล้าแสดงออกมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.4 และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับการจัดชุดกิจกรรมที่ 1 สูงขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.99 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนรับการจัดกิจกรรมที่ 1 เท่ากับ 1.39 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 1 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.98 ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.21 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.02

โดยความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งด้านการกล้าแสดงออก ,ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภาคภูมิใจในตนเอง

ตาราง 11 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 2 Self Portrait

ความเชื่อมั่นในตนเอง				
กิจกรรมที่ 2 Self Portrait		$\bar{x}$	S	T
1. การกล้าแสดงออก	ก่อนการทดลอง	1.48	0.24	0.63
	หลังการทดลอง	2.06	0.21	*
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	ก่อนการทดลอง	1.39	0.15	-2.95
	หลังการทดลอง	2.93	1.98	*
3.ความภาคภูมิใจในตนเอง	ก่อนการทดลอง	1.21	0.13	- 15.39
	หลังการทดลอง	2.31	0.28	*

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 11 พบว่าก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองกิจกรรมที่ 2 Self – Portrait ด้านการกล้าแสดงออกมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับการจัดชุดกิจกรรมที่ 2 สูงขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.06 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนรับการจัดกิจกรรมที่ 2 เท่ากับ 1.39 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.93 ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีคะแนน

เฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.21 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.31

โดยความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมที่ 2 Self – Portrait สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งด้านการกล้าแสดงออก ,ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภาคภูมิใจในตนเอง

ตาราง 12 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You

ความเชื่อมั่นในตนเอง กิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You		$\bar{x}$	S	t
1. การกล้าแสดงออก	ก่อนการทดลอง	1.48	0.24	- 10.07
	หลังการทดลอง	2.58	0.37	
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	ก่อนการทดลอง	1.39	0.15	- 16.8
	หลังการทดลอง	2.63	0.29	
3.ความภาคภูมิใจในตนเอง	ก่อนการทดลอง	1.21	0.13	- 13.5
	หลังการทดลอง	2.53	0.38	*

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 12 พบว่าก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองกิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You ด้านการกล้าแสดงออกมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับการจัดชุดกิจกรรมที่ 3 สูงขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.58 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนรับการจัดกิจกรรมที่ 3 เท่ากับ 1.39 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 3 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.63 ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.21 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.53

โดยความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งด้านการกล้าแสดงออก ,ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภาคภูมิใจในตนเอง

ตาราง 13 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 4 Marbling Art

ความเชื่อมั่นในตนเอง		$\bar{x}$	S	t
กิจกรรมที่ 4 Marbling Art				
1. การกล้าแสดงออก	ก่อนการทดลอง	1.48	0.24	-9.92
	หลังการทดลอง	2.45	0.28	*
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	ก่อนการทดลอง	1.39	0.15	-19.15
	หลังการทดลอง	2.63	0.22	
3.ความภาคภูมิใจในตนเอง	ก่อนการทดลอง	1.21	0.13	-22.74
	หลังการทดลอง	2.83	0.26	*

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 13 พบว่าก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองกิจกรรมที่ 4 Marbling ด้านการกล้าแสดงออกมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 และมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับการจัดชุดกิจกรรมที่ 4 สูงขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.45 ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนรับการจัดกิจกรรมที่ 4 เท่ากับ 1.39 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 4 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.63 ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.21 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.83

โดยความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมที่ 4 Marbling สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งด้านการกล้าแสดงออก ,ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภาคภูมิใจในตนเอง

ตาราง 14 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเอง
ของเด็กรัชมัยศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นใน
ตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 5 Now

ความเชื่อมั่นในตนเอง กิจกรรมที่ 5 Now		$\bar{x}$	S	t
1. การกล้าแสดงออก	ก่อนการทดลอง	1.48	0.24	-12.11
	หลังการทดลอง	2.68	0.27	*
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	ก่อนการทดลอง	1.39	0.15	-11.84
	หลังการทดลอง	2.66	0.36	*
3.ความภาคภูมิใจในตนเอง	ก่อนการทดลอง	1.21	0.13	-24.33
	หลังการทดลอง	2.85	0.18	*

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 14 พบว่าก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความ
เชื่อมั่นในตนเองกิจกรรมที่ 5 Now ด้านการกล้าแสดงออกมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 และมี
คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับการจัดชุดกิจกรรมที่ 4 สูงขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.68 ด้านการ
ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนรับการจัดกิจกรรมที่ 4 เท่ากับ 1.39 และมีคะแนน
สูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 4 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.66 ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีคะแนน
เฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.21 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 2.85

โดยความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมที่ 5
Now สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งด้านการกล้าแสดงออก ,
ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภาคภูมิใจในตนเอง

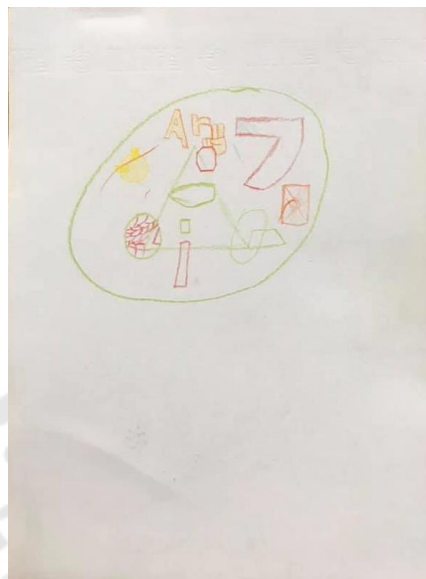
ตาราง 15 แสดงการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อมั่นในตนเอง
ของเด็กรัชมัยศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นใน
ตนเองรายด้านกิจกรรมที่ 6 Future

ความเชื่อมั่นในตนเอง กิจกรรมที่ 6 Future		$\bar{x}$	S	t
1. การกล้าแสดงออก	ก่อนการทดลอง	1.48	0.24	-15.57
	หลังการทดลอง	2.81	0.17	
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	ก่อนการทดลอง	1.39	0.15	-29.84
	หลังการทดลอง	2.85	0.12	
3.ความภาคภูมิใจในตนเอง	ก่อนการทดลอง	1.21	0.13	-24.33
	หลังการทดลอง	2.85	0.18	*

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 15 พบว่าก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความ
เชื่อมั่นในตนเองกิจกรรมที่ 6 Future ด้านการกล้าแสดงออกมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 และมี
คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับการจัดชุดกิจกรรมที่ 4 สูงขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.81 ด้านการ
ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนรับการจัดกิจกรรมที่ 4 เท่ากับ 1.39 และมีคะแนน
สูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 4 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.85 ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง มีคะแนน
เฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.21 และมีคะแนนสูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 2.85

โดยความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมที่ 6
Future สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งด้านการกล้าแสดงออก ,
ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และด้านความภาคภูมิใจในตนเอง

ผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลระหว่างทำกิจกรรม Who Are You (Pre-test)

ภาพประกอบ 1 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 1

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนไม่กล้าสบตา โดยส่วนมากจะนั่งเงียบ ต้องถามซ้ำหลายครั้งจึงจะตอบ เมื่อสงสัย หลีกเลียงและไม่ลงมือทำกิจกรรม ล้มเลิกการทำงานเมื่อผิดพลาด

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม นักเรียนปลีกตัว ไม่แสดงออกถึงความต้องการ อยู่เฉพาะกับเพื่อนที่สนิท ไม่ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับใคร ครูต้องกระตุ้น และชักชวนซ้ำๆ เริ่มปฏิบัติงานเมื่อให้เพื่อนชักชวนหลายๆครั้ง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ในช่วงแรกนักเรียนนั่งเฉย จนเมื่อครูและเพื่อนชักชวนให้ทำงาน จึงเริ่มทำ แต่ทำด้วยความไม่มั่นใจในความสามารถของตนเอง ให้เพื่อนทำให้ยังไม่กล้านำเสนอผลงาน ยืนเงียบ

บทบาทครู ครูคอยให้กำลังใจ และเสริมแรงเมื่อนักเรียนคนที่ 1 เริ่มลงมือทำผลงานด้วยตนเอง นักเรียนค่อยๆมั่นใจมากขึ้น การแสดงความคิดเห็น ครูช่วยด้วยการตั้งคำถาม เช่น ชอบเทคนิคใดที่สุดที่ตนเองทำมา ชอบผลงานของใครมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนค่อยๆเริ่มกล้าแสดงออก

ภาพประกอบ 2 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 2

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดเสียงเบา สนทนาด้วยความชื่น อาย กล้าถามเพื่อนมากกว่าถามครู

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้ ยิ้มแย้ม แต่จะรอดูเพื่อนลงมือทำก่อนตัวเองจึงจะลงมือทำ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นักเรียนลงมือทำงานหลังจากได้รับแรงเสริมจากครู ยังไม่กล้าไม่นำเสนอผลงาน มีความหวั่นไหวง่าย

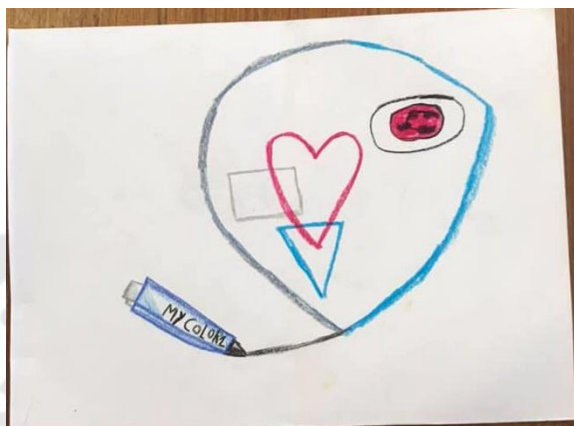

ภาพประกอบ 3 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 3

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก สนทนาด้วยความเห็น อาย คอยให้เพื่อนช่วย

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้ดีพอสมควร ปฏิบัติตามกติกา มีน้ำใจ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ยังไม่กล้าไม่นำเสนอผลงาน

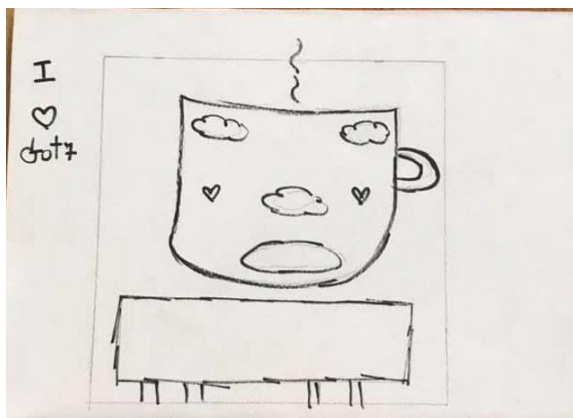

ภาพประกอบ 4 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 4

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนกล้าสนทนาแต่ด้วยเสียงเบา และมีความเขินอาย เริ่มทำงานหลังจากได้รับคำแนะนำจากครู เมื่อเข้าใจก็สามารถทำงานด้วยตนเองจนเสร็จ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้ แต่มีความหวั่นไหว เมื่อได้รับคำวิจารณ์

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นักเรียนลงมือทำงานหลังจากได้รับแรงเสริมจากครู ยังไม่กล้าไม่นำเสนอผลงาน ความหวั่นไหวง่าย

ภาพประกอบ 5 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 5

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก สนทนาด้วยความเห็นอกเห็นใจ ไม่มั่นใจในการเลือกอุปกรณ์

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ครูต้องเข้ามาแนะนำ และถามถึงกล้าบอกความต้องการของตัวเองจึงเริ่มทำงาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ครูต้องคอยกระตุ้นให้ร่วมกิจกรรม

บทบาทครู ครูถาม และแนะนำโดยให้เริ่มใช้อุปกรณ์จากความถนัด และความสนใจของนักเรียน ครูเสริมแรงเมื่อนักเรียนลงมือทำ

ภาพประกอบ 6 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 6

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนมีอาการนิ่งๆ แต่คอยสังเกตเพื่อนรอบข้าง แต่ไม่ยอมลงมือทำจนครูต้องกระตุ้นว่าเวลาใกล้หมดจึงจะลงมือทำ จากการสังเกตดูเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม คอยสังเกตเพื่อนตามเพื่อนกลุ่มเดิมที่คุ้นเคย ปฏิบัติตามกฎกติกา ใช้อุปกรณ์แล้วเก็บเรียบร้อย ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความหวั่นไหว แต่เมื่อได้รับคำชมก็มีความมั่นใจมากขึ้น

บทบาทครู ครูสนับสนุนด้วยการเสริมแรงจากสิ่งทีนักเรียนทำได้ดี ค่อยๆเริ่ม

ภาพประกอบ 7 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 7

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนพูดคุยด้วยความเขินอาย โดยเฉพาะเพื่อสนิท แต่กล้าลงมือทำงาน อย่างมั่นใจ กล้าตัดสินใจอย่างมั่นคง มีความตระหนกเล็กน้อยเมื่อผิดพราก แต่สามารถแก้ปัญหาเองได้

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม พูดคุยเฉพาะกับเพื่อนสนิท และครู ครูจึงต้องกระตุ้นให้พูดกับเพื่อนคนอื่นบ้าง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ภูมิใจในผลงานของตนเอง แต่ไม่กล้านำเสนอผลงานของตนเอง

ภาพประกอบ 8 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 8

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดด้วยเสียงเบา มีความกังวล ต้องแนะนำจึงเริ่มลงมือทำ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำตามกติกา แต่ต้องคอยถามถึงจะกล้าขอความช่วยเหลือ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงผลงานให้เพื่อนดู ปกปิด ยินเงิน ต้องใช้เวลาสักพักถึงจะกล้าพูด

ภาพประกอบ 9 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 9

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เมื่อครูแนะนำสามารถลงมือทำงานได้ด้วยตัวเอง มีความ
หวั่นไหว เมื่องานผิดพลาด รอให้ครูช่วยแก้ไข แต่ไม่กล้าพูด นิ่งเงียบ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เมื่องานผิดพลาดมีอาการไม่พอใจ แต่เมื่อ
เพื่อนแนะนำ ก็นำมาใช้ปรับปรุงงานตัวเอง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ยังทำงานด้วยความลังเล ไม่ยอมรับในผลงานของ
ตนเอง และเขินอายเมื่อนำเสนอผลงาน

ภาพประกอบ 10 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 10

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่กล้าพูด ตอบเมื่อมีคนถาม ไม่กล้าทำงาน รอดูเพื่อนทำ
ตามเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม นั่งเฉยต้องให้ครูกระตุ้นจึงเริ่มทำงาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงงาน แสดงออกเขินอาย ปิดม้วนต้อง
เสริมแรงอยู่นานกว่าจะกล้าพูด

วิธีแก้ไขปัญหา สร้างบรรยากาศสบายๆ ไม่กดดัน อธิบายในการแสดงออก และผลงาน

ภาพประกอบ 11 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 11

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่กลัวลงมือทำงาน สังเกตดูของเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่กล้าบอกความต้องการของตัวเอง นิ่งเฉย
นั่งรอจนเพื่อนใช้สีเสร็จจึงได้ใช้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่ฟังความเห็นจากเพื่อน ไม่กล้านำเสนองาน ไม่
ยอมรับผลงานของตน

ภาพประกอบ 12 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 12

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก กล้าลงมือทำ แต่ต้องรอคำยืนยันจากครูว่าทำถูกหรือไม่ ใช่แบบนี้หรือไม่ ไม่กล้าสบตา

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ลงมือทำงานไม่ปรึกษาใคร เพื่อนๆทำตาม

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นำเสนอแบบเงินอายุเมื่อได้รับคำชมก็กล้ามากขึ้น

ภาพประกอบ 13 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 13

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เมื่อได้รับโจทย์ไม่ค่อยพูด ค่อนข้างนิ่ง ทำงานตามเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่ค่อยคุยกับใครตอนทำงาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง วาดไปลบไป ปิดไม่ยอมให้ใครดูงาน อายุ

ภาพประกอบ 14 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 14

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ครูอธิบายการทำงานช้า รอครูเพื่อนเริ่มทำจึงลงมือ แต่เมื่อลงมือทำได้ด้วยความมั่นใจ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เมื่อสังเกตงานเพื่อนก็เริ่มทำ งาน รับฟังคำแนะนำ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความมั่นใจมากขึ้นเมื่อเพื่อนชื่นชมกับผลงาน

ภาพประกอบ 15 กิจกรรม Who are you ? ผลงานนักเรียนคนที่ 15

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่มีสมาธิ ครูเพื่อนวาดจนไม่ทำงานของตนเอง แต่เมื่อครูกระตุ้นให้ทำก็ตั้งใจทำผลงานจนเสร็จ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม รับฟังคำแนะนำ แต่ไม่ยอมบอกความต้องการของตัวเอง ไม่กล้าหยิบอุปกรณ์ด้วยตนเอง ให้เพื่อนช่วยหยิบ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นั่งเฉยๆ ไม่กล้านำเสนอผลงาน

ผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลระหว่างทำกิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art

ภาพประกอบ 16 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 1

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนกล้าทดลองหลังจากได้ฟังคำแนะนำจากครูมีความ
กังวลบ้างแต่พยายามจนทำสำเร็จ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ร่วมกิจกรรมด้วยดี แต่รอคำแนะนำจากครู

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีอาการต่อต้านความคิดเห็นจากเพื่อนอย่างเงียบๆ
ยังไม่กล้าพูดต่อนำเสนอชิ้นงาน

ภาพประกอบ 17 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 2

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนรอครูเดินเข้ามาใกล้ๆ จึงกล้าถาม พูดเสียงเบา มีความลังเล แต่เมื่อเห็นเพื่อนทำแล้วจึงลงมือทำตาม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่ยุ่งกับใคร ปฏิบัติตามครูอธิบาย

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ยิ้มแย้มมากขึ้นเมื่อผลลัพธ์เป็นตามที่หวัง ยอมรับในผลงาน แต่ไม่กล้านำเสนอผลงาน

ภาพประกอบ 18 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 3

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดด้วยความเขินอาย รอคำแนะนำจากครูจึงลงมือทำ เมื่อผิดพลาด หรือไม่มั่นใจจะรอให้ครูเดินมาดู (ไม่กล้าเรียกครู) ยังไม่กล้าแก้ปัญหาด้วยตัวเอง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นได้ แต่ไม่บอกว่าตัวเองต้องการอุปกรณ์อะไร ยืนรอนิ่งๆ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขเมื่อได้รับคำชม เมื่อเพื่อนชื่นชมผลงาน

ภาพประกอบ 19 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 4

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดเสียงเบา เมื่อครูเข้ามาแนะนำตัวต่อตัวจึงลงมือทำงาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำกิจกรรมด้วยความมีน้ำใจ รอครูเน้นย้ำที่
ละขั้นตอนจึงลงมือทำต่อไป

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ทำงานด้วยความลังเล มีความสุขเมื่อมีคนชม

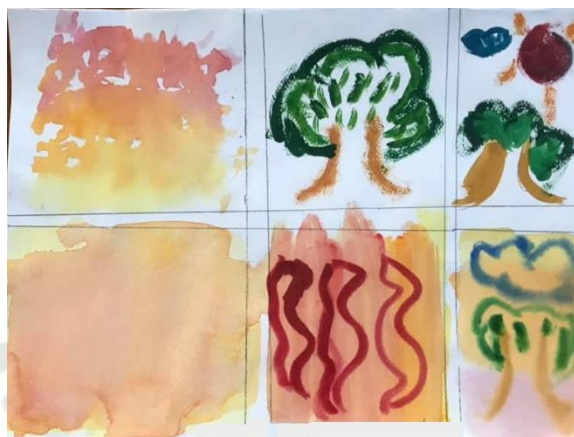

ภาพประกอบ 20 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 5

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เริ่มพูดความต้องการของตนเอง แต่ด้วยน้ำเสียงที่เบา ลงมือ
ทำหลังครูแนะนำ 1 ครั้ง และสังเกตจากเพื่อนอีกครั้ง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่ยอมรับคำแนะนำจากเพื่อน ฟังจากครู
อย่างเดียว

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ค่อยๆปรับรับฟังความเห็นเพื่อน มีความสุขยิ้มแย้ม มีความเป็นอายต่อนำเสนอผลงาน

ภาพประกอบ 21 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 6

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่กลัวถามคำถามเอง แต่ลงมือทดลองด้วยตนเองให้เพื่อน เริ่มทำก่อน แล้วจึงทำตาม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมมากขึ้น บอกความต้องการของตัวเองกับเพื่อนได้ รับคำแนะนำจากเพื่อน และครูได้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ยิ้มแย้มมีความสุขในการทำงาน ครูและเพื่อนช่วย ถามจึงกล้านำเสนอผลงาน

ภาพประกอบ 22 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 7

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดด้วยความมั่นใจแต่รอคำแนะนำจากครู และรอดูเพื่อน
จึงลงมือทำ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจกับเพื่อน ช่วยหยิบอุปกรณ์ให้เพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขยิ้มแย้มมีความพยายามในการทำงานให้
สำเร็จ

ภาพประกอบ 23 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 8

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก สนทนาด้วยเสียงเบา แต่พูดมากขึ้น ลงมือทำหลังจากครู
อธิบายอย่างเข้าใจ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เมื่อครูแนะนำให้ทำงานร่วมกับเพื่อน จึงเริ่มมี
ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ครูคอยเสริมแรง และบอกให้ทำงานในชิ้นต่อไปเสมอ
ทำงานช้า

ภาพประกอบ 24 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 9

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนลงมือทำด้วยความตื่นเต้น โดยไม่รอคำแนะนำ ช่วยเหลือเพื่อนที่ต้องการความช่วยเหลือ หยิบจับอุปกรณ์อย่างมั่นใจ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ใจร้อน ขาดความระมัดระวัง จนสีกระเด็นใส่งานเพื่อน ครูต้องคอยเตือนให้ระมัดระวัง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มั่นใจจนทำงานสำเร็จด้วยตนเอง มีความสุขในผลงานของตน แต่ไม่มั่นใจในการพูดต่อหน้าคนเยอะๆ ใช้เวลารวบรวมความมั่นใจ และคำแนะนำจากครูจึงกล้าพูด

ภาพประกอบ 25 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 10

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนกล้าลงมือทำด้วยตนเอง แม้ผิดพลาดก็แก้ไขด้วยตนเอง กล้าตัดสินใจ มีไหวพริบ ช่วยเหลือเพื่อนได้ ชวนเพื่อนที่ไม่กล้าทำให้เริ่มทำกิจกรรม ทำให้เพื่อนดูเป็นตัวอย่าง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ใจร้อน ไม่คอยอดทนรอ แต่มีน้ำใจแบ่งปัน อุปกรณ์ให้เพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นำเสนอแบบชินอาย

ภาพประกอบ 26 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 11

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่กล้าลงมือทำในเทคนิคที่ไม่คุ้นเคย แต่เริ่มกล้าถาม กล้าขอความช่วยเหลือ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจเมื่อตัวเองทำได้ หรือเข้าใจในเทคนิค จะคอยช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อนกว่า

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่มั่นใจในการนำเสนอ มีความเครียด

ภาพประกอบ 27 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 12

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เข้าร่วมกิจกรรมเมื่อเพื่อนและครูชวนทำกิจกรรม รับคำแนะนำจากเพื่อนมาปรับใช้

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม นักเรียนเสียความมั่นใจเมื่อทำพลาด แต่เมื่อเพื่อนมาช่วยแก้ปัญหาจึงดีขึ้น เริ่มมีความมั่นใจมากขึ้น

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ครูต้องเสริมแรงจึงกล้าลงมือทำ

ภาพประกอบ 28 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 13

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม แต่ยังไม่มีความเขินอายตอนพูด กล้าทดลอง มีการแก้ปัญหาด้วยความมั่นใจ ช่วยชวนเพื่อนมาร่วมกิจกรรม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม รู้จักการรอคอย สังเกต และลงมือทำด้วยตนเอง รับฟังและนำมาปรับปรุงงานตนเองได้ดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มั่นใจ มีความพยายาม ทำงานจนสำเร็จ มีความขี้มั่ว ภูมิใจในผลงานของตนเอง

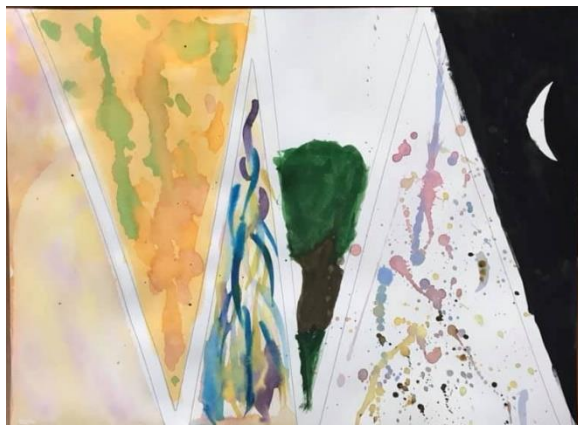

ภาพประกอบ 29 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 14

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดด้วยความมั่นใจแต่รอคำแนะนำ และสังเกตเพื่อนจึงลงมือทำตาม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม อธิบายดี มีน้ำใจกับเพื่อน ทำงานร่วมกับเพื่อนดีมาก

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุข ขี้มั่ว สามารถพยายามทำงานด้วยตนเอง

ภาพประกอบ 30 กิจกรรม Exploring Through Art ผลงานนักเรียนคนที่ 15

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนพูดคุยด้วยความมั่นใจ แต่ไม่กล้าสบตา สามารถทำงาน หยิบอุปกรณ์ได้อย่างกระฉับกระเฉง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ขอยืมอุปกรณ์เพื่อนได้ มีความอ่อนทน รอได้ รับคำวิจารณ์ได้ดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ทำงานด้วยความสุข นำเสนอผลงานได้ แต่พูดเสียงเบาพอใจในผลงานของตนเอง

ผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลระหว่างทำกิจกรรมที่ 2 Self – Portrait

ภาพประกอบ 31 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 1

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนเริ่มกล้าทำกิจกรรม ดั่งเลแรกๆเริ่มกล้าเลือกภาพในส่วนต่างๆอย่างมั่นใจ แต่พูดเสียงเบา ไม่กล้าสบตา มีความหวั่นไหวเล็กน้อยเมื่อผิดพลาด แต่เมื่อครูเสริมสร้างและแนะแนวทางแก้ไขก็สามารถแก้ไขได้ ค่อยๆพูดชื่นชมผลงานเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ต้องให้ครูถามจึงกล้าบอกความต้องการของตนเอง อยู่กับเพื่อนกลุ่มเดิม เพื่อนยังต้องคอยช่วยเหลือ มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง เริ่มมีความกระตือรือร้น ทำงานจนสำเร็จด้วยตนเอง นำเสนอผลงานด้วยความเขินอาย ไม่รู้จะพูดอย่างไร เมื่อครูเสริมแรงด้วยคำชมก็เริ่มมีความมั่นใจ

ภาพประกอบ 32 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 2

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ร่วมทำกิจกรรมมากขึ้นเมื่อเพื่อนชักชวน ลงมือทำเมื่อเห็นเพื่อนลงมือทำ ยังไม่กล้าคิดเอง มีความกังวล เริ่มถามครูมากขึ้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดี นิ่งเงียบเพื่อนต้องถามจึงบอกความต้องการ เช่นนั่งรอใช้ส้วมจากเพื่อน แต่นั่งเฉย

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ทำกิจกรรมด้วยความสุข มีความมั่นใจมากขึ้นเมื่อครูเสริมแรง นำเสนอด้วยความเขินอาย

ภาพประกอบ 33 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 3

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่กลัวลงมือทำด้วยตนเอง คอยสังเกตเพื่อนเมื่อเพื่อนลงมือทำจึงเริ่มทำตาม วาดๆลบๆ ครูต้องทำตัวอย่างให้ดูอีกครั้ง การสนทนาเริ่มมีการพูดมากขึ้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม คอยสังเกตงานเพื่อนรอบข้างแล้วทำตาม

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ยอมรับผลงานของตนเอง ทำงานอย่างสนุกสนาน

ภาพประกอบ 34 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 4

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ลงมือทำอย่างรวดเร็ว แต่มีอาการหงุดหงิดเมื่อไม่เป็นอย่างที่คิด เมื่อครูแนะนำและรู้วิธีแก้ปัญหาจึงใจเย็นลง และนำเข้าไปแก้ไข

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจกับเพื่อน แบ่งปันอุปกรณ์กับเพื่อน ทำตามกติกา กล้าขอความช่วยเหลือเมื่อทำไม่ได้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความลังเล แต่เมื่อมีเพื่อนช่วยทำให้สามารถทำงานได้อย่างสบายใจขึ้น ลดความกดดันลง

ภาพประกอบ 35 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 5

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เริ่มกล้าทำงาน เริ่มตัดสินใจด้วยตนเองอย่างหนักแน่นขึ้น แต่พูดด้วยเสียงเบา แต่กล้าพูดมากขึ้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้ดี อารมณ์ดี มีน้ำใจ ให้คำแนะนำเพื่อนที่ถาม รับฟังความเห็นผู้อื่น ให้กำลังใจเพื่อนที่ล้งเล

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสนุกสนานในการทำงาน มีความมั่นใจในการนำเสนอ หวั่นไหวเล็กน้อยเมื่อเพื่อนให้ความสนใจน้อย

ภาพประกอบ 36 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 6

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่กล้าเสี่ยง ลงมือทำอย่างช้าๆ แต่พอเห็นผลงานเพื่อน เริ่มลดความวิตกกังวล จึงลงมือทำได้เร็วขึ้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมขอความช่วยเหลือ กล้าถามเพื่อนเมื่อทำไม่ได้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความพยายามทำงานจนสำเร็จ และมีความสุข มีความภาคภูมิใจกับผลงาน เดินถืองานไปโชว์เพื่อนๆในห้อง นำเสนอได้ แต่เสียงเบา มีความเขินอายเล็กน้อย

ภาพประกอบ 37 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 7

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดเสียงเบามาก มีความตั้งใจตอนทำงาน ตั้งใจเลือกอุปกรณ์ ยังอยู่อยู่กับเพื่อนกลุ่มเดิม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม รับฟังคำแนะนำงาน เมื่อใจหยาบไม่คุ้นเคยมีความกังวลเล็กน้อย เพราะนักเรียนชอบการวาดภาพแบบการ์ตูน ครูจึงแนะนำให้วาดรูปตามตัวเองถนัด เมื่อทำงานตนเองเสร็จคอยช่วยให้กำลังใจเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อแก้ปัญหาได้ มีความสุขกับการทำงาน มีการช่วยเหลือเพื่อน มีความขี้มึนขี้แย มีความสุขเมื่อทำผลงานสำเร็จ

ภาพประกอบ 38 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 8

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความกังวล ลังเล วาดแล้วลบ เอามือปิดผลงาน ไม่ให้ใครดู เมื่อครูเข้าไปแนะนำวาดให้ดูเป็นตัวอย่างจึงมั่นใจมากขึ้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่กล้าขอความช่วยเหลือ อายเพื่อน ไม่ยอมให้เพื่อนดูงาน เมื่อเห็นผลงานเพื่อนสวยเลยไม่กล้าวาด ครูจึงเสริมแรงเมื่อนักเรียนลงมือทำเสริมแรงเมื่อวาดแล้วไม่ลบ เสริมแรงซ้ำ จนสามารถวาดเองได้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ลังเล ครูต้องคอยให้ความมั่นใจจึงกล้ามือทำ นักเรียนกลัวไม่สวย ครูเน้นย้ำเลือกการไม่ตัดสินผลงาน

ภาพประกอบ 39 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 9

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก สนใจงานตัวอย่างมาก เลือกตัดสินใจใช้อุปกรณ์และสีอย่างมั่นใจด้วยตนเอง เริ่มมีความกล้ามากขึ้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีความหวั่นไหวเมื่อเพื่อนมาดูงาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข นำเสนอผลงานอย่างเคอะเขิน

ภาพประกอบ 40 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 10

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เริ่มกล้าวาดด้วยความมั่นใจ ไม่ลังเล ไม่กลัว กล้าตัดสินใจ
เร็วขึ้น ไม่รอครูผลงานเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำงานอย่างระมัดระวัง พูดคุยกับเพื่อนด้วย
ความสนุกสนาน แลกเปลี่ยน หยิบยื่นอุปกรณ์ให้เพื่อน เริ่มมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่ค่อยมีความมั่นใจ ยังไม่ค่อยพอใจงานของตัวเอง

ภาพประกอบ 41 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 11

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความลังเลอยู่บ้าง ไม่กล้าตัดสินใจ เปลี่ยนบ่อยแต่พอเพื่อนแนะนำก็ตัดสินใจได้ ลงมือทำ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ต้องมีเพื่อนคอยช่วยตัดสินใจ แต่สามารถพูดคุย ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนได้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่มีความมั่นใจทั้งในความสามารถของตนเอง ทั้งผลงาน

ภาพประกอบ 42 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 12

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดเบา เริ่มกล้าสบตา ยังไม่ค่อยกล้าเลือกอุปกรณ์ที่อยู่กับเพื่อนกลุ่มอื่น จึงใช้อุปกรณ์เท่าที่อยู่ใกล้ตัว

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่กล้าพูดกับเพื่อนกลุ่มที่ไม่คุ้นเคย

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ยังมีความเขินอาย แต่ทำงานจนเสร็จ

ภาพประกอบ 43 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 13

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ปิดผลงานเวลามีคนขอดู วาดๆลบๆ เมื่อครูเสริมแรงจึงดีขึ้น
 ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม กล้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อนและครูบ่อย
 ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความวิตกกังวลมากเกินไป

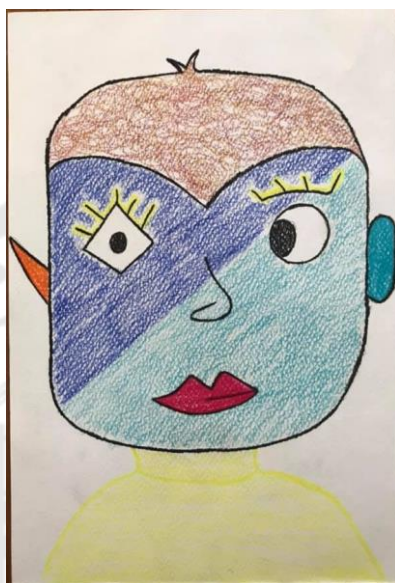

ภาพประกอบ 44 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 14

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ครูเข้ามาวาดตัวอย่างให้ดูจึงลงมือทำอย่างตั้งใจ ครูแนะนำ
 สิ่งใดไปก็นำไปใช้ มีการถามขอคำแนะนำครูเพิ่มเติม คอยเรียกให้ครูดูงาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่ค่อยพูด แต่เมื่อต้องการอุปกรณ์มักจะเดินไปหยิบ และเอ่ยปากขอเพื่อนเบาๆ มีน้ำใจต่อเพื่อน มีมนุษยสัมพันธ์ดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขมีความสุขเมื่อนำเสนอผลงาน มีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

ภาพประกอบ 45 กิจกรรม Self Portrait ผลงานนักเรียนคนที่ 15

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เริ่มคุยเก่ง นั่งดูเพื่อนทำก่อน แต่ลงมือทำไปด้วยคุยเล่นกับเพื่อนไปด้วย เล่าเรื่องตลกไปด้วย

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ยิ้มแย้มมีน้ำใจ หยิบยื่นอุปกรณ์ให้เพื่อนเสมอ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความพยายามทำงานจนสำเร็จ

ผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลระหว่างทำกิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You

ภาพประกอบ 46 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 1

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนเริ่มกล้าสบตา กล้าพูดเมื่อคนอื่นพูดด้วย แต่ยังไม่ คิด คำนิยามของตนเองไม่ได้ เกิดความวิตกกังวล (นักเรียนมีบุคลิกที่เจี๊ยบที่สุดในกลุ่ม พูดน้อย ชอบ ยิ้มเวลาถาม แต่ไม่มีคำตอบ)

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม นักเรียนไปสำรวจวัสดุธรรมชาติกับกลุ่มเพื่อน กล้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ช่วยกันติดกาบ ผลัดกันช่วยก่ไปไม่ให้ติดกาบ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง เริ่มต้นด้วยความกังวล แต่เมื่อได้รับการช่วยเหลือจาก เพื่อนทำให้ผ่อนคลาย มีความสุข สนุกสนาน

ภาพประกอบ 47 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 2

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนเดินมาถามครูว่าใช้คำใดก็ได้ใช่ไหม เมื่อได้คำตอบ นักเรียนก็เดินแยกตัวไปหาวัสดุธรรมชาติมา คำนิยามของตนเอง เลือกวัสดุอุปกรณ์อย่างตั้งใจแต่พูดเสียงเบา

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ตั้งใจทำงาน เมื่อทำงานตัวเองเสร็จแบ่งอุปกรณ์และ ช่วยเหลือเพื่อนที่ยังทำไม่เสร็จ คอยถามครูเสมอว่าแบบนี้ได้หรือไม่ เมื่อครูเสริมแรง จึงลงมือทำต่อ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ต้องการคนให้กำลังใจ

ภาพประกอบ 48 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 3

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความกล้าทำงานมากขึ้น กล้าลองผิดลองถูกแต่ยังคงพูดเบาและมีความเขินอาย

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนอย่างมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อต่อเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีรอยยิ้ม สนุกสนานกับเพื่อนมีความมั่นใจในการพยายามทำงานให้สำเร็จ

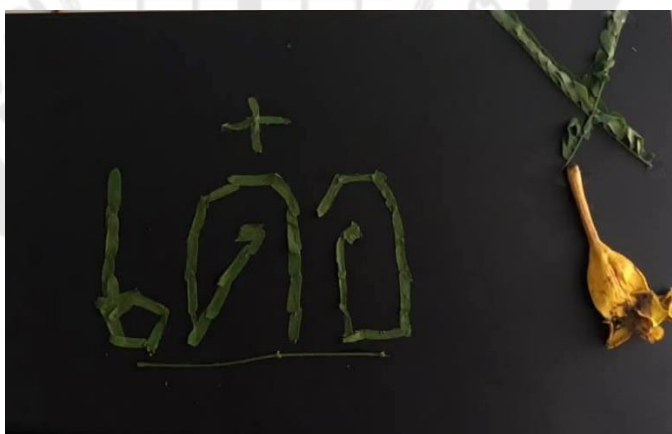

ภาพประกอบ 49 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 4

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดเสียงดังเสนอตัวในการช่วยเหลือครู มีความกล้าในการร่วมกิจกรรมมากขึ้น กล้าตัดสินใจด้วยตัวเอง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจสม่ำเสมอ อธิบายดี รับผิดชอบกับการทำงาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความตั้งใจ ยึดแน่น มีความมั่นใจมากขึ้นเมื่อเพื่อนชื่นชม

ภาพประกอบ 50 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 5

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดเบา สังเกตเพื่อนทำงานจึงลงมือทำ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ช่วยเหลือครู เมื่อทำงานเสร็จ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อนคอยกระตุ้น และช่วยลงมือทำงานจนสำเร็จ

ภาพประกอบ 51 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 6

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ให้เพื่อนช่วยคิดคำนิยามของตนเอง เมื่อได้คำจึงหาวัสดุธรรมชาติกับเพื่อน คล่องแคล่ว กล้าเลือกวัสดุที่แตกต่างจากกลุ่มเพื่อนที่สนิท มุ่งมั่นพูดด้วยมั่นใจ ถามครูก่อน เมื่อมั่นใจจึงลงมือทำ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม บอกความต้องการของตัวเองได้ดีขึ้น

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขเมื่อทำงานเสร็จ พูดคุย แช่วผลงานเพื่อน

ภาพประกอบ 52 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 7

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก สนทนาด้วยความมั่นใจมากขึ้นกว่าเดิม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีความมั่นใจในการขอความช่วยเหลือ เมื่อทำงานติดขัด เลือกวัสดุธรรมชาติกับเพื่อน แบ่งปันวัสดุด้วยกัน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขเมื่อทำงานเสร็จ ยิ้มแย้ม มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความภูมิใจในผลงานของตนเอง

ภาพประกอบ 53 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 8

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เชินกับคำนิยามของตนเอง เมื่อทำงานผลงานตัวเองเสร็จจึงไปสำรวจวัสดุของเพื่อน แล้วนำมาตกแต่งของตนเอง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม แก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภูมิใจในผลงานของตนเองมากขึ้น

ภาพประกอบ 54 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 9

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความมั่นคงในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ มีการเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่ต่างจากคนอื่น เวลาคุยกับครูจะเสียงเบาๆ ไม่กล้าสบตา แต่ร่วมเวลาอยู่กับเพื่อนในกลุ่มพาเพื่อนไปเลือกวัสดุในบริเวณหนึ่งของโรงเรียน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม บอกความต้องการของตนเองได้ มีการจัดการกับปัญหาได้ดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความมั่นใจ มีความพยายามจนทำงานสำเร็จ

ภาพประกอบ 55 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 10

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก กล้าทดลอง ตั้งใจทำงาน เมื่อมีปัญหาสามารถปรับ แก้ไขปัญหาได้ และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม กล้าบอกความต้องการของตนเอง ขอความช่วยเหลือเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุข มีความมั่นใจในการทำงาน

ภาพประกอบ 56 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 11

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไปเลือกวัสดุกับเพื่อน หยิบมาเผื่อเพื่อน แบ่งอุปกรณ์กับเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีความอดทน แม้วัสดุไม่คุ้นเคยก็สามารถแก้ปัญหาได้ สามารถประยุกต์ใช้ มีน้ำใจทำตามกติกา

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นำเสนออย่างมั่นใจ มีความพยายามจนทำงานสำเร็จ

ภาพประกอบ 57 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 12

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีกลุ่มเพื่อนร่วมกันทดลอง ช่วยกันแก้ปัญหา

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจ เสนอวิธีการแก้ปัญหา ช่วยกันคิดวิธีใหม่ช่วยกันเสนอแนวคิดให้เพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขสนุกสนาน ในขณะที่ทำกิจกรรม ไม่กดดัน

ภาพประกอบ 58 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 13

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ทำตามเพื่อน ใช้วัสดุเหมือนเพื่อน นักเรียนเดินมาถามครูว่า ใช้หินได้หรือไม่ เมื่อได้รับคำตอบนักเรียนจึงขออนุญาตไปเก็บหินที่สนามเปตอง ทำงานด้วยความมั่นใจและมีความสุข

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม พูดคุยกับเพื่อนตลอดการทำงาน มีสมาธิ ตั้งใจทำงาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความพยายาม มีความสุข อารมณ์ดี

ภาพประกอบ 59 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 14

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ร่วมกิจกรรมด้วยความ มุ่งมั่น กระฉับกระเฉง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจ เริ่มทำงานร่วมกับเพื่อนด้วยดี แบ่งปัน อุปกรณ์ช่วยเหลือเพื่อนในการทำงาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง รู้จักประมาณความสามารถของตนเอง พยายาม มีความสุข ทำงานอย่างมั่นใจ

ภาพประกอบ 60 กิจกรรม Let Natural Define You ผลงานนักเรียนคนที่ 15

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ลดความวิตกกังวลในการทำกิจกรรมลง ผ่อนคลายมากขึ้น ตั้งใจเลือกวัสดุ ตั้งใจทำงาน ไม่ย่อท้อ พยายามทำจนสำเร็จ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำงานอย่างสบายๆ มีน้ำใจ มีอัธยาศัยดี ยิ้มแย้มระหว่างทำงาน เมื่อตนเองทำเสร็จก็ช่วยแนะนำเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง รับคำวิจารณ์ได้ มีความสุขและมีความภูมิใจกับผลงาน

ผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคลระหว่างทำกิจกรรมที่ 4 Marbling Art

ภาพประกอบ 61 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 1

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนมีความกังวลในช่วงแรก แต่เมื่อครูแนะนำ และมีเพื่อนคอยช่วยเหลือก็สามารถทำงานได้ ด้วยความมั่นใจที่เพิ่มขึ้น เมื่อทำไปนักเรียนเริ่มเข้าใจและสนุกในกาทำผลงาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สลับกันใช้อุปกรณ์ ช่วยเหลือกัน แบ่งหน้าที่กับเพื่อน ทำงานอย่างมีความสุข มีอัธยาศัยที่ดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นักเรียนมีความสุขเมื่องานสำเร็จ

ภาพประกอบ 62 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 2

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ลงมือทันที หลังฟังคำอธิบายด้วยความมั่นใจ ทดลองอุปกรณ์ทุกชนิด มีความตื่นเต้น แต่ไม่กลัว

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำงานเร็ว ขาดความระมัดระวัง ทำงานเพื่อนคนอื่นเลอะเทอะ จนครูต้องเตือน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจใน มีความภาคภูมิใจในผลงานของตัวเอง มีความสุขยิ้มแย้ม แต่พอโดนเตือนก็เงียบลง เมื่อครูชมในพฤติกรรมที่ดี จึงยิ้มแย้มมากขึ้น

ภาพประกอบ 63 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 3

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ยังไม่เริ่มต้นทำเอง สังเกตเพื่อนลงมือทำก่อน เมื่อลงมือทำก็
แน่นๆ ไม่ตื่นเต้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่ยอมขอความช่วยเหลือ ในส่วนที่ควรขอ
มั่นใจเกินไป จนครูต้องบอกให้เพื่อนเข้ามาช่วย

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความพยายามในการทำงาน กระตือรือร้น รับคำ
วิจารณ์ได้ นำเสนอผลงานด้วยความมั่นใจ

ภาพประกอบ 64 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 4

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก อาสาลงมือร่วมทำตัวอย่างให้เพื่อนดู แต่ต้องการคำยืนยันจากครูว่าถูกต้องหรือไม่ เมื่อรู้ว่าถูกต้องแล้วจึงทำงานต่อไป

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีอาการหวั่นไหวบ้างต่องานที่ไม่เป็นอย่างที่ตั้งใจ แต่สามารถปรับได้ สอบถามเพื่อนถึงวิธีการทำของเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ชอบในการทดลอง เรียนรู้จากการทำผิดพลาด ทำงานด้วยตนเองจนสำเร็จ มีความภาคภูมิใจกับผลงานของตนเอง

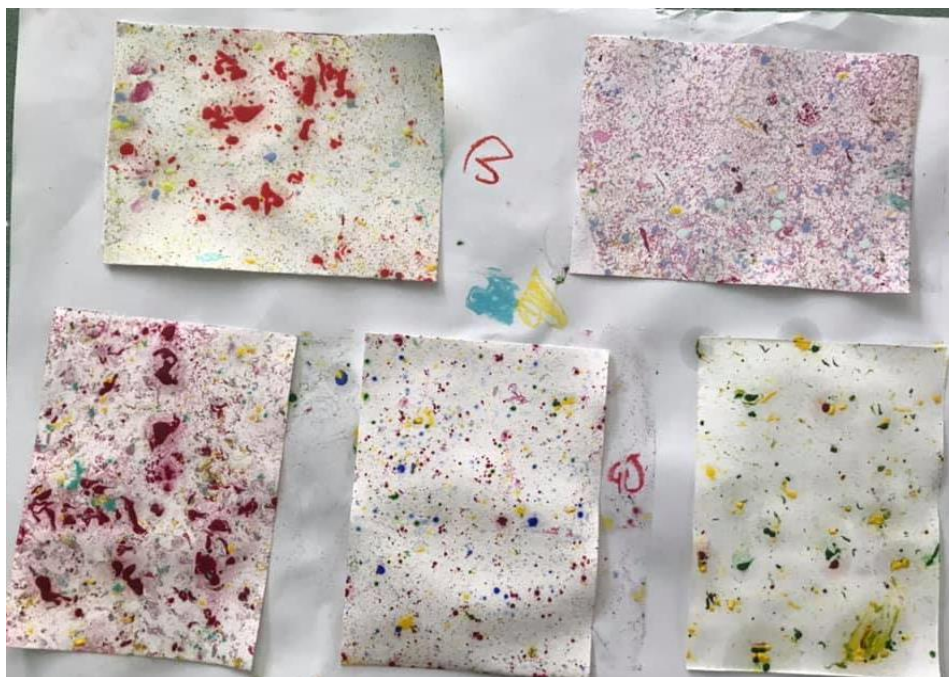

ภาพประกอบ 65 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 5

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พุดด้วยความมั่นใจมากขึ้น กล้าถามครู แต่ยังไม่มั่นใจต่อการลงมือทำงาน มีอาการลังเล ตื่นตระหนกเล็กน้อยระหว่างการทำงาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำงานอย่างมีน้ำใจ เมื่องานตนเองเสร็จก็ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ให้กำลังใจเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีการนำเสนอด้วยความมั่นใจ ชื่นชมผลงานตนเองและเพื่อน

ภาพประกอบ 66 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 6

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนสนทนาด้วยความมั่นใจ แต่ไม่เริ่มทำกิจกรรมในทันที คอยสังเกตเพื่อนที่เริ่มทำก่อน เมื่อเห็นขั้นตอนการทำงานจากเพื่อนแล้วจึงเริ่มทำของตัวเอง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ออดทน รอคอย ช่างสังเกต ระหว่างดูเพื่อนก็ให้คำแนะนำเพื่อนเมื่อเพื่อนติดขัด โดยให้คำแนะนำจากที่ตนเองได้ฟังจากครูมา

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ยอมรับ มีความภูมิใจกับผลงาน นำเสนอด้วยความมั่นใจ

ภาพประกอบ 67 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 7

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดเบา แต่กล้าถาม ลงมือทำทันที มั่นคง เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ด้วยความมั่นใจ ไม่ตกใจกับผลลัพธ์ ถือว่าเป็นการทดลอง เรียนรู้ แล้วเลือกสิ่งที่ดีที่สุดมาทำซ้ำ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นมิตรกับเพื่อน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รับฟัง คำติชมด้วยใจสงบ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความสุข ยิ้มแย้ม ทั้งระหว่างทำงานและเมื่อทำผลงานสำเร็จ

ภาพประกอบ 68 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 8

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก อาสาทำการทดลอง ลงมือทำด้วยความสนุกสนาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม กล้าถามเมื่อไม่เข้าใจ กล้าขอความช่วยเหลือ (แต่อดทนน้อย) .ใจร้อน ทำผลงานเพื่อนเพื่อน แต่ขอโทษ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นำเสนอผลงานด้วยความภาคภูมิใจ ภูมิใจที่ตนเองได้ทำงานที่แตกต่างจากผู้อื่น

ภาพประกอบ 69 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 9

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความแน่วแน่ ینگสงบ มีสมาธิจดจ่อกับการทำงาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม กล้าขอความช่วยเหลือเมื่อตนเองไม่สามารถทำได้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นำเสนอด้วยความมั่นใจมากขึ้น มีความชำนาญในการพูดมากขึ้น

ภาพประกอบ 70 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 10

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ทดลองใช้วิธีใหม่ๆนอกเหนือจากที่ครูสอน ช่วยกันทดลองกับเพื่อน ตื่นเต้นสนุกสนาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนรอบข้างได้ดี สร้างบรรยากาศ ผ่อนคลายกับเพื่อนๆ สลับกันใช้อุปกรณ์ ช่วยเหลือเพื่อน และกล้าขอความช่วยเหลือ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นำเสนอผลงานด้วยความมั่นใจมากขึ้น แต่ยังคงมีกำลังเสริมแรงจากเพื่อนและครู

ภาพประกอบ 71 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 11

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ชอบทำกิจกรรม ทำอย่างอารมณ์ดี สามารถแก้ไขปัญหาได้ เมื่อสื่อกมีการตกใจเล็กน้อยแต่สามารถทำต่อด้วยความสงบนิ่ง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น แต่มั่นคงในการตัดสินใจของตนเอง ทำงานร่วมกับเพื่อนได้ดี แบ่งกันทำ แบ่งอุปกรณ์ให้เพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ภูมิใจกับผลงานเมื่อทำงานเสร็จ ยิ้มแย้ม คอยให้กำลังใจเพื่อน แนะนำเพื่อนที่มีข้อผิดพลาดเหมือนกัน

ภาพประกอบ 72 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 12

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก คิดค้นเทคนิคที่แตกต่าง นำเสนอเทคนิควิธีการของตัวเองให้เพื่อนลองทำตาม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจ มีความอดทน ช่วยเหลือเพื่อน ทำตามกติกา และคอยเตือนเพื่อนที่ไม่ทำตามกติกาด้วย

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ภูมิใจ และนำเสนอผลงานของตัวเองด้วยรอยยิ้มและความมั่นใจ

ภาพประกอบ 73 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 13

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก กล้าทดลอง มีความกระตือรือร้น เสียสละให้เพื่อนทำก่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจต่อเพื่อน ทำตามกติกา แต่ไม่กล้าทำงานกับกลุ่มอื่น เมื่อเพื่อนกลุ่มตัวเองทำงานครบเสร็จแล้ว ไม่กล้าทำงานตนเองให้ครบ รอคอยให้เพื่อนมาช่วย

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภูมิใจในตนเอง

ภาพประกอบ 74 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 14

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีจิตอาสา คอยช่วยเหลือ ทำด้วยตนเอง และยังสามารถนำความเข้าใจของตัวเองไปแนะนำเพื่อนได้

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ช่วยเหลือเพื่อน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี คอยจัดสรรแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ให้เพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภูมิใจในการนำเสนอผลงาน ยอมรับในความสามารถของตนเอง

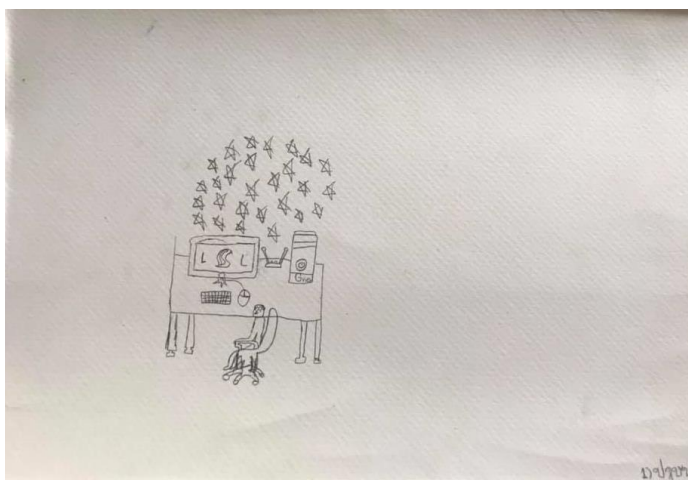
ภาพประกอบ 75 กิจกรรม Marbling Art ผลงานนักเรียนคนที่ 15

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก กล้าลงมือทำงาน กล้าใช้วัสดุแปลกๆ เรียนรู้ ผิดพลาดและ
ทำซ้ำ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เอาสิ่งที่ตัวเองค้นพบไปบอกเพื่อน เพื่อให้
เพื่อนระมัดระวัง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความห่วงใยต่อผลงานบ้าง แต่ยอมรับกับความ
ผิดพลาดและเรียนรู้ พยายามทำผลงานด้วยตนเองจนสำเร็จ

ผลการวิเคราะห์ผลงานนักเรียนรายบุคคลกิจกรรมที่ 5 Now

ภาพประกอบ 76 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 1

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ยังคงพูดเสียงเบา แต่สบตาด้วยความมั่นใจ ลงมือเริ่มทำงานอย่างกระฉับกระเฉง สำนวณวัสดุอุปกรณ์และตัดสินใจลงมือทำตามแบบที่ตัวเองต้องการ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีน้ำใจกับเพื่อน แบ่งปันและ ช่วยเหลือ พูดคุยกับเพื่อนด้วยอารมณ์ที่ดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภาคภูมิใจกับผลงานตนเองเมื่อทำเสร็จ มีความภาคภูมิใจกับผลงานของตนเอง นำเรื่องราวของตัวเองมาใส่ในผลงาน

ภาพประกอบ 77 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 2

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเสมอ มักเสนอความคิดเห็นเสมอ เสนอตัวร่วมกิจกรรม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สอบถามความต้องการเพื่อน จัดแจงแบ่งอุปกรณ์ให้เพื่อนๆใช้ร่วมกัน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ใช้รูปภาพอธิบายถึงตัวเองในปัจจุบัน

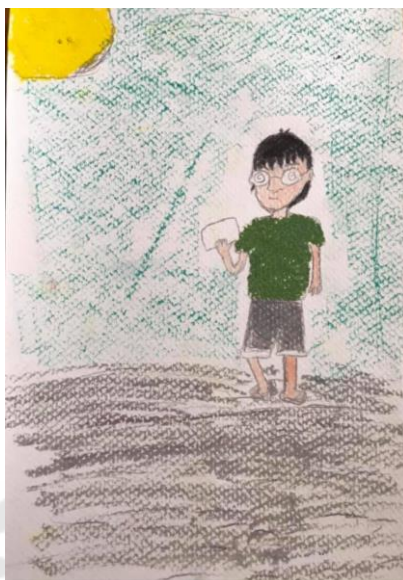

ภาพประกอบ 78 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 3

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก กล้าถามเมื่อไม่เข้าใจ กล้าตัดสินใจ ขอความช่วยเหลือในเทคนิคที่แตกต่างกับเพื่อน กังวลต่อผลงานบ้าง

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ไม่ฟังคำแนะนำของเพื่อน ตั้งใจลงมือทำด้วยการตัดสินใจของตัวเอง พูดคุยกับเพื่อนตลอดการทำกิจกรรม

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภาคภูมิใจในผลงานเมื่อทำงานสำเร็จ แสดงด้วยความยิ้มแย้ม

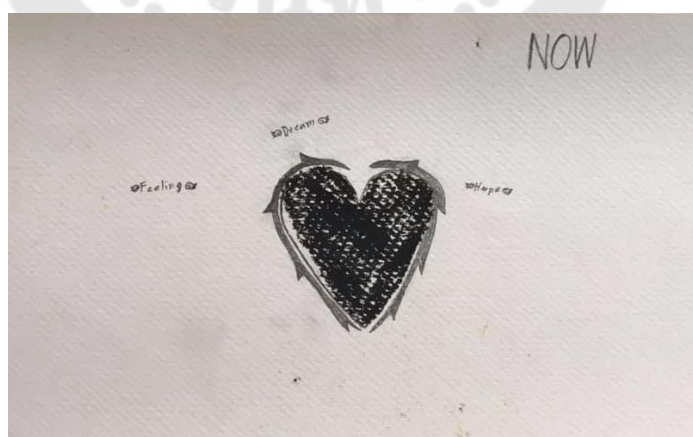

ภาพประกอบ 79 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 4

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดและทำกิจกรรมด้วยความกระฉับกระเฉง กล้าขออุปกรณ์
ที่ตนเองต้องการ บอกกล่าวในสิ่งที่ตัวเองต้องการได้ มีความมั่นคงด้านจิตใจมากขึ้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม พูดคุยกับเพื่อนด้วยความสนุกสนาน ทำ
กิจกรรมด้วยอารมณ์ที่ดี ยิ้มแย้ม ช่วยเพื่อนแสดงความคิดเห็นแนะนำเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความพอใจกับผลงานของตนเอง

ภาพประกอบ 80 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 5

นักเรียนเขียนคำว่า "Feeling" "Dream" "Hope"

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความมั่นคง กล้าตัดสินใจ นักเรียนบอกความต้องการของตัวเอง เมื่ออุปกรณ์ไม่มีตามที่ตนเองต้องการ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ช่วยเหลือเพื่อนได้เมื่อทำงานของตัวเองสำเร็จ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความพอใจในผลงานของตัวเอง

ภาพประกอบ 81 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 6

“มีชีวิตร่าเริง ชีวิตสุขสบาย และมีความสุขกับชีวิตวัยเด็ก”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีพัฒนาการด้านการสื่อสารที่ดีขึ้นกล้าถามเมื่อไม่เข้าใจ กล้าทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ นักเรียนขอวาดภาพ ขอเลือกใช้สีด้วยตนเอง และมั่นใจกับผลลัพธ์ที่ตนเองทำสำเร็จด้วยความสุข

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำงานร่วมกับเพื่อนได้ ช่วยเพื่อนขยับโต๊ะเพื่อนมานั่งร่วมกันได้หลายคนมากขึ้นคำนึงถึงเพื่อน แบ่งปันอุปกรณ์

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขกับผลงานตนเอง เดินนำผลงานตนเองไปพูดคุย แลกเปลี่ยนความเห็นกับเพื่อน

ภาพประกอบ 82 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 7

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เมื่อสงสัยไม่สอบถามครู จนครูต้องเข้าไปอธิบาย มีความ
หวั่นไหวเมื่อทำผลงานเสร็จ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนกลุ่มเดิม ต้องกระตุ้น
ให้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนคนอื่นบ้าง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขเมื่อผลงานสำเร็จ

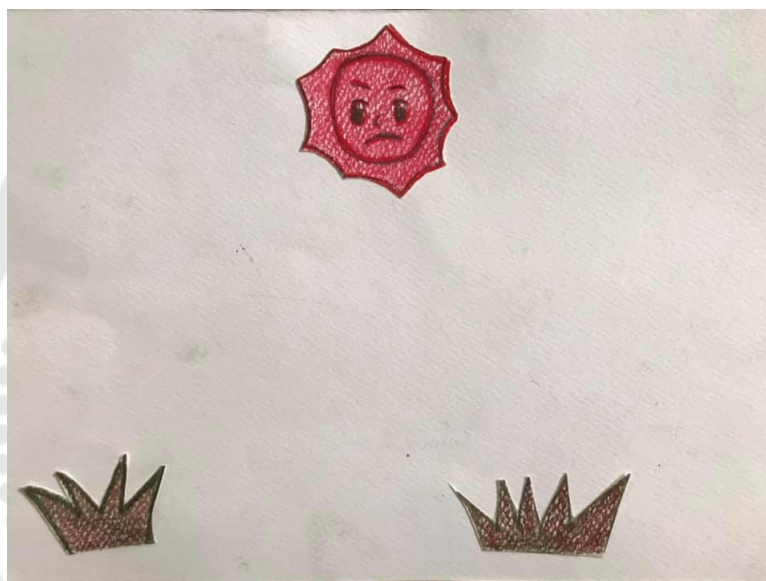
ภาพประกอบ 83 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 8

“คนยังไม่เจริญยังไม่พัฒนา”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่กล้าถามครู แต่คุยกับกลุ่มเพื่อนเดิมและกลุ่มเพื่อนใหม่
จะมีการเงินอายุกับครูผู้สอน ถามเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม กล้าบอกความต้องการกับเพื่อนในกลุ่ม และ
เพื่อนนอกกลุ่ม แต่ต้องใช้เวลา แต่ไม่กล้าบอกความต้องการกับครู ช่วยเหลือเพื่อน ช่วยวาดรูปให้
เพื่อน ช่วยตัดกระดาษให้เพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง พอใจกับผลงานตนเอง

ภาพประกอบ 84 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 9

“ความแหย่แฉ่ง”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ไม่กล้าพูดต่อหน้าคนเยอะๆ แต่จะพูดคุยเวลาไม่มีคนอื่นอยู่
กล้าลงมือทำผลงานด้วยความมั่นใจ ไม่กลัวความผิดพลาด (คุยกับเพื่อนด้วยการพิมพ์ในไลน์ชวน
ไปเข้าห้องน้ำ)

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม น้อยใจเพื่อนที่ไม่รอ แต่สามารถบอกความ
ต้องการของตัวเองได้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง เลือกทำชิ้นงานด้วยตนเอง พอใจกับผลงานของ
ตนเอง

ภาพประกอบ 85 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 10

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มั่นใจที่จะขอใช้สีเมจิก เลือกที่จะไม่ทำด้วยการปะติด แต่มีความหวั่นไหวบ้างเมื่อเห็นงานคนอื่นในกลุ่มที่ใช้การปะติด

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ใช้เวลาในการบอกความต้องการของตัวเอง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง พอใจกับผลงานของตัวเองเมื่อทำเสร็จไปเดินดูงานคนอื่น

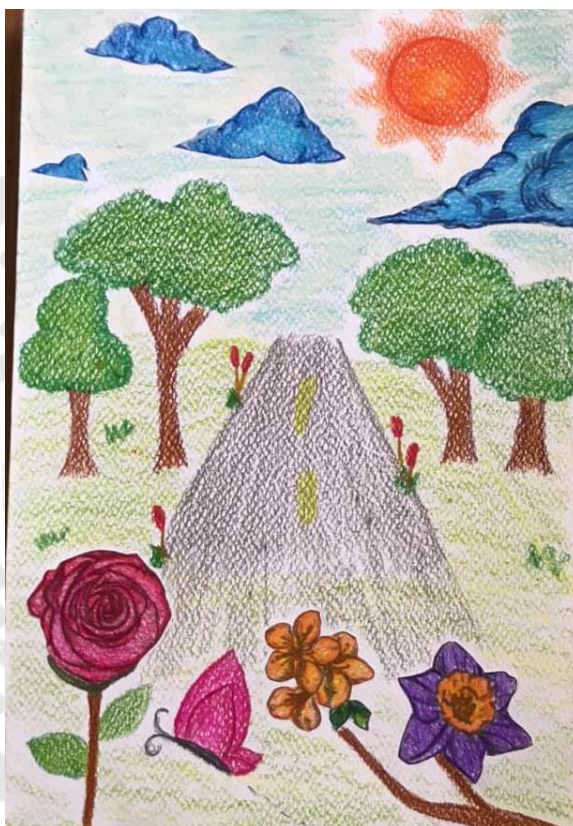
ภาพประกอบ 86 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 11

“การเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ยังคงพูดเบา แต่กล้าสบตา

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำงานร่วมกับเพื่อนได้ทั้งกลุ่มสนิท และกลุ่มเพื่อนคนอื่น กล้าขอความช่วยเหลือ ให้เพื่อนช่วยวาดรูปให้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ภูมิใจกับผลงานตนเอง นักเรียนเดินสำรวจผลงานเพื่อนๆ และพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีความสุขเมื่อเพื่อนชื่นชมผลงานตนเอง

ภาพประกอบ 87 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 12

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ลงมือทำด้วยความมั่นใจ นักเรียนสำรวจการทำงานของเพื่อนรอบข้างจากนั้นสำรวจอุปกรณ์และลงมือทำอย่างตั้งใจ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม นักเรียนไม่ค่อยพูดคุยกับเพื่อนมีสมาธิในการทำงาน แต่มีน้ำใจฟังเพื่อนเมื่อต้องการสิ่งใดก็หยิบยื่นอุปกรณ์ให้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภูมิใจในผลงานเจียบๆ มีความสุขเมื่อทำงานสำเร็จ

ภาพประกอบ 88 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 13

“ปัจจุบันยังหนุ่มและอุดมสมบูรณ์”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เมื่อเห็นอุปกรณ์ตัดสนใจเลือกอุปกรณ์ที่ตัวเองถนัด โดยไม่สนใจเพื่อนรอบข้าง ตัดสนใจวาดภาพด้วยความตั้งใจ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ยิ้มแย้มพูดคุยกับเพื่อนไปด้วย ทำงานไปด้วย แต่คุยกับเพื่อนกลุ่มเดิม ยังไม่กล้าคุยกับเพื่อนกลุ่มใหม่

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีอาการยิ้มแย้มพูดคุยกับเพื่อนเมื่อทำงานสำเร็จ

ภาพประกอบ 89 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 14

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความตั้งใจมาก และวางแผนการทำงาน เสนอตัวในการ
ทำงานแสดงอาการสนใจและกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน พุดคุยและช่วยกัน
วางแผนในการทำงาน ปรีกษาหารือกัน มีน้ำใจกับเพื่อน ช่วยกันแนะนำในการทำงานจนสำเร็จ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

ภาพประกอบ 90 กิจกรรม Now ผลงานนักเรียนคนที่ 15

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เสนอตัว เข้าหาครู พุดคุยกับเพื่อนตลอดเวลา จนทำงานช้า
กว่าเพื่อน แต่มีความตั้งใจในการทำงาน เมื่อครูกระตุ้นจึงเริ่มกลับมามีสมาธิในการทำงาน ตื่น
ตระหนกเล็กน้อยเมื่อทำงานผิดพลาด เลือกใช้สีน้ำมาระบาย แล้วตัวตลกงานเสีย จึงล้มเลิก แต่ก็
มาขอกระดาษทำใหม่และตั้งใจมากกว่าเดิม

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนดี ชอบคุยกับครู
ช่วยเหลือและปรึกษา วางแผนการทำงานกับเพื่อนดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภาคภูมิใจเมื่อทำผลงานสำเร็จ

ผลการวิเคราะห์ผลงานนักเรียนรายบุคคลกิจกรรมที่ 6 Future

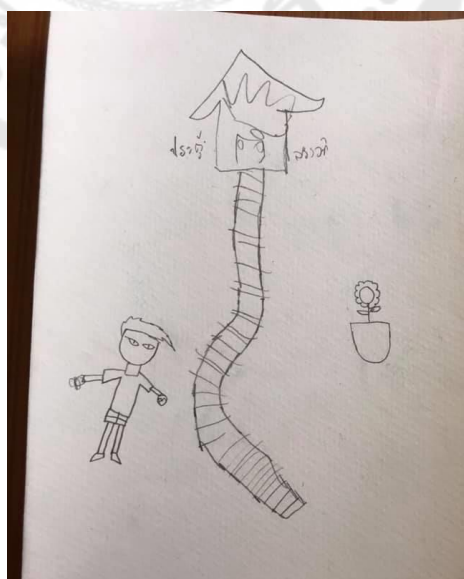

ภาพประกอบ 91 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 1

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความสดใสและร่าเริง มีความตื่นตัวและกระตือรือร้นในการทำงาน มีความแน่วแน่ในการเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่ตนเองถนัด

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทำตามกฎกติกา มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนดี พูดคุยเล่าเรื่องราวของผลงานตัวเองให้เพื่อนฟัง หัวเราะสนุกสนาน เมื่อทำผลงานสำเร็จช่วยกันเก็บอุปกรณ์ มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อทำผลงานเสร็จมีความขี้มั่น เดินสำรวจเพื่อนๆ

ภาพประกอบ 92 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 2

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักใกล้กับนักเรียนคนที่ 1 จึงทำตามเพื่อนแต่พูดคุยวาดภาพไปด้วย เล่าเรื่องราวไปด้วยด้วยความสนุกสนาน แต่ยังไม่กล้าสบตามานักเวลาพูดกับผู้อื่น แต่ถ้าพูดกับเพื่อนคนสนิทจะกล้าสบตา

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถบอกความต้องการของตัวเองได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี สดใส พูดกับเพื่อนกลุ่มอื่นๆได้แต่ต้องให้เพื่อนเริ่มก่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสุขมากขึ้นเมื่อเพื่อนชื่นชมผลงาน

ภาพประกอบ 93 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 3

“อนาคตกลายเป็นเทวดา”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ใช้เวลาสำรวจเพื่อนๆ สำรวจอุปกรณ์แล้ว นั่งปรึกษากับเพื่อนถึงอนาคตสักพัก เมื่อครูกระตุ้น จึงลงมือทำงาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม คุยกับเพื่อนเก่ง กล้าหยิบยืม และขออุปกรณ์จากเพื่อนที่โต๊ะอื่นได้ กล้าเดินไปขอในสิ่งที่ตนเองต้องการ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความพอใจกับผลงานของตนเองพูดคุยถึงที่มาอย่างสนุกสนาน

ภาพประกอบ 94 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 4

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก นักเรียนตัดสินใจใช้สิทธิ์ตามเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม นั่งฟังเพื่อนและหัวเราะ มีอาการเล็กน้อยเมื่อเพื่อนวิจารณ์งาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง พอใจกับผลงานของตนเอง แต่ไม่ขี้มั่นมากเกินไป

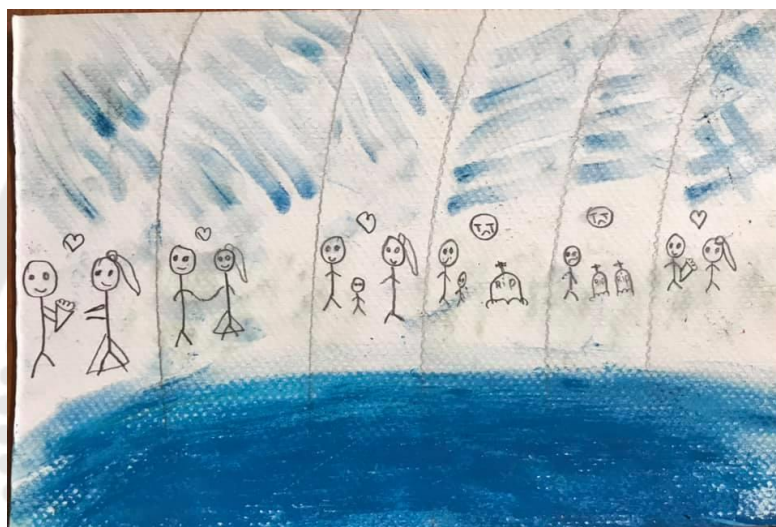
ภาพประกอบ 95 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 4

“Feeling Hope Dream Friend”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีจิตอาสา คอยช่วยเหลือเพื่อนก่อนทำงานตัวเอง ช่วยคนที่อ่อนกว่า

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีอาการเล็กน้อยเมื่อเพื่อนแซวผลงาน มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนรอบข้างดี

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง แสดงความมั่นใจเมื่อตนเองทำงานสำเร็จและมีความแตกต่างกับผลงานของเพื่อนคนอื่นๆ

ภาพประกอบ 96 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 6

“ชีวิตที่ไม่มีบิดา มารดาให้พึ่งพิง และต้องใช้ชีวิตด้วยตนเอง และการอยู่ และการจากลา
ซึ่งเป็นวัฏจักรของชีวิต”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก เป็นนักเรียนคนแรกที่วาดภาพ พุดคุยเสียงดังขึ้น

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม เป็นคนวาดรูปคนแรกในกลุ่ม แต่มีอาการหงุดหงิดที่เพื่อนๆวาดคล้ายๆตนเอง จึงย้ายที่นั่งไปนั่งตรงอื่น

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ภูมิใจกับผลงานของตนเอง

ภาพประกอบ 97 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 7

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ลงมือทำทันทีเมื่อสำรวจวัสดุอุปกรณ์ กล้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อน ให้เพื่อนช่วยวาดรูปให้และเมื่อทำงานของตนเองเสร็จจึงไปช่วยเลือกเพื่อนที่วาดรูปให้จนงานสำเร็จทั้งคู่

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีการช่วยเหลือ และขอความช่วยเหลือเพื่อน มีการพูดคุยปรึกษากับเพื่อนตลอดการทำงาน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นักเรียน

ภาพประกอบ 98 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 8

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก สัมผัสอุปกรณ์ สังเกตเพื่อน แล้วลงมือทำ มีความมุ่งมั่น
วางแผนในการทำงานได้ดี

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม แบ่งอุปกรณ์กับเพื่อน ช่วยเพื่อนวาดรูป

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง นำรูปไปพูดคุยกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน

ภาพประกอบ 99 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 9

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ปรีกษาวิธีการทำงานจากเพื่อน เมื่อเข้าใจแล้วจึงลงมือทำ
กล้าขออุปกรณ์ที่หมด รู้จักแก้ปัญหา

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หยิบยื่นอุปกรณ์กับเพื่อนกลุ่มอื่นๆ นำมาแบ่ง
กับเพื่อนรู้จักแลกเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์กับเพื่อน

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ภูมิใจกับงานของตนเอง

ภาพประกอบ 100 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 10

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก พูดเสียงเบา ไม่มั่นใจต่อหน้าครู แต่พูดกับเพื่อนได้อย่างเต็มเสียง ปรีक्षाและช่วยกันลองทำกับเพื่อน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ปรีक्षाวิธีการทำงานด้วยกัน แสดงความคิดเห็นตามที่ตนเองเข้าใจ

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง ภูมิใจกับผลงานตัวเอง ชื่นชมงานเพื่อน

ภาพประกอบ 101 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 11

“การเปลี่ยนแปลงของการเวลา”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีการสำรวจอุปกรณ์และรูปภาพต่างๆก่อนลงมือทำงาน เมื่อเข้าใจวิธีการทำงานจากการปรึกษาเพื่อนๆแล้ว จึงลงมือทำอย่างตั้งใจ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีการปรึกษางานกับเพื่อน ถึงวิธีการทำ และทดลองการทำงานด้วย

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อผลงานสำเร็จนำมาให้เพื่อนและครูดูด้วยความภูมิใจ

ภาพประกอบ 102 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 12

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก ลงมือทำงานด้วยความมั่นใจ ไม่ค่อยพูดคุยกับใคร ทำงานเงียบๆ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สามารถบอกความต้องการของตัวเองได้ หยิบยืมอุปกรณ์

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภูมิใจ พอใจกับผลงานตัวเองเงียบๆ

ภาพประกอบ 103 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 13

“แก่และเริ่มไม่อุดมสมบูรณ์”

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก คอยดูวิธีการทำงานของเพื่อน นั่งดูเพื่อนจนครูต้องกระตุ้นให้ลงมือทำ

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สำนวญดูเพื่อนทั่วห้อง

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง

ภาพประกอบ 104 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 14

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความมั่นใจ สามารถลงมือทำงานได้เลยไม่ต้องขอดูงานขึ้น
เก่า

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีการพูดคุยและแลกเปลี่ยนอุปกรณ์กับเพื่อน บอกความต้องการของตัวเองได้

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง

ภาพประกอบ 105 กิจกรรม Future ผลงานนักเรียนคนที่ 15

ด้านที่ 1 การกล้าแสดงออก มีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่คุยเก่ง พุดกับครูอยู่นาน จนครูต้องกระตุ้นให้ไปทำกิจกรรม พุดกับเพื่อนเลืกรูปไปเรื่อยๆ จนครูต้องกระตุ้นว่าให้เริ่มลงมือทำงาน

ด้านที่ 2 การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม มีมนุษยสัมพันธ์ดี คุยเก่งขึ้น แม้กับเพื่อนที่ไม่สนิท สามารถบอกความต้องการของตัวเองได้ดี เมื่อต้องการใช้อุปกรณ์ใดใด

ด้านที่ 3 ความภาคภูมิใจในตนเอง มีความภาคภูมิใจกับผลงานของตัวเอง ชื่นชมผลงานของเพื่อน ยอมรับคำถามและคำวิจารณ์ของเพื่อนได้ดี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Design) ที่มุ่งศึกษาเปรียบเทียบคะแนนการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชมรมศิลปะที่ได้รับการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียว ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการวิจัยและผลโดยสรุปดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนชมรมศิลปะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้จากชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองที่พัฒนาขึ้นอย่างสอดคล้องกับทฤษฎีของ Maslow และ Erickson มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดชุดกิจกรรมศิลปะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. การเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชมรมศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิจารณาแยกเป็นรายด้าน ได้แก่ การกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเอง พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มขึ้นต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีการเปลี่ยนแปลงที่สูงขึ้นหลังได้รับการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

อภิปรายผล

1. การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชมรมศิลปะ ผลการวิจัยพบว่าเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากชุดกิจกรรมศิลปะชุดนี้พัฒนาขึ้นจากทฤษฎีของ Maslow และ Erikson ด้วยการสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัย ไม่ตึงเครียด เพื่อให้สภาพแวดล้อมนี้ส่งเสริม

ให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้และมีความปลอดภัยในการแสดงออกอย่างอิสระ (Erikson 1975) ด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะชุดนี้มุ่งสร้างประสบการณ์ให้กล้าแสดงออก ทั้งความคิด การตัดสินใจด้วยตนเองจากการเลือกลงมือปฏิบัติ การทดลอง การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมที่แปลกใหม่จะให้นักเรียนได้เรียนรู้การแก้ไขปัญหา ใช้ความพยายามและประสบการณ์เหล่านี้จะทำให้นักเรียนมีจิตใจที่มั่นคงเมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่คุ้นเคย เมื่อได้รับความสำเร็จจากความสามารถของตนจะส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเอง เกิดการยอมรับตนเอง เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง (Maslow, 1954) ด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นตอนต้นมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่งผลต่อบุคลิกภาพ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ศิลปะจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการแสดงออก และปรับพฤติกรรมด้วยชุดกิจกรรมสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น การแบ่งปัน การให้ และขอความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ได้รู้จักบทบาทหน้าที่ของตน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกิดการยอมรับความแตกต่าง เกิดการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ด้วยองค์ประกอบเหล่านี้ส่งผลให้มีความเชื่อมั่นในตนเองได้ (Shirley 2001)

ซึ่งในกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรมนี้ได้สร้างประสบการณ์เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองโดยแบ่งเป็น 3 ด้านคือ 1.การกล้าแสดงออก 2. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม 3. ความภาคภูมิใจในตนเอง โดยมีพฤติกรรมย่อย 12 อย่าง

กิจกรรมที่ 1 Exploring Though Art เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการทดลองเทคนิคสีน้ำ นักเรียนได้มีโอกาสในการตัดสินใจ ลงมือทำ และเข้าถึงความสำเร็จด้วยตนเองสอดคล้องกับ แบริง (Mees Christeller, อ้างถึงในBaring, 1997)ที่อธิบายว่าการระบายสีน้ำในกระดาษเปียกบนเปียกมีความใกล้เคียงกับการปลดปล่อยอารมณ์ โดยกิจกรรมสีน้ำนั้นเป็นการเสริมสร้างความสุข รวมทั้งความกล้าหาญด้วย ด้วยกิจกรรมดังกล่าวนักเรียนจะได้ทดลองอย่างอิสระนักเรียนนอกจากจะมีความสุข สนุกสนานขณะทำกิจกรรม บางคนมีความกังวล แต่ครูกำชับเรื่องการไม่ตัดสินใจผลงาน และเสริมแรงบวกพฤติกรรมที่นักเรียนมีความกล้าแสดงออกมาก ผู้วิจัยพบว่ากิจกรรมการทดลองเทคนิคสีน้ำควรให้นักเรียนทดลองเทคนิค 2-3 เทคนิค แต่เน้นการทำซ้ำ เพื่อให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการใช้เทคนิคและอุปกรณ์เพื่อให้เห็นถึงความสามารถ และการพัฒนาของนักเรียน บทบาทครูนอกจากชื่นชมพฤติกรรมที่ดีแล้ว ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกโดยให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ หรือผลลัพธ์ รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีการแก้ปัญหาของแต่ละคน การขาดความเชื่อมั่นในตนเองนั้นอาจเกิดจากการไม่ได้รับอิสระ หรือโอกาสในการแสดงออกดังนั้นในกิจกรรมนี้ครูสามารถนำประสบการณ์ที่นักเรียนได้พบมาเป็นหัวข้อในการสนทนาให้กับนักเรียนได้

ใช้วิธีถามตอบด้วยบรรยากาศที่สบายๆ เริ่มต้นด้วยคำถามใกล้ตัว รวมทั้งการยกตัวอย่างวิธีการพูด สิ่งเหล่านี้สามารถเสริมสร้างให้นักเรียนมีประสบการณ์และพัฒนาเป็นความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

กิจกรรมที่ 2 Self-Portrait ใช้การวาดภาพแบบCubism ด้วยรูปแบบลัทธิที่นักเรียนไม่คุ้นเคยดังนั้นในระหว่างทำกิจกรรมมีนักเรียนหลายคนจะคอยถามครูว่าผลงานตนเองใช้ได้หรือไม่ วาดแล้วลบวาดใหม่ ขอกระดาดแผ่นใหม่ รวมทั้งเมื่อดูผลงานเพื่อนแล้วลบวาดใหม่ตามเพื่อน บทบาทครูจึงสำคัญในกิจกรรมนี้ คือการเสริมแรงในพฤติกรรมทางบวกเพื่อให้นักเรียนมั่นใจ มีความกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ในช่วงท้ายของกิจกรรมครูมีบทบาทในการให้ข้อสังเกตเด็กเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ได้เข้าใจถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลผ่านกิจกรรมนี้ ดังที่ฮานน่า มิล(Mills, 2014)

กิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You กิจกรรมนี้นักเรียนจะได้สำรวจตนเองอีกครั้งโดยค้นหาจุดเด่น ความชอบของตนเอง ผู้วิจัยพบว่านักเรียนหลายคนสามารถนำจุดเด่นของตนเองออกมานำเสนอได้ดี แม้บางคนจะนึกไม่ออก ก็ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนได้ บางคนใช้สิ่งนี้บอกความในใจของตนเองออกมาอย่างเช่น “โดดเดี่ยว” บางคนตั้งใจเลือกวัสดุธรรมชาติที่ตรงกับความต้องการของตนเองเช่น ใช้หินในคำว่า “เข้มแข็ง” นอกจากการสำรวจตนเองยังเป็นการให้นักเรียนได้สำรวจโรงเรียน และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน เนื่องจากปัจจุบันนักเรียนนั้นใกล้ชิดกับเทคโนโลยีมากกว่าธรรมชาติ โรเนน(Ronen 2017)กล่าวว่าการได้สัมผัสกับธรรมชาติเป็นการเชื่อมโยงเข้าสู่ภายในใจของบุคคล เมื่อเราสามารถเชื่อมโยงสู่พลังภายในใจเราได้นั้นจะสามารถพัฒนาและแสดงออกมาถึงบุคลิกภายนอกได้ดีขึ้น

กิจกรรมที่ 4 Marbling Art เป็นอีกกิจกรรมที่เน้นการกล้าแสดงออก เมื่อนักเรียนมีประสบการณ์จากกิจกรรมที่ 1 ที่เป็นการทดลองเช่นกัน การได้ทำประสบการณ์ที่ใกล้เคียงประสบการณ์เดิม เป็นการกระตุ้นพฤติกรรมให้เด็กได้ทำซ้ำจนให้เกิดเป็นลักษณะนิสัยในการเกิดความกล้าแสดงออก โดยในกิจกรรมนี้ครูแบ่งอุปกรณ์ให้นักเรียนใช้ร่วมกัน จึงต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน นักเรียนหลายกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่กัน ช่วยเหลือกัน ชื่นชมและสนับสนุนกัน มีเพียงบางคนที่ทำชิ้นงานไม่ครบเนื่องจากคอยช่วยเหลือเพื่อน เมื่อเพื่อนทำงานครบ แต่ตนเองยังไม่ครบและไม่กล้าทำงานร่วมกับกลุ่มอื่น แต่กล้าขอความช่วยเหลือเพื่อน และทำผลงานเพิ่มส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ในช่วงท้ายของกิจกรรม คือแสดงความคิดเห็น ความชื่นชมต่อผลงานของเพื่อนเกิดการยอมรับทางสังคม ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

กิจกรรมที่ 5 และ 6 Now and Future ในกิจกรรมนี้นักเรียนได้รับอิสระในการใช้วัสดุอุปกรณ์ มีทั้งสีน้ำ สีชอล์ก สีเมจิก รูปภาพสำหรับปะติด โดยมีโจทย์คือการเล่าเรื่องราวของปัจจุบัน และอนาคตของตนเองได้ กิจกรรมนี้เน้นศิลปะเครื่องมือหนึ่งในการแสดงออก และสื่อสารจากสิ่งที่วัยรุ่นคิด (Shirley 1999) นักเรียนได้แสดงออกความคิดของตนเองอย่างอิสระ บางคนไม่ได้แสดงออกเพียงความคิดของตนเอง แต่ยังมีมุมมองต่อโลก ต่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ในกิจกรรมนี้เนื่องจากนักเรียนได้มีประสบการณ์ในการกล้าแสดงออก การได้รับอิสระในการคิด ตัดสินใจ และเลือกวัสดุอุปกรณ์ นักเรียนเริ่มมีความคุ้นเคยกับการแสดงความคิดเห็น การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการได้ทำผลงานจนสำเร็จเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง กิจกรรมนี้จึงเป็นการย้ำพฤติกรรมที่ดีของการมีความเชื่อมั่นในตนเองให้เกิดขึ้น

2. จากการวิจัยชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองนั้น พบว่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับสูงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้านคือ การกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเองนั้น เมื่อผู้เรียนได้ทำกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรมแล้ว นำคะแนนมาเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองระหว่างก่อนและหลังทำกิจกรรมพบว่า คะแนนความภาคภูมิใจในตนเองมีการสูงขึ้นมากเป็นลำดับแรก รองลงมาคือด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และการกล้าแสดงออก ตามลำดับ

ด้านการกล้าแสดงออก จากการจัดชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งการกล้าแสดงออกผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1. ขณะที่ทำกิจกรรมที่มีการทดลอง โดยจะสังเกตในการกล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าทดลองในสิ่งใหม่ๆ และมีความมั่นคงทางจิตใจต่อการตัดสินใจ 2. การแสดงออกทางวาจา และสบตาขณะทำกิจกรรม ซึ่งทุกกิจกรรมในชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองนี้จะเป็นกิจกรรมศิลปะที่แปลกใหม่สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การขาดความเชื่อมั่นในตนเองเกิดจากการขาดประสบการณ์ และโอกาสในการแสดงออก รวมทั้งไม่ได้รับอิสระในการตัดสินใจ หรือทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองดังนั้นกิจกรรมที่เน้นการทดลอง กิจกรรมที่ 1 Exploring Through Art และกิจกรรมที่ 3 Marbling หลังจากทีนักเรียนได้เรียนรู้และวิธีการทดลองแล้วครูจะให้อิสระในการคิด ตัดสินใจทดลองเพื่อพบผลลัพธ์ด้วยตนเอง ด้วยกิจกรรมที่ไม่ยากจนเกินไป และบรรยากาศที่สนุกสนานนักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ในขณะที่ทดลองการได้ประสบการณ์กับการแก้ปัญหา เมื่อผลงานสำเร็จด้วยฝีมือของตนเองนักเรียนจะเรียนรู้ผลจากการตัดสินใจและมีประสบการณ์ความสำเร็จ บทบาทที่ครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ และคอยสนับสนุน ทั้งยังส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดง

ความสามารถอย่างเต็มที่ซึ่งตรงกับที่กล่าวถึงการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กคิดอย่างอิสระ จัดการสิ่งต่างๆ ด้วยความสามารถของตนเองจะพัฒนาสู่ความเชื่อมั่นในตนเองได้ (ลัดดา สุวรรณรัตน์, 2512) โดยในระหว่างการทำกิจกรรมนักเรียนได้ใช้อุปกรณ์ร่วมกัน มีการพูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกัน การนำเสนอ นักเรียนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยมักจะไม่กล้าแสดงออก มีความเขินอาย ครูควรเริ่มต้นจากการตั้งคำถามง่ายๆ ให้นักเรียนตอบ เสริมแรงชื่นชม เมื่อนักเรียนตอบได้จะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองด้านการกล้าแสดงออกมากขึ้นซึ่งตรงกับ (Klein, 1982; Sautter, 1994) ได้กล่าวถึงความเชื่อมั่นในตนเองที่สร้างโดยกิจกรรมศิลปะ ว่าการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของผู้เรียน การพูดคุย ชื่นชม ยกย่องผลงานซึ่งกันและกันทำให้เกิดการยอมรับในตนเอง และเกิดการยอมรับในความสามารถของตนเอง ตามงานวิจัยของ (Kaimal และ Ray, 2016) ที่กล่าวถึงการให้อิสระในการทำจากกิจกรรมศิลปะ ด้วยบรรยากาศที่สบาย ไม่ตัดสินความงามในแง่ของศิลปินที่มีความชำนาญนั้น จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองให้เป็นไปอย่างธรรมชาติ โดยคะแนนเฉลี่ยในด้านการกล้าแสดงออกจาก ชุดกิจกรรมศิลปะมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตามลำดับในแต่ละชุดกิจกรรมกิจกรรมที่มีคะแนนด้านการกล้าแสดงออกสูงสุดคือ กิจกรรมที่ 6 Future ด้วยรูปแบบกิจกรรมที่เป็นอิสระในการคิดและการตัดสินใจ รวมถึงประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้ร่วมทำกิจกรรมมาทั้งหมด ทำให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ และการทำซ้ำส่งเสริมให้พฤติกรรมด้านการกล้าแสดงออกมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น เท่ากับ 2.81

สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง ของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองในด้านการกล้าแสดงออกได้

ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึงความสามารถในการร่วมกิจกรรมด้วยความสุข มีความเป็นมิตร การช่วยเหลือผู้อื่น หรือการกล้าขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น การรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน การเคารพกฎกติกา การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น จากชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองชุดนี้ มุ่งเน้นการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความสุขในขณะร่วมกิจกรรมทั้ง 6 ทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในขณะทำกิจกรรม มีกฎกติกาในการรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งการใช้วัสดุอุปกรณ์ การเก็บรักษา การทำความสะอาด นักเรียนจึงได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับเพื่อน การมีน้ำใจต่อกัน การแบ่งปัน การอดทน การรอคอยมีการปรับตัว รู้จักบทบาทของตนเอง โดยในระหว่างการทำกิจกรรมศิลปะนี้นักเรียนมีการพูดคุย เสนอแนะ ขอความช่วยเหลือ ให้ความช่วยเหลือซึ่ง รวมทั้งการแสดงความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดความกล้าที่จะสื่อสาร และการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นรวมทั้งการนำคำแนะนำนั้นมาปรับปรุง และพัฒนาผลงานของตนให้ดีขึ้น ด้วยใจที่ยอมรับความคิดเห็นแตกต่างของผู้อื่น ด้วย

กิจกรรมศิลปะที่มุ่งเน้นการทดลองนักเรียนจึงต้องมีความตั้งใจที่จะเรียนรู้จึงมีการปรึกษากัน อย่างเช่นในกิจกรรมที่ 2 Self Portrait มีคะแนนความเฉลี่ยด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม สูงที่สุดจากทั้ง 6 กิจกรรมโดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.93 ที่ให้นักเรียนวาดภาพหน้าตนเองจาก มุมมองแบบ Cubism ด้วยรูปแบบผลงานที่แปลกใหม่ นักเรียนไม่คุ้นเคย ทำให้นักเรียนมีการ สนทนาให้คำปรึกษา พุดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเสนอแนะกันและกันในขณะที่ลงมือทำ กิจกรรม ซึ่งนักเรียนมีการนำคำแนะนำของเพื่อนร่วมกิจกรรมมาพัฒนาผลงานของตนเอง นักเรียน มีการเสนอแนะชื่นชมผลงานของกันและกันอย่างมีความสุข และสามารถทำผลงานได้สำเร็จ สุชา จันทรเฒ (2510 : 147) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม นั้น เป็นส่วนหนึ่ง ของการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ควรปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กพัฒนาอยู่เสมอ เมื่อส่วน เสริมในทางที่ถูกต้องนักเรียนจะมีความรับผิดชอบ และสามารถประสบความสำเร็จได้

สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปี ที่ 1 สามารถเพิ่มความเชื่อมั่นในตนเองในด้านปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากกระบวนการที่ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้

ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง พบว่าชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นใน ตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นจากก่อนการทดลองในทุกกิจกรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ โดยมี คะแนนเท่ากันที่ 2.85 จากทั้งสองกิจกรรมคือ กิจกรรมที่ 5 Now และกิจกรรมที่ 6 Future ซึ่งเป็น กิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์อย่างอิสระ เพื่อบอกเล่าเรื่องราว ความคิด จินตนาการ และความใฝ่ฝันของตัวเองในปัจจุบัน และอนาคตได้ในทุกรูปแบบ สามารถ เลือกรากวัลสตูดิโอรณ์และเทคนิคใดก็ได้ที่ตนเองถนัด โดยในทุกกิจกรรมศิลปะในชุดกิจกรรม ศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองนี้นักเรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองทำให้ผลงาน สำเร็จสิ่งนี้จะส่งผลให้เกิดการรับรู้ในความสามารถของตนเอง ด้วยกิจกรรมศิลปะทั้ง 6 เป็น กิจกรรมที่ไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปทำให้นักเรียนสามารถเข้าประสบความสำเร็จได้ บทบาทครู ที่เสริมแรงในพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน ชื่นชมผลงานเมื่อทำสำเร็จทุกครั้ง และคำชมจากเพื่อนร่วม กิจกรรมก่อให้เกิดการยอมรับทางสังคม เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง จึงก่อให้เกิดความเชื่อมั่นใน ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ (Maslow, 1954 :411) ทุกคนในสังคมมีความปรารถนาที่จะได้รับ ความสำเร็จ ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับนับถือในความสำเร็จของตน ถ้าความต้องการนี้ได้รับการ ตอบสนองอย่างเพียงพอจะทำให้ผู้นั้นเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

ดังนั้นชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองชุดนี้ได้สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนได้เกิดพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองทั้ง 3 ด้าน คือ 1. การกล้าแสดงออก 2. การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 3. ความภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อประสบการณ์เหล่านี้ได้รับการสร้างขึ้นซ้ำๆจนเกิดเป็นลักษณะนิสัย รวมทั้งการได้ประสบความสำเร็จการการตัดสินใจของตนเอง เกิดเป็นการได้รับรู้และยอมรับความสามารถของตนเอง เกิดการยอมรับจากสังคมการได้รับการตอบสนองเหล่านี้เพียงพอก็เกิดเป็นความเชื่อมั่นในตนเองอันจะเป็นส่วนสำคัญในการเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสบความสำเร็จในอนาคต และเป็นอนาคตของชาติต่อไป

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1. ความแตกต่างทางด้านพฤติกรรม ในทางด้านความกล้าแสดงออก เช่น นักเรียนที่มีความกล้าในการทดลองสิ่งใหม่ๆ แต่กลับมีความมั่นใจในการแสดงออกทางวาจาและการสบตาขณะสื่อสารน้อย แต่มีพัฒนาการด้านการการแสดงออกทางวาจาและสบตามากขึ้นเมื่อผ่านการนำเสนอผลงานทุกกิจกรรม ในขณะที่นักเรียนที่มีความกล้าในการสื่อสาร กลับมีความลังเลในการทดลองสิ่งใหม่ เพราะกลัวผลงานออกมาไม่สวย ครูจึงต้องเสริมแรงในขณะที่นักเรียนมีความกล้าทดลอง และลดความกดดันเรื่องเกณฑ์การประเมินทางทัศนศิลป์

2. พฤติกรรมทางด้านการกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเองล้วนแล้วแต่เป็นลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่เกิดขึ้น ทั้งนี้การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดการแสดงออก ควรเริ่มจากกลุ่มเล็กๆก่อน โดยเป็นการเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกตามลำดับต่อไป ทั้งนี้ ครูอาจจะให้รูปแบบการนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการสื่อสารโดยเริ่มจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวเอง ความคิด ความรู้สึก หรือประสบการณ์จากการทำงานของตนเอง ไม่ตำหนิหากไม่สามารถสื่อสารได้ แต่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนให้ส่วนที่ดี

3. ความมั่นใจในตนเอง และความมั่นใจในการทำงานศิลปะมีความแตกต่างกัน

4. วิธีการแสดงความคิดเห็นเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการแสดงออกทางความคิด และเป็นผลต่อการยอมรับคำวิจารณ์ของผู้อื่น โดยในข้อนี้ผู้ทำการวิจัยต้องชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย และชี้แนะการใช้คำในการแสดงออกเพื่อไม่เป็นการลดความเชื่อมั่นในตนเองของผู้ได้รับคำวิจารณ์

5. นักเรียนบางคนมีลักษณะเก็บตัว จึงมีความใกล้เคียงกับผู้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

6. ชุติกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองอาจลองเทคนิคชุดเดียวกัน เพื่อให้นักเรียนมีความคุ้นเคย และสามารถพัฒนาต่อยอดความเชื่อมั่นในตนเองได้ดีกว่าการเปลี่ยนเทคนิคทุกครั้ง

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ในชุดกิจกรรมศิลปะส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูควรให้โจทย์และมีตัวอย่างประกอบ พร้อมทั้งแหล่งข้อมูลเพื่อให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดจินตนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากบางครั้งเด็กจะขาดความมั่นใจหากโจทย์กว้าง หรือไกลตัวเด็กจนเกินไป

2. ครูเน้นย้ำเรื่อง เกณฑ์การตัดสิน เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่จะกลัววาดภาพไม่สวย ดังนั้นหากครูทำความเข้าใจกับนักเรียน และใช้วิธีเสริมแรงในพฤติกรรมด้านที่ดีเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

3. ครูผู้ทำกิจกรรมควรมีผู้ช่วยในการทำกิจกรรมอีก 1 คน หากมีเด็กมากกว่า 15 คน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรม และกิจกรรมศิลปะเพื่อวัยรุ่นในด้านต่างๆให้มากขึ้นและควรส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กในช่วงวัยรุ่นให้มากขึ้น

2. ควรนำชุดกิจกรรมศิลปะพัฒนาเฉพาะด้านของความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะนักเรียนบางคนมีความเชื่อมั่นในตนเองดี แต่มีเพียงบางหัวข้อที่มีความเชื่อมั่นน้อย

3. ควรศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมของนักเรียนด้วย

บรรณานุกรม

- Baring, L. (1997). Art Therapy with an Alzheimer Patient: Wet-on-Wet Watercolor Painting. *Journal of Anthroposophical Medicine*, 14(3).
- Brechenridge, M. E. (1965). *Child Development*. Philadelphia: Soundress.
- Cathy , M. (2010). Cool Art Therapy Intervention #10: Magazine Photo Collage. Retrieved from <https://www.psychologytoday.com/us/blog/arts-and-health/201002/cool-art-therapy-intervention-10-magazine-photo-collage>
- Cheryl , L. (2017). What the Arts Can Do for Your Child
- Turn To The Art To Boost Self-Esteem. *ArtsEdge*. <http://artsedge.kennedy-center.org/families/at-home/supporting-young-artists/what-the-arts-can-do>
- D'Herbois, L. (1993). *Light, darkness and colour in painting therapy*. Domach: The Goetheanum Press.
- Educations, U. S. D. o. (2003). *Helping Your Child Through Early Adolescence* U.S. www.ed.gov/inits/september11/.
- Erikson , E. H. (1975). *Childhood and Society*. New York: Morton.
- Fletcher, T. S., และ Lawrence, S. S. (2018). Art Making and Identity Formation in Children and Adolescents with Differing Social Behaviors. *Journal of Creativity in Mental Health*, 13(2), 185-205.
- Goor , A. (1974,December). Problem Solving Process of Creative and Non – Creative Students. *Dissertation Abstract International*, 37(5), 3517-A.
- Haley R., F. (2012). *Art as an Expressive Therapy for Adolescents*. (Superior). University Wisconsin. (University Wisconsin).
- Harter, S. (1998). The development of self-representations *Handbook of child psychology: Social, emotional, and personality development*, Vol. 3, 5th ed. (pp. 553-617). Hoboken, NJ, US: John Wiley & Sons Inc.
- Hendrie , W. (2015). The Essence of Confidence. <https://www.psychologytoday.com/us/blog/thicken-your-skin/201509/the-essence-confidence>

Jill Englebright Fox, และ Berry, S. Art in Early Childhood: Curriculum Connections.

earlychildhoodnews website:

http://www.earlychildhoodnews.com/earlychildhood/article_view.aspx?ArticleID=113

Kaimal, G., และ Ray, K. (2016). Free art-making in an art therapy open studio: changes in affect and self-efficacy. *Arts & Health*, 9(2), 154-166.

Klein, B. (1982). The Hidden Dimensions of Art. *Childhood Education*, 58(3), 138-143.

Kniveton, C. C. (2017). *"How Can the Art Making Process Foster a Stronger Sense of Self?"* (Master). UNIVERSITY OF NORTHERN COLORADO. (Action Research Projects, College of Performing and Visual Arts). (11)

Kylie Rymanowicz. (2016). Art in early childhood: Creating quality art experiences.

https://www.canr.msu.edu/news/art_in_early_childhood

Life, T. A. (2014). USING COLLAGE IN ART THERAPY. Retrieved from

<https://www.touchalifekids.org/collage-art-therapy>

Maslow, A. H. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper.

Mees-Christeller, E. (1985). *The Practice of artistic therapy*. Spring Valley: Mercury Press.

Mills, H. (2014). The importance of creative arts in early childhood classrooms. *Texas Child Care Quarterly*, 38(1).

Mussen, P. H. a. o. (1969). *Child Development Change over time*. United States of America: Harper Collins College.

Painter, J. J. (1968,May). An Investigation of the Relationship Between Self – Confidence

Personality And Related Behavior Among males. *Dissertation Science*, 29(3), 7650-7658.

Pickhardt, C. E. (2013). Adolescence and Self-Confidence. Retrieved from

<https://www.psychologytoday.com/us/blog/surviving-your-childs-adolescence/201009/adolescence-and-self-esteem>

Radke, M. J. (1964). *The relation of parental authority to children's behavior and attitudes* United States: Minneapolis, The University of Minnesota press.

Rogers, N. (1993). *The creative connection: expressive arts as healing* (Science & Behavior Books). Palo Alto: Calif.

- Ronen , B. (2017). Nature Therapy Incorporating Nature Into Arts Therapy. *Journal of Humanistic Psychology*.
- Sautter, R. C. (1994). An Arts Education School Reform Strategy. *Phi Delta Kappan*, 75(6), 432-437.
- Shirley , R. (1999). *Contemporary Art Therapy with Adolescents*: Jessica Kingsley Publishers
- Shirley , R. (2001). Art therapy with adolescents. *The Western Journal of Medicine*, 175(1), 54.
- Shoban , E. J. (1950). The Assesment of Parental Attitudes in Relation to child Adjustment. *Journal of Psychology*, 19, 148.
- เกษร ธิตะจारी. (2543). กิจกรรมศิลปะสำหรับครู *Art activity for teacher*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมทินี ด่านยังอยู่. (2546). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. วารสารการศึกษาปฐมวัย ปีที่ 7, ฉบับที่ 1 (ม.ค. 2546), หน้า 20-28.
- เลิศ อานันท์. (2549). แนวคิดเกี่ยวกับศิลปศึกษา: กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แจ่มจันทร์ เกียรติกุล. (2531). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันและอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแตกต่างกัน. ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- กรมวิชาการ. (2537). คู่มือและสื่อการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน : 3-5 ขวบ: กรุงเทพฯ : สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จงใจ ขจรศิลป์. (2532). การศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2533). เทคนิคการพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองและความคิดสำหรับเด็กปฐมวัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชลอ พงษ์สามารถ. (2526). ศิลปะสำหรับครูมัธยม (พิมพ์ครั้งที่ 2..): กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- ขวลิต ดาบแก้ว. (2533). หนังสือเสริมความรู้และอ่านเพิ่มเติมกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ศิลปศึกษา: กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช.

ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล. (2532). กิจกรรมศิลปะเด็กอนุบาล. กรุงเทพฯ: แพลน พับลิชชิง.

ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2516). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวลความเชื่อมั่นในตนเองกับ
คุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)) -- วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสาน
มิตร, 2516.

ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา. (2560). ศิลปะบำบัด ศาสตร์และศิลป์แห่งการบำบัด.

http://www.happyhomeclinic.com/alt02-arttherapy_artandscience.htm

ธนากร สุขยิ่ง. (2553). ผลของการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย.

ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553.

ธีรภาพ วัฒนวิจารย์. (2545). ความเชื่อมั่น. ผู้จัดการ ปีที่ 19, ฉบับที่ 220 (ม.ค. 2545), หน้า 127-128.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2536). มาสร้างเชื่อมั่นในตัวลูกกันเถอะ. เนาะเนว, 28, 65-67.

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2527). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ: กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ปริยาภรณ์ เจริญบุตร. (2557). รูปแบบวรรณกรรมและศิลปะ ที่สามารถเสริมสร้างความมั่นคงด้านจิตใจ เพื่อให้

เยาวชนตระหนักคุณค่าในตนเอง : กรณีศึกษา ชุมชนวังทอง. *Area Based Development Research Journal*.

พรณี ข, เ. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4..): กรุงเทพฯ : ดันฮอลล์ แกรมมี.

พิมพ์ิกา คงรุ่งเรือง. (2542). การศึกษาลักษณะพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด

กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะตามแกนแห่งการเรียนรู้ของไฮ/สโคป. ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม.

(การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.

มานพ ถนอมศรี. (2546). ศิลปะสำหรับครู: กรุงเทพฯ : สิปปะภา.

มินท์มันตา ศรีวิรัตน์ธนกร. (2557). กรณีศึกษาผลการใช้กิจกรรมศิลปะเสริมสร้างการเห็นคุณค่าแห่งตนของ

ผู้ต้องขัง. ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม. (ศิลปศึกษา)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2557.

ละม้ายมาศ ศรีทนต์ , และ จรรยา สุวรรณทัต. (2010). อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาการของเด็กที่ตำบลนาป่า อ.

เมือง จ.ชลบุรี ในรายงานการวิจัยฉบับที่ 9 ของสนามบินระหว่างชาติ สำหรับการศึกษาค้นคว้าเรื่องเด็ก.

กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.

ลัดดา สุวรรณรัตน์. (2512). แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของ

นักเรียนในโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม. ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม.) -- วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสาน

มิตร, 2512.

วารุณี เจริญรัตนโชติ. (2543). แนวโน้มและอัตราการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย

ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลอง. ปรินญานิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) --

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

วาสนา เจริญสอน. (2537). ผลการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบคำถามเชื่อมโยงประสบการณ์ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองต่างกัน. ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.

วิรุณ ตั้งเจริญ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน, และ มูลนิธิอารี สุทธิพันธุ์.

(2551). ครูศิลปศึกษา: กรุงเทพฯ : โครงการ.

ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร. (2534). ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน. ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

ศุภสี ศรีสุคนธ์. (2539). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้ดนตรีไทย. ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

สนธยา อ่อนน้อม. (2538). ผลของการเสริมแรงในกิจกรรมการเล่าเรื่องที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย. ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

สมจินตนา คุปตสุนทร. (2547). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นพื้นบ้านของไทย. ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2545). การวัดและประเมินแนวใหม่:เด็กปฐมวัย. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: กรุงเทพมหานคร.

สุมาลี วงศ์ปลุกแก้ว. (2526). ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียนความรู้สึกรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเอง. ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

สุริยเดว ทรีปาตี. พัฒนาการและการปรับตัวในวัยรุ่น.

<http://www.nicfd.cf.mahidol.ac.th/th/images/documents/3.pdf>

สุลักษณ์ ศรีบุรี. (2536). คุณค่าของศิลปะจากทัศนะของบุคคลต่าง ๆ. วารสารครุศาสตร์ ปีที่ 22, ฉบับที่ 1 (ก.ค.-ก.ย. 2536), หน้า 51-63.

อัญชลี ฉิมพลี. (2551). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการสอนแบบเดินเรื่อง.

ปรินิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

อารี เกษมวิติ. (2533). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปติที่มีต่อความ

เชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอม.

ปริญญาณิพนธ์ (กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

อารี เกษมรติ. (2538). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติที่มีต่อความ

เชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอม. วิจัย

สนเทศ ปีที่ 15, ฉบับที่ 176-177 (พ.ค.-มิ.ย. 2538), หน้า 27-31.

อารี พันธุ์มณี. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อ.

อุดม เพชรสังหาร. (2548, กันยายน 2548). ศิลปะกับการพัฒนาสมองมนุษย์. นิตยสารหมอชาวบ้าน, 06.

ภาคผนวก ก
คู่มือการใช้และแผนชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองนั้น สามารถจัดประสบการณ์ได้หลายรูปแบบ หนึ่งในนั้นคือ กิจกรรมศิลปะ แผนการจัดการเรียนรู้ชุดนี้เป็นการจัดประสบการณ์ที่เอื้อต่อนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยคำนึงถึงช่วงวัย และความเหมาะสม โดยกิจกรรมศิลปะชุดนี้มุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์เพื่อให้มีคุณลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเองผ่านกระบวนการทางการทำกิจกรรมศิลปะ เน้นการแสดงออก ไม่วัดประเมินและประเมินผลด้วยหลักเกณฑ์ทางศิลปะ โดยการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น ปลอดภัย ให้อิสระในการคิด ตัดสินใจ การเลือกวัสดุอุปกรณ์ การทดลอง เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อให้รู้จักบทบาทหน้าที่ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เข้าใจในความแตกต่าง มีการยอมรับ และเป็นที่ยอมรับทางสังคม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม โดยกิจกรรมไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปเพื่อให้นักเรียนสามารถทำสำเร็จได้ด้วยตนเอง ทั้ง 6 กิจกรรมจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะทั้งสามด้านคือ การกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และสภาพภูมิใจในตนเอง จนเกิดเป็นความเชื่อมั่นในตนเองในที่สุด

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาและพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กิจกรรมศิลปะ

เนื้อหา

กิจกรรมศิลปะ ประกอบไปด้วย การทดลองเทคนิคสีน้ำ การวาดภาพSelf-Portrait การปะติดด้วยวัสดุธรรมชาติ การทำภาพลายหินอ่อน (Marbling Art) และเทคนิคอิสระ

หลักการจัดกิจกรรม

1. จัดชุดกิจกรรมศิลปะ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ทุกวันจันทร์คาบชมรมศิลปะ ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 6 ครั้ง (ดำเนินการจัดกิจกรรม Pre-test เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง)

2.การดำเนินกิจกรรมตามลำดับ

2.1. ชี้นำ นำเข้าสู่บทเรียนด้วยการกล่าวทักทาย ครูตั้งคำถามถึงเรื่องใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อนั้นๆ เรื่องราวที่นักเรียนมีความรู้ และสนใจเพื่อให้นักเรียนมีเวลาในการเตรียมพร้อม และกระตุ้นการแสดงออก

2.2. ชี้นสอน ครูอธิบายวิธีการทำ วิธีการทดลอง (มีความแตกต่างกันในแต่ละกิจกรรม) กำหนดโจทย์ และกำหนดกติกาการใช้ และการรักษาวัสดุอุปกรณ์ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างอิสระ โดยครูและผู้สังเกต สังเกตพฤติกรรมในระหว่างทำกิจกรรม ครูคอยสังเกตนักเรียน ให้คำแนะนำตามความเหมาะสม ให้กำลังใจ ให้คำชมในพฤติกรรมที่ดี เมื่อนักเรียนคนไหนทำได้ดีแล้วก็ชื่นชม

บทบาทครู

1. ศึกษาแผนการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะให้เข้าใจก่อนลงมือจัดกิจกรรม
2. ศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง
3. จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม
4. สร้างบรรยากาศที่ดีให้กับชั้นเรียน เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระ กำหนดกติกาการใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน และการดูแลรักษาอุปกรณ์
5. เสริมแรงในพฤติกรรมที่ดี คอยช่วยเหลือ สนับสนุนนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือต่างๆ
6. สังเกต กระตุ้น นักเรียนอย่างทั่วถึงให้ความสำคัญ ให้ความสนใจกับนักเรียนทุกคน
7. สรุปกิจกรรม ชื่นชมในพฤติกรรมที่ดีของนักเรียนทุกคน ให้กำลังใจและไม่เปรียบเทียบระหว่างนักเรียน
8. ไม่วัดและประเมินผลด้วยหลักการทางศิลปะ

เนื้อหาการจัดกิจกรรมตามลำดับดังนี้

- สัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมที่ (Pre-Test) Who are you?
- สัปดาห์ที่ 2 กิจกรรมที่ 1 Exploring identity through art (Post- Test)
- สัปดาห์ที่ 3 กิจกรรมที่ 2 Self Portrait (Post- Test)
- สัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมที่ 3 Marbling Abstract Art (Post- Test)
- สัปดาห์ที่ 5 กิจกรรมที่ 4 Let Natural Define You (Post- Test)
- สัปดาห์ที่ 6 กิจกรรมที่ 5 Now (Post- Test)
- สัปดาห์ที่ 7 กิจกรรมที่ 6 future (Post- Test)

แผนการจัดกิจกรรม Pre – test Who you are

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์ เพื่อสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนระหว่างทำกิจกรรมศิลปะ

สาระสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสในการแสดงออก ผ่านกระบวนการศิลปะ อย่างอิสระ

สื่อ อุปกรณ์

1. กระดาษ 100 ปอนด์
2. สีไม้, สีชอล์ก, สีเมจิก, สีโปสเตอร์
3. เทปกาวยึดได้
4. กระดาษวาดภาพ
5. กาว, กรรไกร

แนวทางการจัดกิจกรรม

กิจกรรมศิลปะ Pre -Test Who are you	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน 2. ครูดูภาพสี, เส้น, รูปร่างต่างๆ แล้วถามความรู้สึก 3. ครูให้อิสระในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และย้า เรื่องการไม่ตัดสินผลงานด้วยหลักการทางศิลปะ เพื่อลดความกดดันในการทำกิจกรรม	- สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำกิจกรรม ไม่มี ความกดดันในแง่ความงามแบบศิลปิน - ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด ทบทวน สำรวจ ตนเอง เลือก และตัดสินใจว่าจะใช้เทคนิค และวัสดุอุปกรณ์ใดในการทำกิจกรรมครั้งนี้ เกิดความกล้าแสดงออก
ขั้นสอน 1. ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม แจกกระดาษ นักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนวาดภาพด้วย เทคนิคและอุปกรณ์ที่อิสระ 2. ครูโดยระบุว่ากระดาษแผ่นนี้ให้นักเรียนจะต้อง สื่อความหมายถึงตัวเองเหมือนเป็นการ “แนะนำ ตัว” ด้วยประโยคสั้นๆ และนำเสนอตอนท้ายคาบ โดยใช้เวลา 30 นาที 3. เมื่อหมดเวลาครูให้นักเรียนทุกคนนำเสนอ นำเสนอภาพ พร้อมคำอธิบาย โดยครูแนะนำ วิธีการนำเสนอ การแนะนำตัว วิธีการอธิบาย รูปภาพ	- กิจกรรมไม่ยากเกินไปสามารถเข้าถึง ความสำเร็จได้ - กระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือทำ ให้เกิดความ พยายาม และทำผลงานให้สำเร็จด้วยตัวเอง - ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน เกิดการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับคำแนะนำ และ ความคิดเห็นจากผู้อื่น เกิดการปรับตัว เข้ากับสภาพแวดล้อม - เพิ่มประสบการณ์การสื่อสารด้วยวาจา เพื่อให้เด็กสามารถสื่อสารบอกความคิดของ ตนเองให้กับผู้อื่นได้

กิจกรรมศิลปะ Pre -Test Who are you	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ครูชื่นชมนักเรียนทุกคน โดยยกตัวอย่างการ แสดงออก การสื่อสารความหมาย การแสดง สัญลักษณ์ของผู้เรียนทุกคน 2. ครูให้นักเรียนทบทวนให้ตนเอง และเพื่อนๆ เพื่อ ชื่นชมในการทำกิจกรรมครั้งนี้	เมื่อนักเรียนได้ทำงานสำเร็จ ได้รับ ประสบการณ์การประสบความสำเร็จด้วย ตนเอง เมื่อครูชื่นชมทำให้เด็กได้รับการ ยอมรับทางสังคม การยอมรับตนเอง เกิดเป็นความภูมิใจในตนเอง

กิจกรรมที่ 2 Exploring Through Art

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์ 1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกล้าแสดงออก จากกระบวนการทดลองเทคนิคสีน้ำ
สาระสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนคิด ตัดสินใจ ลงมือทำ แก้ปัญหา ด้วยตนเองผ่านกระบวนการทดลอง
 เทคนิคสีน้ำ

สื่อ อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ระบายสีน้ำ (สีน้ำ หรือ สีผสมอาหาร,จานสี,พู่กัน,กระบอกใส่น้ำ ,ผ้าเช็ดผู้กัน)
2. กระดาษ 100 ปอนด์
3. เทปกาเวนิตได้
4. กระดาษวาดภาพ

แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะ

กิจกรรมที่ 2 Exploring Through Art	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน 2. ครูกล่าวว่ากิจกรรมวันนี้คือการทดลองสีน้ำ 3. ครูถามนักเรียนว่าใครเคยใช้สีน้ำบ้าง และอธิบายวิธีการใช้อุปกรณ์ โดยให้อิสระในการทำกิจกรรม	-สร้างบรรยากาศผ่อนคลาย อธิบายให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ให้อิสระในการคิด ตัดสินใจในการทดลองและให้แต่ละคนเลือกสิ่งที่ตัวเองค้นพบมาอธิบาย และแก้ไข ปัญหาส่งเสริมการกล้าแสดงออก
ขั้นสอน 1. ครูแนะนำ วิธีการทดลองสีน้ำแต่ละเทคนิค (เปียกบนเปียกโดยใช้น้ำ,เปียกบนเปียก(ใช้สี),แห้งบนเปียก) 2. ครูให้อิสระในการทดลอง 3. ครูคอยเดินดู ให้คำแนะนำการทดลอง และการใช้อุปกรณ์ และสังเกตพฤติกรรม	-เปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลองด้วยตนเอง ให้โอกาสในการคิด ตัดสินใจจากการเลือกใช้สี และลงมือทำ เรียนรู้สังเกต และเผชิญกับการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ประเมินความสามารถในตนเองส่งเสริมให้เกิด ความกล้าแสดงออก -การใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน ส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การแบ่งปัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

กิจกรรมที่ 2 Exploring Through Art	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์การทดลองที่ประทับใจของตนเอง และวิธีการ 2. ครูให้นักเรียนตอบมือให้ตนเอง และเพื่อนๆ เพื่อชื่นชมในการทำกิจกรรมครั้งนี้ 3. ครูชื่นชมและให้การเสริมแรงกับผลงานของนักเรียนโดยดึงจุดเด่นของแต่ละคน	-เด็กได้แสดงออกด้วยวาจา โดยนำประสบการณ์ ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา ระหว่างการทำงานมาบอกเล่า -ครูส่งเสริมให้เด็กมีประสบการณ์ในการรับความสำเร็จด้วยตนเอง จากการนำเสนอผลงาน การแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน การชื่นชมผลงาน รวมถึงระหว่างการทำงาน เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง โอกาสให้เกิดการยอมรับทางสังคม

กิจกรรมที่ 2 Self Portrait

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์ 1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง อันเกิดจากการสำรวจตนเอง และยอมรับตนเอง โดยนำเสนอในการวาดภาพตนเอง ตามลัทธิ cubism

สาระสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสำรวจลักษณะเฉพาะตัวของตัวเอง (Identity) และเลือกใช้ ทัศนธาตุ รวมทั้งจินตนาการถ่ายทอดลงบน Self Portrait

สื่อ อุปกรณ์

1. สีชอล์คน้ำมัน (Pastel), สีไม้, สีเมจิก	2. กระดาษ 100 ปอนด์
3. เทปกาไนต์ไค	4. กระดาษวาดรูป

แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะ

กิจกรรมศิลปะ Self - Portrait	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน 2. ครูให้นักเรียนวาดภาพตนเองโดยใช้ลักษณะเฉพาะ 3. ครูกำกับเรื่องอิสระในการวาด และไม่ได้ตัดสินในแง่ของศิลปะ	-สร้างบรรยากาศสบายๆ -มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดอย่างอิสระ จากการเลือกและการตัดสินใจเลือกวัสดุอุปกรณ์ด้วยตนเองส่งเสริมให้เกิดการกล้าแสดงออก
ขั้นสอน 1. ครูให้นักเรียนดูภาพPortraitตามแบบลัทธิต่างๆ 2. ชื่นชมเรื่องการสังเกตเรื่อง เส้น สี รูปร่าง และตำแหน่งของการวาดของใบหน้า 3. ครูแนะนำให้นักเรียนเพิ่มสิ่งที่ตนเองชอบเข้าไปในภาพ เพื่อบ่งบอกถึงตนเอง 4. ครูนำแบบองค์ประกอบของใบหน้าตามแบบ Cubism ไว้ให้เป็นทางเลือก 5. ครูคอยเตือนผู้ให้คำแนะนำและชี้แนะ และคอยเสริมแรง	-ขณะวาดภาพและระบายสีกระตุ้นให้มีการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเอง -ให้นักเรียนใช้อุปกรณ์ร่วมกันเพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ส่งเสริมเกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม -เมื่อเจออุปสรรค ส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหา การประมาณความสามารถในตนเอง การทำให้งานประสบความสำเร็จ ส่งเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ครูให้นักเรียนนำผลงานมานำเสนอสั้นๆ 2. ครูให้นักเรียนแสดงความเห็นในเชิงชื่นชมผลงานของเพื่อนแต่ละคน 3. ครูให้นักเรียนตอบข้อให้ตนเอง และเพื่อนๆ เพื่อชื่นชมในการทำกิจกรรมครั้งนี้	-ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมกับกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการยอมรับทางสังคม การแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน ส่งเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

กิจกรรมที่ 3 Let Natural Define You

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์ 1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง จากการนำเสนอ

สาระสำคัญ เป็นการแสดงถึง Self – Concept ด้วยการใช้ธรรมชาติ โดยระบุนอกมาในรูปแบบของคำนิยาม

สื่อ อุปกรณ์

1. กระดาษ หรือ แผ่นไม้สำหรับเป็นพื้นหลัง
2. วัสดุธรรมชาติ เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ ใบไม้ ก้อนหิน
3. สื่อการสอน และงานตัวอย่าง

แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะ

กิจกรรมศิลปะ Let Natural Define You	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูกล่าวทักทายผู้เรียน 2. ครูกล่าวถึงคำที่สื่อสารถึงข้อดี ของแต่ละคน 3. ครูกล่าวถึงใช้วัสดุธรรมชาติ สิ่งต่างๆรอบตัวมาประกอบกันเป็นคำที่สื่อถึงตนเอง 4. ครูให้นักเรียนเลือกกระดาษ สีขาว,สีน้ำตาล และสีดำตามอิสระ	-เปิดโอกาสให้นักเรียนสำรวจตัวเอง ค้นหาเอกลักษณ์ รู้จักตนเอง ส่งเสริมให้เกิดการแสดงออก -มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออก
ขั้นสอน 1. เมื่อนักเรียนคิดคำจำกัดความของตัวเอง และเลือกสีกระดาษแล้ว ครูให้นักเรียนเลือกวัสดุธรรมชาติที่มีความเชื่อมโยงกับคำ หรือเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับตนเอง โดยให้เลือกวัสดุธรรมชาติภายในโรงเรียน	-ระหว่างการค้นหาวัสดุธรรมชาติ เด็กได้เคลื่อนไหว ให้ผู้เรียนฝึกการสังเกต คิด ตัดสินใจ เลือกวัสดุด้วยตนเอง สื่อสาร มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ส่งเสริมให้เกิดการกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอคำที่สื่อถึงความหมายของตนเองแต่ละคน และอธิบายวัสดุที่เลือกใช้ 2. ครูให้นักเรียนทบทวนชื่นชมตนเอง และเพื่อนๆที่ทำงานออกมาได้สำเร็จ 3. ครูชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างแต่ละบุคคล และให้คำนึงถึงข้อดีของตนเอง และผู้อื่น	-นักเรียนได้รับอิสระ ได้แสดงออก ได้นำผลงานที่สำเร็จมานำเสนอ ส่งผลให้เด็กได้รับความสำเร็จ ด้วยความสามารถตนเอง ได้รับการยอมรับทางสังคม ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง -เด็กได้ค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองในระดับหนึ่งผ่านการทำกิจกรรมนี้

กิจกรรมที่ 4 Marbling

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกผ่านกิจกรรม Marblingอย่างอิสระ มีโอกาสในการทดลอง

สาระสำคัญ เป็นประสบการณ์การ Express ทั้งทางด้านการคิด การตัดสินใจ

สื่อ อุปกรณ์

1. สีน้ำมัน หรือน้ำยาทาเล็บ
2. ภาชนะสำหรับใส่สี และน้ำ
3. กระดาษ
4. แผ่นรองกันเลอะ

แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะ

กิจกรรมศิลปะ Marbling Art	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1. ครูนำภาพนามธรรมมาให้แก่นักเรียนดู ครูอธิบายลักษณะงานศิลปะแบบนามธรรม พร้อมยกตัวอย่าง 2. ครูนำงานศิลปะ Marbling Art มาให้นักเรียนดูและถามความรู้สึก	-มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกล้าแสดงออกทางความคิด
ขั้นสอน 1. ครูอธิบายวิธีการใช้อุปกรณ์ และขั้นตอนการทำงานในแบบต่างๆ และให้อิสระต่อผู้เรียนได้ทดลอง 2. ให้นักเรียนทดลองทำด้วยตนเอง ด้วยวิธีการต่างๆ สร้างสรรค์ลวดลาย คนละ 5 ชิ้น หรือมากกว่า	-จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียน คิดตัดสินใจด้วยตัวเอง อย่างอิสระ มีความผ่อนคลาย -นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์การขอความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม -การเผชิญ และแก้ไขปัญหา การประมาณความสามารถในตนเอง การทำให้ประสบความสำเร็จเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสรุป 1. ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกชิ้นงานที่ตนเองชอบ 5 ชิ้น นำผลงานมานำเสนอ และให้ผู้เรียนโหวตผลงานที่ตัวเองชื่นชอบที่สุดคนละ 5 ผลงาน 2. ให้นักเรียนได้อธิบายในสิ่งที่ตนค้นพบ ให้ผู้เรียนนำผลงานของทุกคนมาติดบนกระดาน และรวมกันแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น 3. ครูให้นักเรียนทบทวนฝีมือให้ตนเอง และเพื่อนๆ เพื่อชื่นชมในการทำกิจกรรมครั้งนี้	-ผู้เรียนได้ร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ ความคิด ปัญหาและการแก้ปัญหา ระหว่างการทำงาน -ครูเปิดโอกาสให้แสดงความชื่นชม ผลงานนักเรียน เพื่อให้เกิดการยอมรับทางสังคม จากการนำเสนอผลงาน การแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน การชื่นชมผลงาน รวมถึงระหว่างการทำงาน

กิจกรรมที่ 5 - 6 Now /Future

ระยะเวลา 50 นาที

จุดประสงค์ 1.เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกล้าแสดงออก การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และความภาคภูมิใจในตนเอง

สาระสำคัญ กิจกรรมนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองในปัจจุบัน และ จุดมุ่งหมาย ความฝันถึงตนเองในอนาคต การให้อิสระในการคิด และมีพื้นที่ในการแสดงออกทางความคิด ความสนใจของผู้เรียน

สื่อ อุปกรณ์

1. ภาพต่างๆ และนิตยสาร
2. วัสดุธรรมชาติ
3. สื่อการสอน และงานตัวอย่าง
4. กาว กรรไกร คัตเตอร์

แนวทางการจัดกิจกรรมศิลปะ

กิจกรรมศิลปะที่ 5-6 Now & Future	ความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นในตนเอง
ขั้นนำ 1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน พูดถึงความใฝ่ฝัน และจินตนาการของแต่ละคน	กระตุ้นให้นักเรียนสำรวจตนเอง นำความคิด ความฝัน ออกมาเสนอผ่านการวาดภาพ ส่งเสริมการแสดงออก และความภาคภูมิใจในตนเอง
ขั้นสอน 1. ครูให้นักเรียนจินตนาการถึงตนเองในปัจจุบัน และนำ เทคนิค การตัดปะ มาผสมผสานในการสร้างสรรค์งาน 2.ครั้งที่ 2 ให้นักเรียนสร้างสรรค์งานโดย จินตนาการถึงอนาคตของตนเอง	-จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียน คิด ตัดสินใจ ด้วยตัวเอง ทั้งตอนวาดภาพและระบายสี เพื่อกระตุ้นให้มีการค้นหาเอกลักษณ์ของตัวเองอย่างมีอิสระ -ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์การขอความช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ เกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม -การเผชิญ และแก้ไขปัญหา การประมาณความสามารถในตนเอง การทำให้งานประสบความสำเร็จ จนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

ภาคผนวก ข

คู่มือการใช้และแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง

คู่มือการใช้แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง

คำชี้แจง

แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ด้าน

1. พฤติกรรมด้านความกล้าแสดงออก	4	พฤติกรรม
2. พฤติกรรมด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	4	พฤติกรรม
3. พฤติกรรมด้านความภูมิใจในตนเอง	4	พฤติกรรม

กล่าวคือ

ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self – Confident) หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก หรือ ความคิดว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถ ประกอบด้วย ความมั่นใจ และความกล้าที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จได้ตามที่ตั้งใจไว้ มีความเป็นตัวของตัวเอง การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ ประกอบด้วยลักษณะต่างๆดังนี้

1. ความกล้าแสดงออก หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกของเด็ก ซึ่งสังเกตได้จากการกล้าพูด กล้าแสดงท่าทาง กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญกับปัญหาด้วยความมั่นใจ การค้นหาความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 แสดงออกทางวาจา และท่าทางด้วยความมั่นใจ ไม่ประหม่า ไม่อาย ไม่เคอะเขิน หมายถึง การที่เด็กแสดงท่าทางคำพูดในขณะร่วมทำกิจกรรม ด้วยความคล่องแคล่วกระฉับกระเฉง กล้าสอบถามในสิ่งที่ตัวเองไม่เข้าใจ แสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง ด้วยเสียงดัง ฟังชัด ไม่พูดเสียงค่อย หรือไม่พูดเลย

1.2 สบตาคู่สนทนาในขณะที่พูดหรือตอบคำถาม หมายถึง การที่เด็กมองเห็นสบตากับบุคคลที่เด็กพูดด้วยด้วยความมั่นใจ ไม่ก้มหน้าในขณะที่พูด

1.3 กล้าทดลอง กล้าตัดสินใจทำสิ่งใหม่ๆ หมายถึง ผู้เรียนสามารถเลือก ตัดสินใจในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิค วางแผนลำดับขั้นตอนการทำงานศิลปะด้วยตนเอง เพื่อค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง

1.4 มีความมั่นคงทางจิตใจ หมายถึง มีเหตุผลของตนเอง หนักแน่นในการตัดสินใจของตนเอง เมื่อผิดพลาดก็ไม่ตื่นตระหนก สามารถหาทางแก้ไขได้ด้วย ความมั่นใจ

2. การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม หมายถึง ความสามารถในการร่วมกิจกรรมด้วยความเป็นมิตร รู้จักการช่วยเหลือ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการเมื่อเผชิญกับปัญหา โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ร่วมกิจกรรมด้วยความเป็นมิตร หมายถึง มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อน การที่ผู้เรียนมีอัธยาศัยที่ดีต่อเพื่อนร่วมกิจกรรม ให้คำแนะนำ หรือให้ความช่วยเหลือเพื่อน ไม่ปลีกตัว

2.2 บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับทราบได้ หมายถึง ผู้เรียนใช้คำพูด แสดงความต้องการ หรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อน และครูในขณะเข้าร่วมกิจกรรมได้

2.3 ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูได้ หมายถึง ผู้เรียนปฏิบัติตามกติกาข้อตกลงภายในห้องเรียนได้อย่างถูกต้อง รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบ

2.4 ยอมรับคำแนะนำ และความคิดเห็นที่แตกต่าง หมายถึง ผู้เรียนยอมรับคำแนะนำ รวมทั้งความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้อื่นได้ โดยไม่โกรธ มองเห็นข้อผิดพลาดของตนเอง ในขณะร่วมกิจกรรมและนำมาปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนเอง

3. ความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการยอมรับความสามารถของตนเอง การเข้าใจความแตกต่าง การยอมรับผู้อื่น ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 การยอมรับความสามารถของตนเอง หมายถึง มีความมั่นใจในการทำกิจกรรม มีการประมาณความสามารถของตนเอง มีความพยายามเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ และยอมรับกับผลงานที่ออกมา

3.2 มีความสุข ความสนุกสนานในการทำกิจกรรม และมีความสุขเมื่อประสบความสำเร็จ หมายถึง การที่เด็กร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ และมีความสุขโดยการแสดงออกด้วยรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะ

3.3 นำเสนอผลงานด้วยความมั่นใจ หมายถึง เมื่อเด็กทำผลงานสำเร็จ ก็มีความมั่นใจในการแสดงผลงานให้ผู้อื่นชื่นชมในความสำเร็จของตัวเอง

3.4 สามารถวิจารณ์ และยอมรับคำวิจารณ์จากผู้อื่นได้ หมายถึง เด็กสามารถวิจารณ์เพื่อ ชื่นชม และให้คำแนะนำ แก่ผู้อื่นโดยปราศจากอคติ รวมทั้งยอมรับคำวิจารณ์ทั้งในเชิงบวก และเชิงลบจากผู้อื่นได้ โดยเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยอารมณ์ปกติ ไม่หวั่นไหว

4. แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นการบันทึกในรูปแบบระดับของความถี่ (จำนวนครั้ง) และระดับคุณภาพของพฤติกรรมจำแนกออกเป็น 3 ระดับคะแนน คือ มาก (3) ปานกลาง (2) น้อย (1) ตามคุณลักษณะที่กำหนดไว้ในแต่ละหัวข้อ

5. เวลาที่ใช้ในการสังเกต คือ สังเกตในช่วงการจัดกิจกรรมศิลปะเป็นเวลา 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน คือวันจันทร์ โดยทำการสังเกตและบันทึกการสังเกตในชั้นดำเนินกิจกรรมช่วงเวลา 14.10 – 15.00 น. รวมเวลา 50 นาที โดยใช้ชุดกิจกรรม 5 แผน 6 ครั้ง 7 สัปดาห์ (ในสัปดาห์แรกเป็นชุดกิจกรรมเพื่อทำ Pre-test เพื่อคัดกลุ่มตัวอย่าง)

1. เขียนชื่อผู้สังเกต ผู้ถูกสังเกต วัน เดือน ปี ที่ทำการสังเกต
2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย 2 คน ทำการสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง
3. การสังเกตให้ผู้สังเกตทั้ง 2 คน คือผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย 2 คนทำการสังเกตพร้อมกันในช่วงเวลาเดียวกัน สังเกตเด็กคนเดียวกัน ทุกพฤติกรรมที่มีในแบบสังเกต

การบันทึกการสังเกต

เมื่อพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองตรงกับข้อใด และช่องระดับพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองตรงกับข้อใด ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น

ถ้าเกิดพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองและช่องระดับคะแนนพฤติกรรมความเชื่อมั่นซ้ำเดิมให้ทำเครื่องหมาย / เพิ่มลงในช่องเดิมตามจำนวนครั้งที่พฤติกรรมซ้ำ

การเตรียมการสังเกต

1. ผู้สังเกตต้องศึกษาคู่มือในการสังเกตให้เข้าใจกระบวนการในการสังเกตทั้งหมดเพื่อให้เกิดความชำนาญในการใช้แบบสังเกต
2. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมไว้ล่วงหน้าให้เรียบร้อย
3. จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสังเกต ได้แก่ คู่มือการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง และแบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเอง
4. ผู้สังเกตควรซักซ้อมความเข้าใจกับผู้ช่วยในการสังเกตเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ลดความคลาดเคลื่อนจากการสังเกตพฤติกรรม

1. คำอธิบายเกี่ยวกับแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองด้านการกล้าแสดงออก

ข้อ	รายการพฤติกรรม	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
1.1	แสดงออกทางวาจา และท่าทางด้วยความมั่นใจ ไม่ประหม่า ไม่อาย ไม่เคอะเขิน	พูดเสียงดังฟังชัด มีความกระฉับกระเฉง คล่องแคล่ว กล้าถาม กล้าเสนอตัวเองร่วมกิจกรรม	พูดเสียงเบา มีความไม่มั่นใจต้องให้ครู หรือ เพื่อนช่วย ไม่กล้าถามต่อหน้า	ปฏิเสธการร่วมกิจกรรม นั่งเงียบ เมื่อสงสัย
1.2	สบตาคู่สนทนาในขณะที่พูดหรือตอบคำถาม พูดแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง	พูด และสนทนาพร้อม สบตาคู่สนทนา ด้วยความมั่นใจ	พูด และสนทนาด้วยความเขินอาย	ยืนนิ่งเงียบ หลบสายตา ก้มหน้า
1.3	กล้าทดลอง กล้าตัดสินใจทำสิ่งใหม่ๆ	กล้าทดลอง กล้าตัดสินใจ กล้าทำสิ่งใหม่ๆ ด้วยตนเอง	รอคำแนะนำจากครู หรือ เพื่อนให้ความช่วยเหลือ จึงลงมือทำ	ไม่ลงมือทำกิจกรรม หลีกเลียง
1.4	มีความมั่นคงทางจิตใจ	มีเหตุผล หนักแน่นในการตัดสินใจของตนเอง เมื่อผิดพลาดก็ไม่ตื่นตระหนก หาทางแก้ไขได้ด้วยความมั่นใจ	ลงมือทำ <u>หวั่นไหว</u> เมื่อผลงานไม่ออกมา เป็นอย่างที่คิด หยุดทำรอความช่วยเหลือจากครู หรือเพื่อน	มีความลังเล <u>ตื่นตระหนก</u> ล้มเลิกการทำงานเมื่อผิดพลาด

2. คำอธิบายเกี่ยวกับแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

ข้อ	รายการพฤติกรรม	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
2.1	ร่วมกิจกรรมด้วยความเป็นมิตร	ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้ มีอธยาศัยดี มีน้ำใจ ให้คำแนะนำ มีความอดทน และรอคอย	ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนได้แต่ไม่รู้จักกันอดทน และรอคอย	นั่งเฉย ไม่สนใจ ไม่แบ่งปัน ปลีกตัวไม่ทำงานทำกิจกรรมร่วมกับใคร
2.2	บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับทราบได้	เด็กใช้คำพูด ทำทางบอกความต้องการของตนเอง ขอความช่วยเหลือ	ต้องให้ครูคอยถามหรือ รอให้เพื่อนมาแนะนำ	ไม่พูด ไม่แสดงออกถึงความต้องการ นั่งเฉย
2.3	ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูได้	รู้จักบทบาท หน้าที่ของตนมีความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎเมื่อครูต้องอธิบายซ้ำๆ หรือ ทำตามเพื่อน	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
2.4	ยอมรับคำแนะนำ และความคิดเห็นที่แตกต่างในขณะกิจกรรม	รับฟังคำแนะนำ ดี ชมจากผู้อื่น และนำมาปรับปรุง แก้ไขผลงาน ด้วยการยอมรับ	มีอาการไม่พอใจหรือเสียใจ แต่ยอมรับคำแนะนำ และนำมาปรับปรุงผลงานของตนเอง	ไม่รับฟังคำแนะนำจากผู้อื่น ต่อต้านคนที่มีความเห็นต่าง ไม่แก้ไขไม่ปรับปรุงผลงานของตนเอง

3. คำอธิบายเกี่ยวกับแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองด้านความภาคภูมิใจในตนเอง

ข้อ	รายการพฤติกรรม	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
3.1	การยอมรับความสามารถของตนเอง	มั่นใจในการทำกิจกรรม ประมาณความสามารถของตนเอง พยายามเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ และยอมรับกับผลงานที่ออกมา	มีความลังเลในการทำงาน ขาดความมั่นใจ ต้องขอคำแนะนำจากครูจึงจะลงมือทำงาน ยอมรับในผลงานน้อย	ไม่ยอมรับกับผลงานของตนเอง ไม่มีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง ให้เพื่อนทำให้
3.2	มีความสุข ความสนุกสนานในการทำกิจกรรม	ร่วมกิจกรรมด้วยความสุข ยิ้ม หัวเราะมีความกระฉับกระเฉง	ร่วมกิจกรรมเมื่อได้รับแรงเสริมจากครู การกระตุ้นจากเพื่อน	นั่งเฉยๆไม่ร่วมกิจกรรม มีความเครียด กัดฟัน
3.3	นำเสนอผลงานด้วยความมั่นใจ	มีความมั่นใจในการแสดงผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	ต้องให้ครู หรือเพื่อนกระตุ้นจึงจะมั่นใจในผลงานของตนเอง	ไม่นำเสนอผลงาน ปิดบังใบหน้าตัวเอง
3.4	สามารถวิจารณ์ และยอมรับคำวิจารณ์จากผู้อื่นได้	สามารถวิจารณ์งานเพื่อน และยอมรับคำวิจารณ์ผลงานของตนเองได้โดยไม่โกรธ	มีความหวั่นไหวเมื่อได้รับคำวิจารณ์จากผู้อื่น สามารถวิจารณ์งานผู้อื่นได้	ไม่ยอมรับคำวิจารณ์ต่อต้านความคิดเห็นที่แตกต่าง

แบบสังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียน

ชื่อผู้สังเกต.....นามสกุล.....เป็นผู้สังเกตคนที่.....
 ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ชั้น.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ชื่อกิจกรรม.....

ความเชื่อมั่นในตนเอง	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	3	2	1	
1. ความกล้าแสดงออก				
1.1. แสดงออกทางวาจา และท่าทางด้วยความมั่นใจ				
1.2. สบตาคู่สนทนาในขณะที่พูดหรือตอบคำถาม พูดแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง				
1.3. กล้าทดลอง กล้าตัดสินใจทำสิ่งใหม่ๆ				
1.4. มีความมั่นคงทางจิตใจ				
2.การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม				
2.1. ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้				
2.2. บอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรับทราบได้				
2.3. ปฏิบัติตามข้อตกลงของครูได้				
2.4. ยอมรับคำแนะนำ และความคิดเห็นที่แตกต่างในขณะกิจกรรม				
3. ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง				
3.1. การยอมรับความสามารถของตนเอง				
3.2. มีความสุข ความสนุกสนานในการทำกิจกรรม และเมื่อประสบความสำเร็จ				
3.3. นำเสนอผลงานด้วยความมั่นใจ				
3.4. สามารถวิจารณ์ และยอมรับคำวิจารณ์จากผู้อื่นได้				

บันทึกพฤติกรรมเพิ่มเติม.....

ภาคผนวก ค
ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ตารางแสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ IOC

รายการขอความคิดเห็น	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. แผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการสอน	1	1	1	1
1.1 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะกับความมุ่งหมายการวิจัย				
1.2 กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความกล้าแสดงออก	1	1	1	1
1.3 กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม	1	1	1	1
1.4 กิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	1	0	1	0.67
1.5 กิจกรรมให้อิสระในการตัดสินใจ	1	1	1	1
1.6 กิจกรรมมีความหลากหลาย	1	0	1	0.67
1.7 กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะกับความมุ่งหมายของการวิจัย	1	0	1	0.67
1.8 กิจกรรมช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง	1	1	1	1
2. แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง				
2.1 วิธีการวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	1	0	1	0.67
2.2 เกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินผลชัดเจน	1	0	1	0.67

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

บัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ หัวหน้าภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนบทร แสงวนิช ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ ดร.พนิดา มารุ่งเรือง ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวอรุณกมล สุขพิบูลย์
วัน เดือน ปี เกิด	9 พฤศจิกายน 2529
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่อยู่ปัจจุบัน	49/6 ซอย D.6 หมู่บ้าน สัมมากร ถนน รามคำแหง เขต สะพานสูง แขวง สะพานสูง กรุงเทพฯ 10240

